JDEME ZA JEŽÍŠEM

Metodická příručka pro 2. třídu základní školy

Pracovní verze
neúplná

1. S JEŽÍŠEM DO NOVÉHO ŠKOLNÍHO ROKU

Katechetické cíle: Poznání, že hodina náboženství je časem setkání se s Bohem. Motivovat k budování dobré atmosféry ve třídě.

Znalosti:
- Žák ví, že Ježíš je Učitel, kterého Bůh poslal lidem.
- Žák ví, že Pán Ježíš je vždycky s námi.

Dovednosti:
- Žák dokáže v modlitbě děkovat za to, co prožil.
- Žák dokáže v modlitbě prosit Boha o požehnání.

Postoje:
- Žák důvěřuje v Boží pomoc ve výuce i v životě.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, představení učebnice
Didaktické pomůcky: Bible, text vyprávění.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
Srdečně vás vítám na našem prvním setkání v tomto novém školním roce.

2. Modlitba
3. Uvedení do tématu
O čem je hodina náboženství? Co tady budeme dělat? *(katecheta ukazuje rohlík, mobil,… na konec obrázek Pána Ježíše nebo kříž).*

4. Pracovní sešit.
Děti si prohlédnou pracovní sešit. Je koncipován stejně, jako byl pracovní sešit v minulém školním roce – uprostřed se nachází samolepky a v zadní části vystřihovánky. Na str. 4 jsou vysvětleny symboly, kterými jsou označeny úkoly v jednotlivých lekcích. Na straně 3 si děti svůj pracovní sešit podepíší a do rámečku se mohou nakreslit, nebo nalepit svoji fotografii.

II. POZVÁNÍ NA SETKÁNÍ SE S JEŽÍŠEM V HODINÁCH NÁBOŽENSTVÍ

1. Ježíš je s námi – povídání
V hodinách náboženství se budeme čím dál lépe poznávat Toho, kdo je sám nejlepším Učitelem – Ježíše. Budeme poznávat Jeho život, abychom Jej mohli následovat a učit se od Něj. Poslechněte si, co o sobě Ježíš řekl: ……(J 13, 13)
Budeme naslouchat tomu, co nám Pán Ježíš říká. On nás chce naučit žít tak, abychom jednou mohli dojít do nebe, tedy, abychom mohli být navždy šťastní.

3. Příběh - První den v nové škole

Katecheta přečte dětem následující příběh:
Honzíkova rodina se na začátku prázdnin přestěhovala. Honzík musel změnit školu a měl trošku strach, jak to všechno bude, když tu nikoho nezná. Prvního září Honzík nebyl příliš nadšený, když ráno vstával a maminka ho prosila: „Honzíku, pospěš si, nebo už první den přijdeš do školy pozdě.“ „Maminko, mohla bys mě dnes prosím do školy doprovodit?“ zeptal se chlapec, když vycházel z domu. „Víš přece, že musím zůstat s malým Kájou“, odpověděla maminka. Škola je na druhé straně parku, je to blízko, nemusíš dokonce ani přecházet silnici. Ty to zvládneš“, řekla maminka a udělala Honzíkovi na čele křížek. „Ať Ti Pán Bůh žehná po celý dnešní den a anděl strážný ať tě chrání“, dodala maminka a zamávala synkovi na rozloučenou. Když přišel Honzík ke škole, uslyšel za sebou

hlas: „Ahoj! Poznáváš mě?“ Honzík se otočil a poznal holčičku, se kterou si během prázdnin několikrát hrál v parku. „Ano, hráli jsme si spolu. Do které jdeš třídy?“ Zeptal se Honzík. „Do druhé, ale jsem tu nová a ještě tady nikoho neznám.“ „Já také!“ odpověděl Honzík. „No, vlastně teď už znám tebe. Jmenuji se Honzík.“ „A já jsem Zuzka“ odpověděla holčička. A společně vešli do školy. Když Honzík překročil školní práh, pomyslel si: „Maminka měla pravdu. Pán Bůh i anděl strážný se o mě starají.“

Otázky k příběhu

- O čem Honzík přemýšlel, když ho maminka první den budila do školy? Jak se maminka s Honzíkem rozloučila? Koho Honzík potkal u školy? Na co Honzík myslel, když vcházel do školy?

4. Práce s pracovním sešitem

Děti si na str. 5 prohlédnou obrázky k příběhu a dolepí správnou samolepku.

III. ODPOVĚĎ – RADOST SE SETKÁNÍ S JEZIŠEM

1. Kříž – znamení Božího požehnání

Maminka dala Honzíkovi křížek na čelo, když ráno odcházel do školy. Kříž je znamením lásky Pána Ježíše ke každému člověku. Je také znamením Božího požehnání. Takové požehnání mohou dávat rodiče dětem - třeba když odchází do školy, jedou na výlet, nebo na dobrou noc.

2. Křesťanský pozdrav

Když se Honzík potkal se Zuzkou, pozdravili se „Ahoj“. Když vešli do školy, určitě pozdravili paní učitelky pozdravem „Dobrý den“. A když přicházejí do náboženství, potkají pana faráře, řeholní sestru nebo ty, kdo mají Pána Boha rádi, tak používají ještě jiný pozdrav, kterým chválí Pána Ježíše. Zná někdo tento pozdrav? Je to pozdrav: „Chvála Kristu!“ Pánu Ježíši totiž také říkáme „Ježíš Kristus”.
Když budeme – doufejme - chodit do náboženství ve škole, budeme se také zdravit: „Chvála Kristu.“ Na tento pozdrav se odpovídá: „Na věky!“ To znamená napořád.

Katecheta procvičí s dětmi odpověď na pozdrav.

Tak se zdravíme při uvítání. A křesťanský pozdrav na rozloučenou zní: „S Pánem Bohem!“ – a stejně tak se na něj odpovídá. Tímto pozdravem si přejeme, abychom stále zůstávali s Pánem Bohem a abychom nesli dál Boží radost a pokoj.

Procvičíme s dětmi pozdrav na rozloučenou.

Tímto pozdravem se můžeme zdravit nejen v náboženství, ale třeba i v rodině, nebo když potkáme např. pana faráře, řeholní sestru, nebo někoho, o kom víme, že má také Pána Boha rád (malá nápověda – třeba paní ředitelku ve škole). ☺

IV. ZAKONČENÍ

1. Modlitba

*Uděláme znamení kříže (***Ve jménu Otce** - *pravou rukou se dotkneme čela;* **i Syna** - *dolů k srdci*, **i Ducha** – *levé rameno;* **Svatého** - *pravé rameno.* **Amen** – *sepneme ruce.) a modlíme se krátkou modlitbu, například:* Dobrý Bože, děkujeme ti za to, že jsi stále s námi a že nás máš rád. Děkujeme ti za naši rodinu, za učitele, kamarády a spolužáky. Prosíme tě, dej sílu všem nemocným i těm, kdo se o ně starají. Amen.
Na dobrou noc si rodiče s dětmi mohou dát požehnání – křížek na čelo.

2. BŮH JE V MÉM DOMĚ

Katechetické cíle: Poznání, že Bůh je přítomný v našich rodinách. Postoj vděčnosti Bohu za Jeho přítomnost v našich rodinách.

Znalosti:
- Žák ví, že Bůh je přítomný v jeho rodině.
- Zná slova modlitby „Otče náš".

Dovednosti:
- Žák dokáže popsat, co nám pomáhá a co překáží, abychom se mohli dobře modlit.
- Žák dokáže jmenovat předměty, které nám připomínají o přítomnosti Boha v našich domech.

Postoje:
- Žák modlí se s blízkými v rodině.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, práce s obrázky, modlitba, hra.
Didaktické pomůcky: obrázek modlící se rodiny, předměty, které nám připomínají Boha – např. kříž, růženec, obraz nebo malé svaté obrázky, soška svatých nebo anděla, Bible, modlitební knížka, svíčka… Další předměty najdou děti na obrázcích v pracovním sešitě (str. 7) televize, počítače, rádia, míče, kytary… Katecheta může je buď připravit na stůl, nebo nechat děti tyto předměty hledat.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
Srdečně vás vítám na dnešní hodině náboženství.

1. Modlitba

2. Uvedení do tématu

II. POZVÁNÍ K OBJEVOVÁNÍ BOŽÍ PŘÍTOMNOSTI V NAŠICH DOMECH

1. Co nám připomíná o Bohu?
Minule jsme si povídali o tom, jak Pán Bůh chránil Honzíka na první cestě do školy. *(Příběh si můžeme připomenout obrázkem na str. 5 v pracovním sešitě.)* Bůh je s námi všude na našich cestách. Je s námi ve škole, na výletě, na procházce, v kostele a taky u nás doma. Je s námi každý den, v každou chvíli, ve dne i v noci a stará se o nás. Chce pro nás jen to nejlepší, a protože to on dal lidem život, oslovujeme ho „Otče". Bůh je Otcem všech lidí, každého z nás – můj, tvůj, maminky/tatínka, bratra, sestry, babičky, pana faráře… Je tím nejlepším Otcem, který miluje všechny své děti.

Abychom nezapomínali na to, že Bůh je s námi doma, máme zde předměty, které nám Boha připomínají. *Katecheta vybere jednu z variant:*

a) *ukáže dětem připravené předměty a krátce jim o nich něco řekne (od koho nebo odkud je má, jak jsou pro něj důležité, co znamenají)*

b) *nechá děti tyto předměty hledat a krátce jim o nich něco poví (od koho nebo odkud je má, jak jsou pro něj důležité, co znamenají)*

c) *vyrobí s dětmi kříž, který si děti umístí na vhodném místě ve svém domě, a vysvětli dětem, že od této chvíle nám bude tento kříž připomínat, že Bůh je u nás doma s námi.*

Vybrané obrázky děti zavěsí na tabuli kolem obrázků modlící se rodiny. O každé z nich si něco povíme.

III. ODPOVĚĎ – VÍRA, ŽE BŮH JE V MÉM DOMĚ

1. Práce s pracovním sešitem

Na str. 6 v pracovním sešitě katecheta přečte dětem zadání v dolní liště. Děti dolepí správné samolepky a obrázky vybarví. Na obrázcích vyhledají předměty, které jim připomínají Boha a řeknou, co rodina dělá. Na str. 7 děti najdou slovo na den a hru pro celou rodinu, kterou si mohou zahrát (třeba v neděli). ☺ Pravidla hry nalezneme pod obrázkem.

2. Modlitba „Otče náš“

Modlitbu „Otče náš“ naučil lidi Pán Ježíš, Boží Syn. Když se ji modlíme, spolu s ním se obracíme k dobrému Bohu a oslovujeme ho „Otče“.

Katecheta povzbudí děti, aby se dnes před spaním tuto modlitbu pomodlily. Mohou si přitom pokleknout před křížem (obrazem) a povyprávět dobrému Bohu o celém dnu - poděkovat za to, co dnes pěkného prožily, omluvit se za špatná slova nebo skutky a poprosit o Boží ochranu pro celou rodinu a o klidnou noc.

Příklad večerní modlitby:

Začněme znamením kříže

Dobrý Bože, děkujeme ti za dnešní den. Děkujeme za to, že jsi náš dobrý Otec a že jsi stále s námi. Děkujeme, že jsme dnes… (např. že jsme se dnes probudili, že jsme měli co jíst, že jsme byli…, že jsme mohli…

Odpusť nám, že jsme dnes…

Prosíme, ochraňuj celou naši rodinu, všechny nemocné a daruj nám všem klidnou dobrou noc.
Modlitba Otče náš.

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
Amen.

IV. ZAKONČENÍ

1. Slovo na den
Dnes jsme mluvili o Boží přítomnosti v našich domech. Abychom pamatovali, že On je vždy s námi, „slovem na den“ bude, že Bůh je s námi.

2. Modlitba
Katecheta a žáci stojí v kruhu, drží se za ruce a společně se modlí modlitbu „Otče náš“.

3. BŮH JE V MÉ ŠKOLE

Katechetické cíle: Poznání, že Ježíš je s námi v naší škole. Vděčnost Ježíši za Jeho přítomnost.

Znalosti:
- Žák chápe, že kříž je znakem přítomnosti Pána Ježíše ve třídě, ve škole, doma a na jiných místech.
- Žák ví, že Ježíš je stále s námi.

Dovednosti:
- Žák dokáže v modlitbě děkovat Ježíši za Jeho přítomnost.
- Žák dokáže vysvětlit, jaké je správné chování ve škole.

Postoje:
- Žák se snaží ve škole chovat tak, aby se líbil Bohu.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, vyprávění, čtení z Bible, modlitba.
Didaktické pomůcky: Bible, kříž, text vyprávění.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba

3. Uvedení do tématu
Rozhlédněte se kolem sebe a řekněte: Jaké předměty jsou v naší třídě? K čemu slouží? Který z nich nám připomíná o Bohu?
Když žáci ukáží na kříž, katecheta pokračuje: Kříž je znakem Ježíše, Božího Syna. Kříž nám připomíná o tom, že v naší škole, v naší třídě je přítomný Ježíš. Provází nás každý den. Je s námi v hodinách, kdy se učíme psát, číst, počítat. Je s námi také v hodině náboženství, kdy se ho snažíme více milovat. Je s námi, když jsme smutní, i když máme z něčeho radost.

II. POZVÁNÍ K OBJEVOVÁNÍ PŘÍTOMNOSTI JEŽÍŠE VE ŠKOLE

1. Čtení z Bible
Ježíš chce, aby Ti, kteří ho milují, se setkávali a společně se modlili. Poslechněte si, co slíbil těm, kteří se společně modlí.
Katecheta čte úryvek: (Mt 18, 20)
Komu Ježíš řekl tato slova? Co Ježíš slíbil svým učedníkům?

2. Příběh
Začal nový školní rok. Děti se již třetí den setkávaly ve 2. třídě. Ten den však byl nějak jiný. Na konci vyučování řekla paní učitelka třídní dětem, které chodily do náboženství, že letos budou mít hodiny náboženství s novou paní katechetkou. Žáci nevěděli, kdo to bude, a tak netrpělivě čekali. Jakmile zazvonilo na hodinu, vešla do třídy mladá usměvavá paní a pozdravila děti: „Chvála Kristu“. „Vy jste nová paní katechetka?“ Zeptala se Evička. „Ano, jsem katechetka. Na začátku hodiny náboženství se budeme zdravit slovy, která jsem řekla, když jsem vcházela do třídy. Vy řeknete „Chvála Kristu“ a já na to odpovím „až navěky“. V hodinách náboženství si budeme povídat o Bohu, naslouchat Božímu Slovu, které je zapsané v Bibli, zpívat písničky a modlit se k Bohu, který je přítomný všude, tedy také v naší škole“, vysvětlila dětem paní katechetka a poté se jich zeptala: „Co nám připomíná o přítomnosti dobrého Boha mezi námi?“ Kříž, a to, že jsme v hodině náboženství, Písmo svaté – jeden přes druhého odpovídaly děti. „Mám radost, že kolik toho víte,“ usmála se paní katechetka.

3. Otázky k textu
Jakou hodinu měla 2. třída? Jak budou žáci zdravit paní katechetku? Koho těmi slovy chválíme?

Co nám připomíná o přítomnosti Pána Boha ve škole?

III. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST ZA PŘÍTOMNOST JEŽÍŠE VE ŠKOLE

1. Rozhovor na téma přítomnosti Pána Ježíše ve škole
Ježíš je s námi tady a teď. Provází nás, když si hrajeme i když se učíme. Je s námi ve třídě i o přestávce. Dívá se, jací jsme vůči sobě navzájem, vůči učitelům i vůči jiným pracovníkům školy. Jak bychom se měli chovat, abychom se Pánu Ježíši líbili?
V našich domech visí kříž na znamení toho, že zde bydlí přátelé Pána Ježíše. Také v hodině náboženství máme kříž, který nám o něm připomíná.

2. Modlitba
Pamatujete na zaslíbení, které dal Ježíš svým učedníkům? Pán Ježíš je s námi i teď.
Katecheta vybízí děti ke spontánní modlitbě díků a proseb. Děti se shromažďují kolem stolu, kde se nachází kříž. Následně se začíná nahlas modlit. Vybízí děti, aby také přidaly své díky a prosby.
Drahý Ježíši, děkujeme Ti, že jsi s námi ve škole každý den, staráš se o nás, naše učitele a o všechny pracovníky školy. Tvá přítomnost nám pomáhá při učení, práci i hře. Chceme, abys byl našim přítelem, chceme, abys zůstal s námi navždy.

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem
Katecheta vybízí žáky k vypracování zadání.

2. Slovo na den

4. POZNÁVÁM PÁNA BOHA V BIBLI

Katechetické cíle: Poznání, že Bible je kniha, ve které Bůh o sobě k člověku mluví. Touha poznávat Boha v Bibli a být vděčný za Boží slovo.

Znalosti:
- Žák chápe, že Bible je Božím slovem.
- Žák zná slova ze Mše svaté: „Slyšeli jsme Slovo Boží – Bohu díky".

Dovednosti:
- Žák dokáže vysvětlit, jak bychom měli naslouchat Božímu slovu v hodinách náboženství i v kostele.
- Žák dokáže pozorně číst Boží slovo a naslouchat mu.

Postoje:
- Žák snaží se poznávat Pána Boha v Bibli.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, čtení z Bible, analýza biblického textu, práce s obrázky
Didaktické pomůcky: Bible, dopis, obrázky: děti naslouchající Božímu slovu na mši sv., četba z Bible v rodině.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
Katecheta srdečně vítá žáky a zve je ke společné modlitbě (např. úryvek z Písma sv.)

2. Modlitba

3. Uvedení do tématu
Katecheta ukazuje dětem dopis, může ho také otevřít a přečíst. Může také vytisknout nějaký mail. Je mnoho způsobů, jak můžeme mezi sebou komunikovat. Když dostaneme nějakou zprávu, čteme ji se zájmem. Můžeme se v ní dočíst něco o našich blízkých, například o tom, co se v jejich životě událo, nebo jestli jsou zdraví.

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ SE S BOHEM V PÍSMU SVATÉM

1. Rozhovor na téma Písma svatého
Znáte knihu, která nám nejvíce vypráví o Bohu?
Katecheta ukazuje knihu Písma svatého a doplňuje odpovědi dětí.
Bible (Písmo svaté) je zpráva, kterou Bůh poslal lidem, každému z nás. Velmi nás miluje a chce nám to říci. Ten, kdo čte nebo naslouchá slovům Písma svatého, poznává Boží lásku a učí se, jak správně žít. Proto v hodinách náboženství budeme z této knihy často číst.
Na dopisy odepisujeme. Jak můžeme Pánu Bohu odpovídat na Jeho dopisy?

2. U Agáty doma - příběh
Agátu a jejího šestiletého bratra Viktora má dnes na starosti dědeček. Nejprve si hráli ve svém pokoji, ale rychle je to přestalo bavit. Uspořádali si tedy doma závody. Když běželi přes obývací pokoj, všimli si, že na stole leží tlustá kniha. „To je ta kniha, kterou maminka s tatínkem večer čítávají?" Zeptal se Viktor. „Ano, to je Písmo svaté. Rodiče z něj čtou nejenom večer. Vzpomínáš si, že každý pátek odpoledne k nám přichází rodiče Pavlínky a Karolínky? Sednou si společně ke stolu, zapalují svíci, čtou úryvek z Písma svatého a potom si o tom dlouho povídají" – vysvětlila bratříčkovi Agáta. „Prohlédněme si je" – napadlo Viktora – „možná jsou nějaké zajímavé obrázky." Děti nahlédly do knihy, ale žádné obrázky tam nenašly. „Ne, jsou tu samá písmenka" – řekla Agáta. „Přečti mi kousek" – poprosil sestřičku chlapec. „Zkusím to, ale víš, že neumím ještě moc dobře číst" – odpověděla Agáta. Otevřela na jedné straně Písma svatého a začala číst: „Tehdy vyšlo na… ne, tady jsou těžká slova.

Možná trošku dál to půjde lépe – rozhodla holčička a začala číst od následujících slov: (Lk 2, 3 – 7) „To je o Pánu Ježíši a o tom, jak se narodil“ – uhádl Viktor. „Mluvili jsme o tom v hodině náboženství.“ V tu chvíli do pokoje vešel dědeček a zeptal se: „Co tady děláte? Prohlížíme si a čteme Písmo svaté“ – vysvětloval Viktor. „Právě jsem Viktorovi četla o narození Ježíše“ – dodala Agáta. „Jestli chcete, také vám něco přečtu“ – navrhl dědeček. „Ano!“ Vykřikly děti. Sedly si na gauč a dědeček jim přečetl příběh o tom, jak Bůh stvořil svět. „Z Písma svatého se můžeme dozvědět o tom, jak nás má Pán Bůh rád“ – řekl dědeček, když zavíral knihu.

Katecheta položí dětem následující otázky:

Co Agáta s Viktorem našli v obývacím pokoji? Kdy jejich rodiče čtou Písmo svaté?
O čem četla Agáta? Co řekl dědeček dětem o Písmu svatém?

3. Pozvání k naslouchání Božímu slovu – dopis pro 2. třídu
Katecheta ukazuje velkou obálku s nápisem 2. třída. Dnes mám pro vás dopis. Přečtěte společně pro koho je. Děti čtou nadpis. Nyní se podíváme dovnitř a zjistíme, kdo vám napsal. *Katecheta prosí, aby jedno z dětí otevřelo obálku a přečetlo nahlas text – (Lk 8, 21b)*
Od koho jste tento dopis dostali? Kým jsme pro Ježíše, když naslouchámе Božímu Slovu a plníme je?

III. ODPOVĚĎ – OTEVŘÍT SE NA SLYŠENÉ BOŽÍ SLOVO

1. Setkání se Slovem Božím na mši svaté
Katecheta ukazuje dětem obrázky z Liturgie slova (nebo se děti dívají do učebnice)
Co vidíme na obrázku? Co dělá lektor? Co dělají děti? Jak děti poslouchají Boží slovo? Během každé mše svaté, když lektor čte Boží Slovo z knihy Písma svatého, nakonec říká – „Slyšeli jsme Slovo Boží“ – na to my odpovídáme „Bohu díky“ *Katecheta může přečíst úryvek čtení z nejbližší neděle, aby si to děti lépe zapamatovaly.* „Slyšeli jsme slovo Boží – Bohu díky“ *Katecheta vybízí žáky, aby si přečetli v učebnici, co říká ministrant, a aby spojili písmenka a zjistili, co odpovídají děti.*

2. Opakování
Odkud se dozvídáme o Pánu Bohu? Jak můžeme nazvat Písmo svaté? Kdy slyšíme Boží slovo? O čem mluví Bůh slovy Písma svatého? Jak bychom měli naslouchat Božímu slovu? Jak odpovídáme na Boží slovo?

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem
Katecheta vysvětluje dětem, aby vymalovaly obrázek podle vzoru.

2. Slovo na den
Dnešní slovo na den zní – Slovo Boží

3. Modlitba
Katecheta končí hodinu četbou úryvku vybraného žalmu.

5. BŮH – STVOŘITEL CELÉHO SVĚTA

Katechetické cíle: Poznání pravdy o Bohu, Otci a Stvořiteli světa. Vděčnost Bohu, která se projevuje v modlitbě, ale také v úctě k přírodě.

Znalosti:
- Žák zná pojmy „stvořit", „Stvořitel". Dokáže vyjmenovat to, co Bůh stvořil. Ví, že Bůh stvořil svět z lásky.
- Pamatuje si slova modlitby: „Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země".

Dovednosti:
- Žák dokáže namalovat něco z toho, co Bůh stvořil.
- Dokáže vysvětlit, jak bychom se měli starat o svět, který Bůh stvořil.

Postoje:
- Žák děkuje Bohu za krásu stvořeného světa. Dbá o čistotu a krásu svého okolí.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, vyprávění, práce s obrázky, analýza biblického textu, zpěv s ukazováním.
Didaktické pomůcky: Bible (Gn 1, 1 – 25), předměty, které představují to, co Bůh stvořil.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba
Katecheta s žáky se modlí modlitbu „Otče náš".

3. Uvedení do tématu
Dnes se dozvíme, odkud se vzal svět a všechno, co v něm existuje. Dozvíme se o tom z Bible.

II. POZVÁNÍ K POZNÁVÁNÍ BOHA – STVOŘITELE SVĚTA

1. Čtení z Bible – stvoření světa

Katecheta ukáže dětem Bibli a vysvětli jim (krátce), že je to kniha, ve které se píše o Pánu Bohu a o jeho Synu – Pánu Ježíši. Dnes si z Bible přečteme, jak to bylo úplně na začátku světa. *Katecheta poprosí děti, aby se pohodlně usadily a na chvíli si přikryly dlaněmi oči. Potom začne číst tento text:*

Kdysi dávno byla všude úplná tma. Neexistovalo slunce, neexistovala země, a neexistovaly ani rostliny a zvířata. Byl pouze Bůh, který řekl: „Buď světlo". *Děti otevřou oči.* Na světě zavládlo světlo. Světlo nazval Bůh dnem a tmu nocí. To byl počátek stvoření světa. A teď poslouchejte, jak to bylo dál.

Pokračování katecheta může číst přímo z Bible (od stvoření vody po stvoření člověka), nebo můžete využít následující text:

Druhý den Bůh stvořil nebe, které se klene nad zemí, a třetí den oddělil zemi od moře. Dále Bůh řekl: „Zazelenej se země rostlinami!" A stalo se tak. Vyrostla vysoká tráva, vykvetla a objevila se na ní semínka. Stromy se natáhly až k nebi a otevřely své květy světlu. Okvětní lístky pak opadaly a na stromech začalo dozrávat ovoce. Čtvrtý den Bůh vytvořil jasné slunce, aby svítilo během dne, a noc osvětlil zářivým měsícem a hvězdami. Když pak rudozlaté slunce vstalo nad pátým dnem, řekl Bůh: „Ať jsou moře plná živých tvorů a nad zemí ať létají ptáci." Jen co to dořekl, objevili se nejrůznější vodní živočichové: plavali, potápěli se, vyskakovali nad hladinu a vrhali se do hlubin. A nad zemí byla celá hejna ptáků a jejich křídla vířila vzduchem. Cvrlikali, štěbetali, zpívali a pípali. Šestý den stvořil Bůh všechna zvířata, od divokých šelem z pouští i džunglí po dobytek, který se pásl na polích. Bůh viděl, že všechno, co stvořil, je dobré. Pak Bůh řekl: „Stvořím člověka, aby byl mým obrazem. Lidé budou mými dětmi a já jim svěřím do péče vše, co jsem stvořil. I oni budou mít děti a časem osídlí celý svět." Když

bylo stvoření dokončeno, Bůh se podíval na celé své dílo a viděl, že všechno, co stvořil, je velmi dobré. A sedmý den Bůh požehnal, protože v něm přestal konat své stvořitelské dílo.

Katecheta položí dětem následující otázky:

- Pro koho Bůh stvořil tak krásný svět? – *Pro nás, lidi.*
- Jaký byl svět, který Bůh stvořil? – *Dobrý a krásný.*
- Co se vám nejvíce líbí ve světě, který Bůh stvořil? *(Děti si mohou prohlédnout obrázek na str. 12.)*

2. Práce s pracovním sešitem

Děti přečtou text na str. 13 a doplní tajenku.
Malá nápověda v obrázkovém textu: Oddělil vody od nebe. ☺

3. Zpěv písničky s ukazováním „Kdo stvořil“

III. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST BOHU ZA SVĚT

1. Povídání s žáky
Katecheta se ptá: Pro koho Bůh stvořil tak krásný svět? Jaký byl svět, který Bůh stvořil?
Co se vám nejvíce líbí ve světě, který Bůh stvořil?
Bůh je dobrý, a proto všechno, co stvořil je kráse a dobré. Protože Bůh má lidi moc rád, dal jim celý svět. Boha Otce, který stvořil svět z ničeho, nazýváme Stvořitelem. Bůh může udělat všechno, proto říkáme, že je všemohoucí.

2. Učení se slov modlitby „věřím…“
Věříme v Boha a děkujeme Mu za všechno, co pro nás udělal. Můžeme to vyjádřit slovy: „Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.“
Děti opakují tato slova, aby si je lépe zapamatovaly.

3. Modlitba díků za Boží dobrotu
Můžeme také děkovat Bohu vlastními slovy, například: Pane Bože, děkujeme Ti za krásné a dobré slunce. *Ostatní děti odpovídají: „Děkujeme Ti, dobrý Bože.“*

IV. ZAKONČENÍ

1. Slovo na den
Od Boha jsme dostali tolik dobrého, proto heslem dnešního dne budou slova: Bůh je dobrý

6. BŮH NÁM DAL ŽIVOT

Katechetické cíle: Poznání, že Bůh je Stvořitelem člověka. Vděčnost Bohu za dar života.

Znalosti:
- Žák zná pojem „stvořit“.
- Žák ví, že Bůh stvořil člověka.

Dovednosti:
- Žák dovede Bohu poděkovat za různé dary.
- Žák dokáže poděkovat rodičům za jejich lásku a péči.

Postoje:
- Žák je vděčný za dar života.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, analýza biblického textu, práce s obrázky (fotky).
Didaktické pomůcky: Bible, fotky, obraz člověka (muže a ženy), zrcadlo nebo obrázky představující ruce, nohy, oči, uši, ústa.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba
Katecheta vysvětluje dětem způsob modlitby. V modlitbě poděkujeme Bohu za Jeho dary.
Pane Bože, Stvořiteli všeho, děkujeme Ti za rostliny.
Děti odpovídají: Děkujeme Ti, Bože.
Dále děti sami děkují např. za ovoce, květiny, zvířata, lidi.

II. POZVÁNÍ K ODKRÝVÁNÍ PRAVDY, ŽE BŮH JE DÁRCEM ŽIVOTA.

1. Vysvětlení pojmu „stvořit“
Bůh stvořil celý svět. Stvořit to znamená, učinit něco, co nikdy předtím nebylo. Bůh stvořil rostliny a zvířata, abychom se z nich mohli radovat.
Katecheta může umístit na tabuli obrázek člověka. Přečteme si dnes z Bible o tom, že Pán Bůh stvořil člověka.

2. Stvoření člověka (Gn 1, 26 – 28.31)

Katecheta čte dětem o stvoření člověka a potom položí dětem následující otázky:

Kdo stvořil člověka? K obrazu koho byl stvořený člověk? Proč je člověk nejkrásnějším Božím stvořením?

Katecheta doplňuje odpovědi dětí:
Nejkrásnějším a nejdokonalejším Božím dílem je člověk. Dobrý Bůh daroval život všem lidem na zemi. Všechna stvoření jsou krásná, ale člověk je výjimečný, protože dostal od Boha nejen tělo, ale také nesmrtelnou duši – neviditelný Boží dar pro člověka. Obdrželi jsme ji, když jsme začali žít pod srdcem naší maminky a byli jsme malí jako zrníčko máku. Dal nám také nesmrtelnou duši - díky ní můžeme dělat dobré skutky, milovat, modlit se, myslet, věřit. Díky ní také můžeme poznávat a milovat Pána Boha. Díky tomuto daru jsme Bohu podobní. Naše duše může žít věčně – bez konce, tak jako žije Bůh.

Bůh nám dal tělo – oči, uši, ústa, ruce, nohy… - abychom mohli poznávat svět, který stvořil.

3. Práce s pracovním sešitem

Na str. 14 děti dolepí samolepku s obrázkem prvních lidí. Katecheta řekne dětem, že se jmenovali Adam a Eva. Na str. 15 děti dokreslí obrázek.

IV. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST BOHU ZA DAR ŽIVOTA

1. Radujeme se z našeho těla
Naše tělo Bůh krásně stvořil. Všechny části našeho těla slouží k různým činnostem.
Katecheta ukazuje ruce nebo obrázky a ptá se: K čemu slouží ruce? Co dobrého můžeme rukama dělat?
Žáci si mohou navzájem zamávat, podat si ruce, zatleskat.
Poté katecheta vybízí děti, aby se podívaly do zrcadla, a ptá se: K čemu slouží ústa, oči, uši…?
Katecheta děti vybízí, aby se na sebe usmály, řekly si něco hezkého. Potom povídá o sluchu a zraku.
Bůh nám dal různé části těla, abychom mohli poznávat svět, který pro nás stvořil. Člověk má tělo, které může vidět, dotknout se ho, ale má také nesmrtelnou duši. Díky ní můžeme dělat dobré skutky, milovat, modlit se, myslet, doufat, věřit. Bůh nás zve do vztahu s Ním a chce, abychom žili pro Něho a chválili Ho svým životem.

2. Jak můžeme děkovat Bohu za život? (modlitbou, písničkou, dobrým životem, péčí o své zdraví)

3. Modlitba

Poděkujme společně Pánu Bohu za to, co z lásky k nám lidem stvořil, např.:

Dobrý Bože, děkujeme ti za to, že jsi pro nás stvořil krásný svět. Děkujeme ti za… (sluníčko, stromy, květiny, ovoce, vodu, moře, pejsky…).

Děkujeme ti, že jsi náš dobrý Otec a že jsi stvořil nás lidi. Děkujeme za to, že máme… (oči, uši, ruce… a taky nesmrtelnou duši).

Otče náš… ☺

IV. ZAKONČENÍ

1. **Slovo na den:** Bůh nám dal život.
2. **Rozloučení**

7. CELÝ SVĚT JE ZNAMENÍM PÁNA BOHA

Katechetické cíle: Poznání pravdy o Bohu, který se dává poznat v přírodě. Vnímavost na Boží přítomnost v přírodě.
Znalosti:
- Žák dokáže vysvětlit, jakým způsobem se Bůh dává v přírodě poznat.
- Žák zná slova ze Mše svaté „Svatý, Svatý…"

Dovednosti:
- Žák dokáže ocenit krásu světa.
- Žák dokáže v modlitbě chválit Boha za krásný svět.

Postoje:
- Žák dává najevo svoji vděčnost Bohu za dílo stvoření.

Metody a prostředky: puzzle, příběh, spontánní modlitba
Didaktické pomůcky: puzzle představující obrazy přírody

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba
Katecheta začíná modlitbu slovy „Dobrý Bože, děkujeme Ti za…" a úkolem dětí je dokončit modlitbu vlastními slovy např:
Dobrý Bože, děkujeme Ti za …krásné květiny.
Dobrý Bože, děkujeme Ti za… krásné rostliny.
Dobrý Bože, děkujeme Ti za … všechny zvířata.

II. POZVÁNÍ K OBJEVOVÁNÍ BOHA V KRÁSE TOHOTO SVĚTA

1. Skládání puzzle
Děti ve dvojicích skládají puzzle udělané např: z pohlednic představujících krásu světa.
- Kdo nám dal hory, stromy, květiny, zvířata?
- Pro koho Bůh stvořil svět?
- Jaký je svět, který Bůh stvořil?

Dnes budeme přemýšlet nad tím, co můžeme říci o Bohu jako Stvořiteli světa, když se díváme na svět, který nás obklopuje. Jsme plni obdivu, když se díváme na vysoké hory, barevné motýli a květiny a různá zvířata.

2. Celý svět chválí svého Stvořitele

3. Pracovní sešit, s. 16

III. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST BOHU ZA JEHO DARY

1. Rozhovor s dětmi
Katecheta se ptá:
- Za co může Pánu Bohu člověk děkovat?
- Jak člověk může děkovat za to, že je krásný a dobrý?
- Jak každý z nás může Bohu děkovat za to, co od Něj dostal?

2. Modlitba díků doprovázená gesty
Dětí říkají, jak Bohu děkují a doprovázejí to gesty.
Děkuji Bohu za moje ruce, protože s nimi mohu dělat dobré věci.
Když pomáhám mamince uklízet – děkuji Bohu za moje ruce.

Když poslouchám tatínka – děkuji Bohu za moje uši.
Když zpívám – děkuji Bohu za moje ústa.
člověk nejvíce děkuje Bohu, když je dobrý vůči druhým.

3. Díkůvzdání Bohu během Mše sv.
Katecheta navazuje na společné díky Bohu během Mše sv.
Bohu děkujeme a chválíme Ho také během Mše svaté. Pán Ježíš se modlí spolu s námi. K této modlitbě se přidávají všichni andělé a svatí. S celým nebem a zemí chválíme Pána Boha a zpíváme Mu:

„Svatý, Svatý, Svatý, Pán Bůh Zástupů.
Nebe i země jsou plny Tvé slávy“

Katecheta s dětmi zpívá či recituje tato slova.

4. Pracovní sešit, s. 17

ZAKONČENÍ

1. Slovo na den
Žáci opakují slovo na den: Bůh nám dal krásný a dobrý svět.

8. NEVIDITELNÝ SVĚT STVOŘENÝ BOHEM

Katechetické cíle:
- Poznání toho, že Bůh stvořil anděly. Prohloubení vztahu k Andělu strážnému.

Znalosti:
- Žák ví, že Bůh stvořil anděly.
- Žák zná slova modlitby „Anděle Boží".

Dovednosti:
- Žák dokáže vysvětlit, proč nemůžeme vidět anděly.
- Dokáže vysvětlit roli andělů strážných v životě lidí.

Postoje:
- Žák se pravidelně modlí k Andělu Strážnému.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, analýza biblického textu, prezentace obrazu, modlitba s gesty, skládání anděla z papíru, příběh, hra na „Anděla Strážného"

Didaktické pomůcky: Bible, obraz Anděla Strážného, šátek na zavázání očí, píseň „Anděle Boží", barevné papíry, nůžky, lepidlo.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba

3. Příběh

Vodní svět

Jednoho dne přišla paní učitelka do třídy a řekla: „Milé děti, mám pro vás dobrou zprávu. Celá 2. třída pojede na výlet do oceanária." Všechny děti měly velikou radost a Kuba se zeptal: „Co je to oceanárium?" „Oceanárium je budova, kde se nacházejí obrovská akvária s rybami a různými stvořeními, které normálně žijí na dně oceánů." Odpověděla paní učitelka. „To je skvělé!" Vykřikl Matěj. „Uvidíme tam živé žraloky a velké barevné mušle?" Zeptala se Pavlína. „Určitě je tam uvidíte" odpověděla paní učitelka. „Nikdo z nás nebydlí na mořském dně, aby mohl obdivovat jeho krásu. Proto jestli chceme lépe pochopit, co se děje v pro nás neviditelném světě, pomůže nám v tom právě návštěva oceanária." Ten den se děti dozvěděly mnoho o oceánech a vodním světě.

Katecheta položí dětem následující otázky:

- Jaký svět mohly vidět děti v oceanáriu? Proč jej v běžném životě nemůžeme vidět?

II. POZVÁNÍ K POZNÁVÁNÍ NEVIDITELNÉHO SVĚTA

1. Vysvětlení pojmu „neviditelný svět"

Kromě toho, co vidíme kolem sebe, existuje svět, který vidět nemůžeme. Bůh stvořil také neviditelné bytosti. Říkáme jim andělé, a i když je nevidíme, tak skutečně existují. Andělé jsou neviditelní podobně jako Bůh. O andělech se můžeme dozvědět z Bible.

2. **1. Čtení z Bible** Ex 23, 20 – 21a

Katecheta položí dětem následující otázky:

- Koho Bůh poslal lidem z nebe? Jaký úkol dal Bůh andělům?

3. Povídání o andělech

Každý člověk dostal od Boha neobvyklého pomocníka – anděla, který je nám celý život na blízku. Slovo „anděl“ znamená „poslaný“ od Boha. Je poslaný k tomu, aby nás celý život chránil a pomáhal nám. Anděl nemá tělo, je to duch. Doprovází nás jako náš stín, který je stále všude s námi. Anděl, který se o nás stará, je Anděl Strážný. Střeží nás, když spíme, jíme, hrajeme si, bdí nad naším životem. Anděl Strážný nám napovídá, co dobrého můžeme udělat.

4. Představení obrazu Anděla Strážného

Katecheta umisťuje na tabuli obraz Anděla Strážného a ptá se:

- Kdo je to anděl? Jak říkáme andělům, kteří mají za úkol chránit lidi?

Umělci a malíři malují andělům křídla, abychom se lépe odlišili od lidí. Anděl Strážný putuje s námi a vždy je blízko každému z nás.

III. ODPOVĚĎ – VÍRA V PŘÍTOMNOST ANDĚLŮ

1. Hra na „Anděla Strážného“

Anděl Strážný nás provází celý život, stará se o nás a chrání nás před zlem. Nyní zkusíme stejně jako on chránit druhé před nebezpečím. Vytvoříme dvojice. Jeden z dvojice bude mít zavázané oči a druhý bude „Andělem Strážným“. To znamená, že povede toho, kdo bude mít zavázané oči přes třídu tak, aby unikl nebezpečí například: aby se neudeřil o lavici… Úkol anděla bude dovést spolužáka nebo spolužačku na jeho/její místo. Ten, kdo bude mít zavázané oči, bude poslouchat svého „Anděla“.

Na konci hry se katecheta ptá:

- Pro koho bylo těžké poslouchat svého „Anděla“?
- Kdy nám Anděl Strážný může pomoci?

Anděl Strážný nám může skutečně pomáhat pouze tehdy, když ho budeme skutečně poslouchat, když se mu podřídíme a budeme se ho ptát, co máme dělat.

2. Modlitba k Andělu Strážnému

Každý, kdo poslouchá svého Anděla Strážného, může uniknout mnoha neštěstím. Za chvíli poprosíme o pomoc naše opravdové Andělé Strážné. Sice je nemůžeme vidět, ale v srdci můžeme uslyšet jejich našeptávání, jak máme postupovat.

Katecheta připomíná modlitbu „Anděle Boží“ a poté se ji modlí spolu s dětmi.

3. Píseň s ukazováním „Ráno, celý den“

4. Anděl z papíru

Katecheta vysvětluje žákům, jak mohou udělat „anděla“ z vystřihovánek umístěných na konci pracovního sešitu (důkladný návod je v pracovním sešitě na straně 19).

Na dnešní katechezi si vyrobíme anděla z papíru, kterého si budete moci vzít domů. K jeho výrobě potřebujeme 3 různě velká kola – malé s obličejem, střední žluté, velké modré. Kolo s obličejem nalepíme na žluté kolo (bude tvořit svatozář). Modré kolo složíme na polovinu a poté poskládáme podle čárek. Složené modré šaty přilepíme k hlavě a náš anděl je hotový.

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Katecheta vybízí žáky, aby vykonali zadání v pracovním sešitě.

2. Slovo na den

Dobrý Bůh nám dal strážce. Tento týden se budeme snažit často na ně myslet a modlit se k nim ráno a večer. Proto dnešní slovo na den bude: Anděl.

9. MOJE MODLITBA JAKO ROZHOVOR S BOHEM

Katechetické cíle: Poznání, že modlitba je rozhovor s Bohem. Seznámení se s různými formami modlitby. Pravidelná modlitba ráno a večer.
Znalosti:
- Žák ví, co je to modlitba.
- Žák ví, kdybychom se měli modlit.

Dovednosti:
- Žák dokáže v krátké modlitbě prosit, děkovat, chválit a prosit Boha o odpuštění.

Postoje:
- Žák modlí se pravidelně ráno a večer.

Metody a prostředky: modlitba, povídání, práce s obrázky, čtení z Bible, příběh.
Didaktické pomůcky: Bible, svíce, obrázky: chlapec, který mluví se svým tatínkem, dítě, které se modlí, Ježíš s dětmi.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba
Katecheta zve k modlitbě:
Nyní všichni vstaňme a udělejme znamení kříže. Za chvíli řekneme Bohu o tom, jak moc ho máme rádi. Já začnu modlitbu a potom každý z vás bude moct mluvit s Bohem v tichu, ve svých myšlenkách a ve svém srdci.
Katecheta začne modlitbu například:
Dobrý Bože, jsme Tvými dětmi. Ty nás vidíš, máš radost z každého z nás a velmi nás miluješ. Chceme Ti říci, že…
Katecheta zakončí modlitbu slovem „amen" a znamením kříže.

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ SE S BOHEM V MODLITBĚ

1. Příběh

Rozhovor s tatínkem

Tatínek Pavlíny je řidič nákladního vozidla, proto velmi často není doma. Pavlíně se po něm stýská, ale ví, že on na ni stále myslí. Každý večer tatínek telefonuje domů. Nejprve mluví s maminkou a potom sluchátko s radostí převezme Pavlína a vypráví tatínkovi, co přes den všechno zažila. Poté ji tatínek přeje dobrou noc a připomíná jí, že ji má moc rád.
- Jak Pavlína ví, že na ni tatínek stále myslí?
- O čem tatínek s Pavlínou mluví?

Kuba si velmi rád povídá s tatínkem. Jednoho dne byl Kuba velmi smutný, protože dostal ve škole špatnou známku. Rozhodl se, že o tom řekne tatínkovi, který se právě na něho usmál a zeptal se ho: „Jak bylo ve škole, můj poklade?" Kuba si byl jistý, že tatínek ho má velmi rád, a že mu může o všem říci. Po rozhovoru s tatínkem Kuba utíkal do svého pokoje pro čítanku, aby se spolu mohli učit číst.
- Jak mohl vypadat rozhovor tatínka s Kubou?
- Proč si byl Kuba jistý, že mu tatínek pomůže?

2. Povídání s dětmi
Slyšeli jste příběh o rozhovorech Pavlíny a Kuby. Vzpomeňte si na chvíli na svoje rodiče.
- Jak často si povídáte se svými rodiči?
- O čem jim nejraději povídáte?

3. Čtení Božího Slova (Mk 10, 13 – 16)
Katecheta položí dětem následující otázky:

- Koho přinášeli k Ježíši?
- Co Ježíš řekl svým učedníkům, když bránili dětem přibližovat se k Němu?
- Co Ježíš pro děti udělal?

Ježíš na děti kladl ruce a žehnal jim. To znamená, že má radost, když jsou děti blízko něho a chce, aby byly šťastné.

III. ODPOVĚĎ – ROZHOVOR S BOHEM V MODLITBĚ

I. Představení obrázků a povídání o modlitbě

Katecheta se ptá:

- Jak dnes děti mohou přicházet za Ježíšem?

Také dnešní děti přichází za Ježíšem, aby si s Ním mohly povídat. Navštěvují ho v kostele, aby mu mohly vyprávět o svých radostech i bolestech. Ráno prosí Ježíše o krásný den a večer mu děkují za uplynulý čas a prosí a klidnou noc.

- Jak říkáme takovému rozhovoru s Bohem?
- Na co bychom měli pamatovat, když se modlíme?

Katecheta by měl dovést děti k závěru, že modlitba je rozhovor s Ježíšem, který nás miluje.

Katecheta představuje obrázky modlících se dětí.

- Ke komu se děti modlí?
- Jakou modlitbu se mohou modlit?

Děti jmenují modlitby, které již znají.

- Kdy během dne se můžeme modlit?

3. Modlitba

Katecheta vybízí děti, aby každý, kdo chce, řekl nahlas jednu větu modlitby k Bohu například:
Dobrý Bože, miluji Tě a děkuji Ti za to, že mi dáváš zdraví.

IV. ZAKONČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Děti dělají zadání z pracovního sešitu.

2. Slovo na den

Děti společně vymýšlejí slovo na den. ***Modlitba.***
Poté katecheta vybízí, aby žáci během dne, zvláště ráno a večer pamatovali na modlitbu.

10. KOSTEL – MÍSTO SETKÁNÍ SE S BOHEM

Katechetické cíle: Poznání pravdy o přítomnosti Boha v kostele a pochopení potřeby setkávání se s Ním. Správné chování v kostele.

Znalosti:
- Žák ví, co je to kostel.
- Žák ví, proč chodíme do kostela.

Dovednosti:
- Žák dokáže pojmenovat některé předměty v kostele.
- Žák chápe, že je důležité setkávat se s Bohem v kostele.

Postoje:
- Žák má úctu k místu, kde přebývá Bůh.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, skládání puzzle, práce s obrázky.

Didaktické pomůcky: Bible, kříž, puzzle, obrázky, obrázek vnitřku kostela, nápis: Kostel – dům Boží, ubrus, svíce.

Katecheta připravuje třídu: vzadu ve třídě spojí 2 až 4 lavice, které později přikryje ubrusem.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání

2. Modlitba

3. Uvedení do tématu

Dnes poznáme velmi důležité místo. Ještě předtím mi však odpovězte na několik otázek:
- Jak se nazývá místo, kam chodíme nakupovat? Kde bydlí zvířata? Kde bydlí lidé? Jak se nazývá místo, kde se učíme? Co můžeme dělat ve škole?

II. POZVÁNÍ K NÁVŠTĚVĚ V DOMĚ BOŽÍM – V KOSTELE

1. Povídání na téma domu

Každé místo je k něčemu určené, k něčemu slouží. Pro nás lidi je dům, ve kterém trávíme nejvíce času, velmi důležitým místem.
- Proč je pro nás dům tak důležitý? Co děláme doma? Jak doma trávíme volný čas?

2. Kostel – místo setkání se s Bohem

2.1 Skládání puzzle

Děti vystřihují puzzle z vystřihovánek v pracovním sešitě představující vnitřek domu. Když mají všichni poskládané puzzle, katecheta vede rozhovor.

2. 2 Povídání s dětmi
- Jaké předměty se nacházejí v domě? K čemu tyto věci slouží?
- Co je uprostřed našeho obrázku? Proč je stůl v domě tak důležitý? Co děláme u stolu?

Určitě jste se již domysleli, že tím důležitým místem, o kterém jsme mluvili na začátku, je dům. Je to skutečně důležité místo pro každého z nás. Doma se vždy můžeme cítit radostní a v bezpečí. Dnes si řekneme ještě o jednom domu. Je to dům Boží, tedy kostel.

2. 3 Obraz oltáře

Katecheta zve děti k předem připraveným lavicím, klade na ně ubrus, svíci, kříž, Bibli a ptá se:
- Co vám to připomíná? Co se nachází na oltáři? Co děláme u oltáře?

Kostel je místem, kde přebývá Bůh a kde se s ním setkáváme. Bůh nás k sobě zve a čeká na naši návštěvu. V kostele nás vždy rád vidí.

2. 4 Představení obrázků kostela

Katecheta ukazuje dětem obrázek kostela zvenku a poté uvnitř. Děti vyjmenovávají, co se nachází v kostele a zkoušejí nazvat jednotlivé předměty.

Oltář, ambon, zpovědnice, křtitelnice, svatostánek a katecheta připomíná jejich význam. Pod obrázek umístí nápis „Kostel – dům Boží".

Katecheta prosí žáky, aby v pracovním sešitě našli a nalepili (na prázdné místo na obrázku s vnitřkem kostela) nálepku představující oltář. Až to udělají, upozorňuje: Tak jak v našem domě je nejdůležitějším místem stůl, tak také v kostele nejdůležitější je oltář.

III. ODPOVĚĎ – SETKÁNÍ S BOHEM V JEHO DOMU

1. Povídání na téma, k čemu slouží kostel a jak se v něm máme chovat

Tak jak doma u stolu se shromažďujeme k jídlu a k důležitým rozhovorům, tak v kostele u oltáře se setkáváme s dobrým Bohem. Když stojíme kolem něj, pozorně naslouchámе Božímu Slovu, modlíme se. Za rok až přistoupíte k 1. svatému přijímání, budete moci spolu s ostatními přijímat Tělo Pána Ježíše pod podobou chleba. Do kostela můžeme přijít kdykoliv chceme. Alespoň jednou týdně v neděli všichni, kteří Boha milují, se setkávají v kostele na Mši svaté. Ten den Bůh zvláště čeká ve svém domě na každého z nás.

- Jak bychom se měli chovat v kostele? Jak bychom se měli chovat během Mše sv.?

3. Modlitba

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Děti ukazují na obrázcích v pracovním sešitě: ambon, svatostánek, kalich a škrtají nehodící se předměty.

2. Slovo na den*:* Kostel

11. MŮJ KŘEST – JSEM BOŽÍM DÍTĚTEM

Katechetické cíle: Porozumění důležitosti křtu. Radost z toho, že jsme Božími dětmi a vděčnost za Boží lásku zjevenou ve svátosti křtu.

Znalosti:
- Žák ví, že ve křtu nás Bůh činí svými dětmi.
- Žák zná slova, která pronáší kněz ve chvíli udělení křtu.

Dovednosti:
- Žák dokáže popsat, jak probíhá udílení svátosti křtu.
- Dokáže vyjmenovat různé věci a symboly, s kterými se setkáváme při udílení svátosti křtu.

Postoje:
- Žák dělá pozorně znamení kříže a utváří si svůj vztah k Bohu Otci.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, práce s obrázky, modlitba, drama,
Didaktické pomůcky: obrázky různých situací ze života, obrázek křtitelnice, bílá rouška, džbánek na vodu, svíce připomínající paškál a křestní svíce, nápis: „Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“, úkol – skládanka.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Modlitba
2. Uvedení do tématu
Katecheta ukazuje dětem obrázky různých situací ze života: svatbu, narození dítěte, chození do školy, společné slavení. Probírá je s dětmi a ptá se na další důležité události z jejich života.

II. POZVÁNÍ K POZNÁVÁNÍ SVÁTOSTI KŘTU JAKO DARU

1. Připomínka svátosti křtu
Katecheta s pomocí obrázků a nápisu připomíná žákům jejich křest.
V životě každého z nás se stalo něco velmi důležitého. Byl to velmi významný den nejen pro nás, ale také pro celou naši rodinu. Byli jsme tehdy úplně maličcí. Rodiče nás přinesli do kostela a spolu s námi tam přišli také naši příbuzní. V kostele bylo mnoho lidí. Všichni se radovali, protože kněz nám udělil svátost křtu. Nejprve vylil na hlavu každého z nás svěcenou vodu, kterou nabral z křtitelnice.
Katecheta ukazuje obrázek křtitelnice a potom umisťuje nápis na tabuli.
Tehdy pronesl velmi důležitá slova:
„… já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.“
Během křtu se stalo to nejdůležitější v našem životě: Bůh Otec, Syn Boží a Duch Svatý již navždy přebývají v našich srdcích. Bůh nás učinil svými dětmi a stali jsme se tak členy Boží rodiny. Od té doby jsme dětmi nejen našich rodičů, ale také nejmilovanějšími dětmi Božími. Na znamení toho, že jsme nevinnými Božími dětmi, na nás maminka klade bílou křestní roušku *(Katecheta ukazuje roušku).* Potom kmotr zapálí naši křestní svíci od paškálu, který nám připomíná Pána Ježíše. Tato zapálená svíce je znamením toho, že od chvíle křtu chceme následovat Ježíše a být dobrými Božími dětmi.

2. Scénka
Nyní si zkusíme sami zahrát, jak probíhá křest.
Katecheta přidělí dětem role: rodičů, kmotrů, prarodičů, ministrantů. Zbylé děti vystupují jako hosté. Katecheta hraje kněze a dává dětem potřebné rekvizity. Poté hrají průběh křtu, od chvíle přinesení dítěte do kostela.

3. Opakování
Aby si děti lépe vědomosti zapamatovaly, katecheta se ptá:

- Kam nás zanesli rodiče, když jsme byli malí?
- Co udělal kněz?
- Jaká slova pronesl při křtu?
- Kdo od té doby přebývá v našich srdcích?
- Kým nás Bůh Otec učinil při křtu?

4. Práce s biblickým textem - 1J 3, 1
V Bibli si můžeme přečíst text o lásce, kterou nás Bůh obdařil.

IV. ODPOVĚĎ NA DAR KŘTU

1. Úkol – skládanka
Žáci hledají ve vystřihovánkách text „Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“, poté ho vystřihují, skládají ve větu a lepí pod obrázek představující křest.

2. Poděkování za dar křtu
Katecheta zapálí svíci, děti si stoupnou kolem ní.
Je s námi Bůh Otec, Jeho Syn Ježíš i Duch Svatý. V tichu se zamysleme nad tím, jak velký dar jsme dostali ve chvíli křtu – stali jsme se Božími dětmi. V duchu budete opakovat slova, která řeknu nahlas.
Řekněme Bohu: Miluji Tě, Bože Otče, nejlepší Tatínku.
Chvíle ticha.
Jsem rád, že jsem Tvým dítětem.
Chvíle ticha.

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

2. Slovo na den
Chci, aby vás dnes provázela tato slova: **Jsem Božím dítětem.**

12. CÍRKEV – RODINA DĚTÍ BOŽÍCH

Katechetické cíle: Poznání, že Církev je rodina dětí Božích. Zakoušení společenství s Bohem a lidmi v Církvi.

Znalosti:
- Žák rozumí, že Církev je rodinou Boží.
- Žák ví, kdy jsme se stali Božími dětmi.

Dovednosti:
- Žák dokáže vysvětlit přirovnání Církve k rodině.
- Žák dovede se aktivně zapojit do života farního společenství.

Postoje:
- Žák je Bohu vděčný za to, že smí patřit do Boží rodiny.

Metody a prostředky: obrázek, povídání, vedený rozhovor.

Didaktické pomůcky: text vyprávění, obrázky lidí vystřihnuté z časopisů, text písně.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání

2. Modlitba

3. Uvedení do tématu

Katecheta si může pomoci otázkami:
- Kdo tvoří vaši rodinu? Kdy se společně setkáváte? Proč spolu rádi trávíte čas?

Každý člověk chce mít skvělou rodinu, ve které je dobrý tatínek, milující maminka a všichni blízcí. Dnes si budeme povídat o největší rodině. Mohou do ní patřit všichni lidé.

II. POZVÁNÍ K ODKRÝVANÍ TOHO, ŽE JSME BOŽÍMI DĚTMI

1. Zápis na tabuli

Katecheta píše velkými písmeny na horní část tabule „Bůh Otec“ a do dolní části „Boží rodina“.

2. Příběh

Jsme rodinou Božích dětí

Paní katechetka přišla do hodiny náboženství velmi radostná. „Dnes vám budu povídat o výjimečné rodině“ oznámila dětem. „A jaká je to rodina?“ zeptal se Kuba. „Hned vám o ní řeknu, ale nejprve vstaňte a pomodlíme se společně „Otče náš“.“ „Proč v této modlitbě nazýváme Boha Otcem?“ zeptala se paní katechetka. „Protože nám dal život“ vyhrkla Pavlína. „Protože se o nás stará“ přidal se Matěj. „Protože nás miluje a chce pro nás jen to nejlepší“ odpověděla Gabriela. „To jste řekli velmi správně. Nazýváme Boha Otcem, protože jsme Jeho dětmi“ shrnula to paní katechetka. „Kdy jsme se stali Jeho dětmi?“ „Při křtu“ odpověděla Veronika. „Máš pravdu, Veroniko. Každý z nás má jméno, které nám vybrali naši rodiče a příjmení, které nosí celá rodina. Při křtu byly naše jména představeny Bohu a stali jsme se Božími dětmi. Můžeme tedy o sobě říkat: Já Veronika – Boží dítě, nebo já Kuba – Boží dítě, já Anežka – Boží dítě. Skrze křest jsme se stali součástí rodiny Božích dětí. To je rodina, do které patří mnoho lidí na celém světě. Patříte do ní vy, vaši rodiče, příbuzní, spolužáci, také Svatý Otec, biskupové, kněží, řeholní sestry, katecheté a všichni pokřtění. Patří do ní lidé s pletí bílou, černou, žlutou i červenou. Lidé žijící v daleké Americe, Asii či Africe. Mnoho lidí v této rodině neznáme osobně, ale přesto jsme si blízcí. V této rodině je nejlepší na světě Tatínek, který velmi miluje všechny svoje děti. Je to milující Bůh. Boží rodina je Církev a všichni, kteří do ní patří, jsou Boží děti.

3. Rodina dětí Boží – grafické znázornění

Katecheta doplňuje nápis „Boží rodina – Církev“. Nad tím nápisem umisťuje vystřižené z časopisů obrázky lidí – laiků, kněží, biskupů, papeže. Katecheta obkresluje nápisy a všechny postavy namalované na tabuli a poté se ptá:

- Proč Boha nazýváme Otcem? Od kdy jsme Božími dětmi? Kdo patří do rodiny Božích dětí?

III. ODPOVĚĎ

1. Eucharistie sjednocuje všechny Boží děti

1.1 Vedený rozhovor

Katecheta umisťuje na tabuli nad obrazem církve kříž – symbol Ježíše.

Církev to nejsou jen lidé. Hlavou církve je Pán Ježíš. Na tabuli umisťujeme nyní kříž, který je Jeho znamením. Díky Ježíšově smrti na kříži jsme se mohli stát Božími dětmi. On nás spojuje se svým Otcem. Proto již při křtu dělal kněz na našich hlavách znamení kříže. Každý z nás by chtěl být velmi blízko milujícího Boha. Lidé v církvi se zvláště setkávají s Bohem na Mši svaté. Na ni jsme zváni každou neděli.

Katecheta prosí, aby si děti otevřely pracovní sešity na straně 26, spojily tečky tvořící nápis „Jsme Církví“ a společně ho nahlas přečetly. Poté podle obrázku na tabuli, doplňují obrázek v pracovním sešitě.

1.2 Modlitba, která spojuje

Během modlitby se žáci s katechetou drží za ruce na znamení jednoty mezi sebou a s Bohem.

Na Mši svaté se k Bohu obracíme slovy modlitby „Otče náš“, kterou nás naučil Ježíš. Řekneme nyní dobrému Bohu, že máme radost z toho, že patříme do Jeho rodiny a jsme Jeho dětmi. Víte již, že do církve patří lidé žijící v různých částech světa, různé barvy pleti, děti, dospělí, papež, kněží, biskupové. Poděkujeme Bohu za to, že patří do církve spolu se všemi těmito lidmi. Uděláme to slovy modlitby, kterou znají všechny Boží děti. Nyní se chytneme za ruce a pomodlíme se „Otče náš“.

3. Shrnutí

- Jakou rodinu jsme dnes poznali?
- Kdo Otcem Boží rodiny?
- Kdo do ní patří?
- Od kdy do ní patříme my?

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Katecheta prosí žáky o namalování sebe s rodinou na Mši svaté. Jestli nebude čas, katecheta to zadá žákům jako domácí úkol.

2. Slovo na den

Dnes slovem na den bude věta: **Jsme Boží rodinou.**

13. JEŽÍŠ MÁ RÁD LIDI A DĚLÁ PRO NĚ ZÁZRAKY

Katechetické cíle: Seznámení se s některými zázraky, které zvláště ukazují Ježíšovu starost o lidi. Víra v božství Ježíše Krista.

Znalosti:
- Žák pamatuje si úryvek J 6, 5.8 – 13.
- Žák rozumí, že Ježíš dělá zázraky, aby pomohl lidem a ukázal jim svou lásku.

Dovednosti:
- Žák dovede poděkovat Ježíši za jeho lásku i pomoc.

Postoje:
- Žák se k Bohu modlí o víru.

Metody a prostředky: zpěv, vedený rozhovor, příběh, představování obrázků, dělení se chlebem.
Didaktické pomůcky: Bible, obrázky: vybrané Ježíšovi zázraky, dary chleba a vína na oltáři.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba

3. Uvedení do tématu
Je to hodně dávno, co Pán Bůh stvořil krásný svět a první lidi. Chtěl, aby byli na sebe hodní, měli rádi Pána Boha a byli s ním. Ale lidé začali myslet jenom na sebe. Chtěli si všechno zařídit sami a žít bez Boha, a to bylo zlé. Toto zlo způsobilo na světě smutek a bolest. Když lidé začali dělat zlo, Bůh je nepřestal mít rád a rozhodl se, že jim pomůže a vysvobodí je od tohoto zla. Jak to udělal? Poslal na svět svého Syna Ježíše. Aby Pán Ježíš ukázal lidem, jak moc je má Bůh rád, dělal pro ně zázraky. O některých z nich si dnes povíme.

II. POZVÁNÍ K POZNÁVÁNÍ JEŽÍŠOVI LÁSKY

1. Ježíšovy zázraky

Děti si otevřou pracovní sešit na s. 28 a prohlédnou si obrázky. Přečtou, jaké zázraky Pán Ježíš na obrázcích dělá. Pokud má katecheta dětskou Bibli s obrázky, může v ní tyto zázraky najít. První tři zázraky může dětem krátce objasnit:

- **uzdravení ochrnutého (Lk 5,17–26)**
  Ochrnutý je ten, kdo nemůže chodit, nemůže se sám hýbat. Tento nemocný měl ale čtyři dobré kamarády, kteří ho přinesli k Pánu Ježíši, který ho uzdravil.

- **zázračný rybolov (J 21,1–8)**

  Ježíšovi přátelé – apoštolové – byli rybáři. Celou noc lovili ryby, ale nic nechytili. Když k nim k ránu přišel Ježíš, řekl jim, aby hodili síť na pravou stranu lodi. Poslechli ho a chytili tolik ryb, že ani nemohli utáhnout sítě.

- **utišení bouře (Mk 4,35–41)**

  Když se jednou apoštolové s Ježíšem plavili na druhý břeh jezera, strhla se obrovská bouře, takže se apoštolové velmi báli. Pán Ježíš tuto bouři utišil svým slovem.

2. Zázrak rozmnožení chlebů - čtení z Bible (J 6,5.8–13)

Čtvrtý obrázek děti dolepí z vystřihovánek (na konci pracovního sešitu – katecheze 13). Biblický text:

Když se Ježíš rozhlédl a viděl, že k němu přichází velký zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se ti lidé najedli?“ Jeden z jeho učedníků - Ondřej, bratr Šimona Petra – mu řekl: „Je tu jeden chlapec, ten má pět ječných chlebů a dvě ryby; ale co to je pro tolik lidí?“ Ježíš řekl: „Postarejte se, ať se lidé posadí!“ Na tom místě bylo mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. Pak vzal Ježíš chleby, vzdal díky a rozdělil je sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. Když se najedli, řekl učedníkům: „Seberte zbylé kousky, aby nepřišlo nic nazmar!“ Sebrali je tedy a bylo to plných dvanáct košů kousků, které po jídle zbyly z pěti ječných chlebů.

- Kdo dal Ježíši chléb a ryby?
- Kolik chlebů a kolik ryb Ježíš požehnal?
- Kolik lidí Pán Ježíš nasytil?
- Proč Pán Ježíš rozmnožil chléb a ryby?
- Kolik košů zbylých kousků zůstalo po jídle? – *odpověď děti zapíší do mřížky na s. 29.*

Děti dokreslí do košíků na s. 29 rozmnožené chleby a ryby.

III. ODPOVĚĎ – PROKAZOVÁNÍ LÁSKY BOHU I LIDEM

1. Také my prokazujeme lásku lidem

Pán Ježíš je dobrý a ví, co potřebujeme. Protože je Bůh, může dělat zázraky. Zázrak je něco neobvyklého, co člověk udělat nemůže. My nemáme takovou moc, abychom tak jako Bůh mohli dělat zázraky. Můžeme však druhým pomáhat podle našich možností. Jak můžeme druhým lidem prokazovat lásku v každodenním životě? *(děti mohou jmenovat)* Za lidi, kterým nemůžeme osobně pomoct, se můžeme modlit a prosit Pána Ježíše, aby pro ně udělal zázrak.

2. Mše svatá – Ježíšův zázrak pro nás

Pán Ježíš také dnes dělá mnoho zázraků. Největší z nich se děje při mše svaté. To je modlitba, ke které se schází v kostele lidé, kteří mají rádi Pána Boha. Když se kněz modlí nad chlebem a vínem, Pán Ježíš proměňuje chléb ve svoje Tělo a víno ve svou Krev.

Téma Těla a Krve Pána Ježíše budou děti probírat podrobněji až ve 33. lekci, ale už nyní jim můžete ukázat fotografii na s. 69.

V hostii – bílém kousku chleba je Pán Ježíš přítomný pro nás a pro všechny lidi. Je to ten stejný Pán Ježíš, který chodil po zemi a dělal zázraky. Ten, kdo jej přijímá v tomto proměněném chlebě, tomu Pán Ježíš v životě zvláště pomáhá a posiluje jeho víru.

5. Modlitba

Dobrý Bože, děkujeme ti, že jsi nám dal svého Syna Ježíše, aby nám ukázal, jak moc nás máš rád. Prosíme tě, abychom také dokázali druhým pomáhat jako Pán Ježíš. A prosíme tě taky za všechny nemocné, hladové a opuštěné. Amen.

Můžeme připojit modlitbu „Otče náš“.

IV. ZAKONČENÍ

1. Slovo na den
2. Rozloučení

14. NÁSLEDUJI PÁNA JEŽÍŠE V DOBROTĚ

Katechetické cíle: Následování Ježíše v postoji dobroty a laskavosti vůči lidem. Porozumění Ježíšovu přikázání lásky jako příkazu činění dobra vůči Bohu i lidem.
Znalosti:
- Žák jmenuje motivy, které vedly Ježíše k jeho dobrotě.
- Žák podává příklady toho, jak můžeme dělat dobro.

Dovednosti:
- Žák dovede dělat dobro ve svém okolí.
- Žák dokáže namalovat svůj dobrý skutek.

Postoje:
- Žák vnímá potřeby druhého člověka.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, biblický příběh, představení obrázků, práce s mapou, čtení z Bible, hledání slova na den.
Didaktické pomůcky: Bible, papíry z bloku, pastelky, barvy, obrázky biblických úryvků, mapa Svaté Země.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. **Modlitba**

II. POZVÁNÍ K ČINĚNÍ DOBRA

1. Biblický příběh: Ježíš činí zázraky

Během vyprávění katecheta ukazuje na mapě Svaté Země Jericho, Galilejské jezero. Podle svých možností obrázky představující uzdravení slepého u Jericha, učení a uzdravování u Galilejského jezera.

Když Ježíš chodil po zemi, mnoho lidí k němu přicházelo. Všude, kde přebýval, k němu přinášeli nemocné a prosili ho, aby je uzdravil. Ježíš nemocným lidem navracel zdraví, pro hladové rozmnožoval chléb, smutné těšil dobrým slovem. Jednoho dne přišel do města, které se nazývalo Jericho. U cesty seděl slepý žebrák. Když uslyšel, že Ježíš tudy prochází, začal na něho hlasitě volat a prosil, aby se nad ním slitoval. Slepý křičel: „Ježíši, ať vidím!“ A Ježíš ho uzdravil.
Jindy zase Pán Ježíš přišel ke Galilejskému jezeru, kde ho následoval veliký dav lidí. Učil je o tom, že je třeba milovat Boha i člověka. Lidé naslouchali jeho slovům, a potom viděli, jak se Ježíš modlí a pomáhá nemocným.

- Koho Ježíš potkal na cestě do Jericha? Jak mu Ježíš pomohl? Co Ježíš dělal u Galilejského jezera?

2. Rozhovor na téma přikázání lásky

Pán Ježíš se o všechny stará a neodmítne pomoc těm, kteří o ni prosí. Od chvíle křtu Ježíš přebývá v našich srdcích a chce, abychom byli tak dobří jako On. Chce, aby naše ruce činily dobro a naše slova prokazovala lásku. Řekl, že kdo chce být jeho přítelem, musí dělat dobré skutky. Bylo to pro něho tak důležité, že z těch slov učinil přikázání.
- Co je to přikázání?

Přikázání jsou úkoly, které nám Bůh dává. Když je děláme, jsme dobří nejen vůči sobě, ale také vůči druhým lidem. Nejdůležitější z nich je přikázání lásky, které nám dal Ježíš.

3. Práce v pracovním sešitě

Žáci luští heslo, kterým je přikázání lásky.

III. ODPOVĚĎ – ČINĚNÍ DOBRA

1. Čtení a analýza biblického textu – Mt 25, 40

- K čemu nás Ježíš zve?
- Co můžeme udělat pro druhé? Co můžeme udělat pro toho, kdo pláče nebo je smutný?
- Jakými slovy můžeme druhým udělat radost?

Pán Ježíš nám říká, že všechno, co děláme pro druhé, ve skutečnosti děláme pro něho. Velmi mnoho dobra můžeme udělat někdy pouze úsměvem. Když například: babička je smutná a vnučka přijde k ní, usměje se na ni, přitulí se, tehdy i ona se usměje a vrátí se jí dobrá nálada.

2. Hra

Katecheta si vybírá tři až čtyři děti, které budou pomocí pantomimy ukazovat určité činnosti (utírání prachu, vysávání, umývání nádobí). Ostatní děti mají za úkol uhádnout, co předvádějí. Poté katecheta shrnuje:

Ježíš plný dobroty touží po tom, abychom ho následovali. Chce, abychom byli tak dobří jako on. Když pomáháme rodičům při domácích pracích, takových jaké jsme před chvíli hráli, děláme dobro a jsme tak Ježíši podobní. Doufám, že si pamatujete, jak často se Ježíš modlil. Ukázal nám, že také my můžeme druhým pomáhat modlitbou. I dnes prosíme Ježíše, aby pomáhal nemocným a potřebujícím.

IV. ZAKONČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Děti malují, co dobrého mohou udělat pro druhé. Může to být nějaký symbol, který připomíná nějakou činnost.

2. **Slovo na den**

3. **Modlitba**

II. JEŽÍŠ K NÁM PŘICHÁZÍ

15. BŮH SI VYBRAL MARII, ABY BYLA MATKOU SPASITELE

Katechetické cíle: Seznámení se s Marií, Matkou Pána Ježíše. Vděčnost k Panně Marii za to, že je Matkou Pána Ježíše i naší Matkou.
Znalosti:
- Žák zná příběh zvěstování Panně Marii
- Žák ví, že Maria je Ježíšovou Matkou.

Dovednosti:
- Žák aktivně se účastní liturgie v době adventní.

Postoje:
- Žák projevuje úctu k Panně Marií.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, čtení a analýza biblického textu, inscenace, modlitba, hra.
Didaktické pomůcky: Bible, obrázek zvěstování, písmena ke slovu „Matka“, rekvizity – modrá nebo bílá mašle, bílá květina, červená srdíčka.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba
3. Uvedení
Na začátku našeho setkání mne zdravíte slovy „Chvála Kristu“ a já odpovídám „až navěky“. V dnešní hodině se dozvíme, jakými slovy pozdravil jednoho dne Marii posel z nebe.

II. POZVÁNÍ K ADVENTNÍMU SETKÁNÍ S MARIÍ

1. Rozhovor s dětmi
Katecheta se ptá:
- Proč maminka je pro každé dítě tím nejdůležitějším člověkem na světě?

Každý z nás musí mít maminku, protože to ona nás porodila. Bůh chtěl, aby jeho milovaný Syn – Ježíš, měl také maminku. Dnes se tedy dozvíme, jak Bůh Otec vybral maminku pro Pána Ježíše.

2. Čtení biblického textu

2. 1 Příprava k naslouchání Božímu slovu
O tom, jak Bůh Pannu Marii vybral, aby se stala maminkou Pána Ježíše, se dočteme v Písmu svatém. Než přečtu příběh o Panně Marii, zapálím svíci a řeknu: „Světlo Kristovo“, a vy mi odpovíte: „Bohu díky“. Tato slova nám připomínají, že když naslouchámе slovům Písma, mluví k nám samotný Bůh.
Během četby může katecheta ukazovat dětem obrázky této události.

2. 2 Čtení úryvku – Lk 1, 26 – 38

- Kde Panna Maria bydlela?
- Koho Pán Bůh k Marii poslal?
- Jak anděl Marii pozdravil?

- Co znamenají slova archanděla Gabriela?
- Co mu Maria odpověděla?

4. Vysvětlení pojmů „advent, roráty“

Od okamžiku, kdy se Panna Maria setkala s andělem, trpělivě čekala na narození Pána Ježíše. My také jednou za rok prožíváme takové období, kdy spolu s Pannou Marií čekáme na Jeho narození. Ta doba se jmenuje Advent. Maria čekala na narození Ježíše s velkou radostí. My se připravujeme na setkání s ním, adventním předsevzetím a modlitbou. V době adventní se v kostele slaví Mše svaté, kterým říkáme roráty. Přes celý advent lidé chodí ráno do kostela na tuto slavnostní Mši svatou.

III. ODPOVĚĎ – PROŽÍVÁNÍ ADVENTU SPOLU S PANNOU MARIÍ

1. Inscenace modlitby „Zdrávas Maria“

K inscenaci budeme potřebovat: bílou nebo modrou mašli pro Marii, bílou květinu pro archanděla Gabriela, červená srdíčka pro andělský sbor. Může nám pomoci také pracovní sešit s textem modlitby.

2. Hra

Katecheta připravuje 5 velkých písmen: MATKA. Žáci nejdříve drží písmena zakryté, během recitace katechety je postupně odkrývají, poté celá třída čte vzniklý nápis:

M – znamená Boží milost
A – dobrotu anděla
T – každodenní starosti a trápení
K – kříž
A – adorace

Katecheta se ptá:

- Kým se má stát Maria?

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

2. Slovo na den – Maria, Matka Ježíšova.

3. Modlitba

Katecheta uvádí do modlitby „Zdrávas, Maria“: Maria nás zve, abychom prokazovali Ježíši lásku. Zve nás také k modlitbě. Může to být také zpěv „Zdrávas, Maria“.

16. LIDÉ OČEKAVAJÍ NA JEŽÍŠŮV PŘÍCHOD

Katechetické cíle: Hlubší seznámení se s dobou adventní jako s časem čekání na příchod Spasitele. Radostné očekávání na Pánův příchod.
Znalosti:
- Žák dokáže vysvětlit pojem „Advent“.
- Žák vyjmenuje symboly doby adventní.

Dovednosti:
- Žák dokáže vysvětlit, v čem spočívá dobrá příprava na svátky Ježíšova narození.
- Žák dokáže si vytvořit adventní předsevzetí.

Postoje:
- Žák se účastní dle možnosti Rorátů.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, příběh, zpěv, představení adventního věnce, aktivita – adventní balonky.
Didaktické pomůcky: fialové balony, text příběhu, text písně, adventní věnec, lucerna.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba

II. POZVÁNÍ K ČEKÁNÍ NA SPASITELE

1. Vedený rozhovor
- Na koho nebo na co můžeme čekat?

Když čekáme na nějakého hosta, tak se na jeho příchod připravujeme. Jakým způsobem?

2. Příběh

Čekání na Karolínu

Karolína byla v sanatoriu. Spolužákům a spolužačkám z její třídy se po ní moc stýskalo. Také ona na ně každý den vzpomínala. Měla radost, když dostala pohled s pozdravy od paní učitelky a celé třídy. Jednoho dne Karolína zavolala Gabriele, své spolužačce, se kterou seděla v lavici a řekla jí: „Za nedlouho se vrátím.“ Dalšího dne oznámila Gabriela tuto radostnou zprávu celé třídě. Paní učitelka navrhla, aby děti připravily pro Karolínu nějaké překvapení. Karolína se z překvapení velice radovala a celá třída byla ráda, že se konečně mezi ně vrátila.
Katecheta se ptá (může si pomoci komiksem z pracovního sešitu)
- Jaké překvapení mohla připravit třída pro Karolínu?
- Proč děti čekaly na Karolínu?
- Jak se připravovaly na její návrat?

3. Čekání na Ježíše
Tak jak 2. třída čekala z netrpělivostí na návrat Karolíny, tak jak i my čekáme s radostí na pozvané hosty, tak též kdysi lidé toužebně čekali na Ježíše – Syna Boha Otce. Dlouhou dobu se připravovali na jeho příchod.
- Jak se nazývá doba, kdy čekáme na příchod Božího Syna?

4. Aktivizace - adventní balonky
Katecheta si vybere šest žáků a každému dá fialový balonek. Na každém z nich jsou napsány písmeny (např. bílou fixou), která tvoří nápis ADVENT. Poté žáci nafukují balonky a katecheta seřadí děti tak, aby z balonků vznikl nápis. Balonky umisťuje ve třídě, aby nám připomínaly o čekání na Ježíše.

Katecheta může také vybídnout děti, aby udělaly úkol v pracovním sešitě na str. 35.
Doba radostného čekání se nazývá Advent. Slovo „advent“ znamená „příchod“. V době adventní si připomínáme čekání lidí na příchod Pána Ježíše a trvá 4 týdny.

5. Představení adventního věnce
Katecheta ukazuje dětem adventní věnec a mluví o jeho symbolice.
Advent je také našim čekáním na Ježíšův příchod. V době adventní můžeme naše domy ozdobit speciálním věncem se čtyřmi svícemi. Každý týden zapálíme jednu svíci. Svíce jsou pro nás znamením čekání na Vánoce. Na ně se připravujeme také chozením na roráty. Liturgická barva tohoto období je fialová a adventní písně vyjadřují naši touhu po Ježíšově příchodu.

III. ODPOVĚĎ – RADOSTNÉ ČEKÁNÍ NA SPASITELE

1. Představení a vysvětlení významu lucerny
Katecheta ukazuje dětem lucernu a vysvětluje její význam.
Děti, které chodí na roráty, nosí v rukou lucerničky. Jejich světlo svítí na cestu k Pánu Ježíši. Lucerna je znamením toho, že jsme připraveni na setkání s ním a čekáme na Jeho příchod. Jestliže máte lucerničku doma, postavte ji na viditelném místě, např. na stole ve svém pokoji. Ať vám tak v době adventní připomíná o modlitbě, předsevzetích a dobrých skutcích, abyste vždy byli připraveni na setkání s Ježíšem.
Katecheta může vybídnout žáky, aby si otevřeli pracovní sešit na str. 34 a vepsali odpověď dětí nesoucích lucerny.

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

2. Slovo na den – Advent je dobou očekávání

3. Modlitba

17. ADVENT – PŘIPRAVUJEME SE NA SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM

Katechetické cíle: Hlubší seznámení se s Adventem jako dobou, kdy čekáme na Spasitele. Radostná příprava na setkání s Ježíšem.

Znalosti:
- Žák dokáže vysvětlit pojem „obrácení“, zná adventní symboly a jejich význam.
- Žák chápe, že činěním dobrých skutků se připravujeme na Ježíšův příchod.

Dovednosti:
- Žák dokáže si vytvořit adventní předsevzetí a chápe, proč si je vytváříme.
- Žák dokáže vysvětlit změnu chování na základě příběhu.

Postoje:
- Žák správně se připravuje ne Vánoce a je vděčný za dar Božího Syna.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, hádanka, práce s obrázky, příběh, modlitba
Didaktické pomůcky: Bible, lucerna, text písně, obrázky, text modlitby

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba

II. POZVÁNÍ K PŘÍPRAVĚ NA JEŽÍŠŮV PŘÍCHOD

1. Opakujeme znalosti o době adventní
V rámci opakování, může dát katecheta dětem hádanku (nebo ji přečíst z pracovního sešitu).
Žáci mohou splnit úkol ze strany 37 v pracovním sešitě, spolu s malováním a vpisováním odpovědí.

2. Příběh

Honzíkovo obrácení

Na začátku doby adventní paní katechetka povídala druhákům, jak se můžeme co nejlépe připravit k dobrému prožívání vánočních svátků. Řekla jim: „Dnes dostanete těžký domácí úkol. Každý z vás se zamyslí, jak můžete změnit svůj život k lepšímu, tedy snažit se vyhýbat se zlu a dělat dobré skutky.“ Honzík šel domu a přemýšlel: „Co můžu udělat, abych byl lepší?“ Když se vrátil domů, zeptal se maminky: „maminko, co bych měl dělat, abych zlepšil své chování?“ „Honzíku, to je velmi jednoduché. Často jsi líny, a tak si myslím, že bys mohl zkusit s tím něco udělat. Honzík se rozhodl to změnit a hned si začal uklízet v pokoji. Každý den Honzík dělal všechno, co mu maminka s tatínkem řekli. Jeho dobré chování se rodičům tak líbilo, že na Vánoce kromě dárku pod stromeček dali Honzíkovi také básničku „Dobrý Honzík“.

- Jaké předsevzetí si Honzík dal na dobu adventní?
- Kdo si všiml změny jeho chování?

3. Obrácení – analýza biblického textu (Mt 3, 2.3b)
V době adventní v kostele slýcháváme výzvy proroků k obrácení, k pokání, ke změně svého života k lepšímu a k zřeknutí se hříchů. Proroci jsou lidé, které Bůh poslal, aby připravili lidi na Ježíšův příchod. Jedním z nich byl také Jan Křtitel. Poslouchejte, k čemu vyzýval Jan Křtitel: (Mt 3, 2.3b)
- K čemu nás vyzývá Jan Křtitel?
- Co znamená obrátit se?

Obrácení je vyhýbání se zlu a dělání dobrých skutků. Je to změna cesty svého života. Pro Ježíše jsou cestou čistá lidská srdce, plná dobrých skutků a lásky k Bohu i k lidem.

III. ODPOVĚĎ – PŘIPRAVUJEME SVÉ SRDCE NA SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM

1. Dobré skutky jsou cestou k Ježíši – práce s obrázky

Katecheta ukazuje dětem obrázky představující dobré skutky, které mohou plnit. Na tabuli maluje cestu a na jejím konci umisťuje obrázek Ježíše. Úkolem žáků je umístit na tabuli obrázky dobrých skutků a popsat každý z nich.

- Účast na rorátech.
- Děti přicházejí na hodiny náboženství.
- Děti si uklízí svůj pokoj.
- Děti jsou v kostele hodné.
- Děti si navzájem pomáhají.

2. Rozhovor na téma přípravy na Vánoce

- Na jaké svátky se připravujeme v době adventní?
- Co před Vánocemi děláme doma?

Během Adventu připravujeme naše domy na svátky, ale především máme připravit naše srdce, abychom s radostí přijali narozeného Ježíše.

- Jak se vy chcete připravit na Ježíšův příchod?

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce v pracovním sešitě

2. Slovo na den – **Obrácení**

3. Modlitba

19. NAROZENÍ PÁNA JEŽÍŠE

Katechetické cíle: Seznámení se s pravdou, jak se Pán Ježíš narodil v Betlémě. Radostné prožití tajemství Božího narození.
Znalosti:
- Žák ví, kde se Pán Ježíš narodil a který den si to připomínáme.
- Žák chápe smysl vánočních svátků.

Dovednosti:
- Žák dokáže vysvětlit okolnosti Ježíšova narození.
- Žák dokáže zazpívat vybrané koledy.

Postoje:
- Žák připravuje své srdce na Ježíšův příchod a účastní se Mše svaté během vánočních svátků.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, „cestování časem“, biblický příběh, práce s mapou Palestiny, drama, představování obrázků.
Didaktické pomůcky: obrázek s narozením Pána Ježíše, betlém na slepení, mapa Palestiny, kostýmy pro Josefa, Marii a pastýře.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba
2. Uvedení
- Kdo z vás čeká, až se mu narodí bratříček nebo sestřička? Jak se celá rodiny připravuje na jeho příchod na svět? Kde se rodí děti? Co dělají pro malé děťátko rodiče? Kde malé miminko spí? Čí narození nám připomínají blížící se svátky?

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ NOVOROZENÝM JEŽÍŠEM

1. Narození Ježíše – cestování časem
Katecheta pustí klidnou hudbu a vypráví při tom o narození Ježíše.
O Vánocích, které slavíme 25. prosince, si připomínáme jednu velikou radostnou událost – narození Pána Ježíše. Již znáte evangelní příběh o Ježíšově narození, ale dnes vám jej povyprávím ještě jednou. Prosím, abyste však zavřeli oči a v myšlenkách se přenesli do toho dne, kdy se Ježíš narodil. Představujete si postavy, které tam tehdy byly.

1. 1 Biblický příběh – Ježíšovo narození

2. Putování z Nazareta do Betléma – práce s mapou Palestiny
Katecheta společně s dětmi hledá na mapě Palestiny Nazaret a Betlém, aby si děti uvědomily, jak daleko museli jít Josef s Marií.

3. Radost z Ježíšova narození – otázky k textu
Katecheta umisťuje na tabuli obrázek s Ježíšovým narozením (nebo děti otevírají pracovní sešit) a ptá se:
- Do kterého města museli jít Josef s Marií?
- Co se stalo, když byli v Betlémě?
- Kde se Pán Ježíš narodil?
- Proč se Pán Ježíš narodil ve stáji?
- Kam Maria malého Ježíška položila?
- Kdo se Mu jako první přišel poklonit?
- Jak se pastýři dozvěděli o Jeho narození?

- Proč se pastýři z Ježíšova narození radovali?

Katecheta krátce shrnuje odpovědi dětí a vybízí je, aby na stránku v pracovním sešitě nalepily chybějící samolepky.

III. ODPOVĚĎ – KŘESŤANSKÉ SLAVENÍ VÁNOC

1. Ježíšovo narození – drama

Abychom se lépe vžili do Ježíšova narození, zahrajeme si o tom scénku.

Děti beze slov hrají scénku o tom, jak Josef s Marií přicházejí do Betléma a narodí se Ježíš. Katecheta připravuje jednoduché kostýmy pro Josefa, Marii a jiné postavy.

2. Připravujeme svá srdce na Ježíšův příchod – meditace

Katecheta uvádí děti do meditace:

Ježíš – Boží Syn se narodil v betlémské stáji více než před dvěma tisíci lety, aby přinesl radost všem lidem.

- Kdy Pán Ježíš přichází k nám?
- Proč k nám přichází?
- Jak můžeme připravit naše srdce na Ježíšův příchod?

Zavřete oči a popřemýšlejte, jak připravíte svá srdce na Ježíšův příchod. Může to být skrze pomoc rodičům, laskavostí ke starší babičce nebo dědečkovi, dobrým skutkem.

3. Koleda – nauka zpěvu

IV. ZAKONČENÍ

1. Skládání betléma

Pod stromeček často dáváme betlémy. Připomínám nám to stáj, ve které se narodil Ježíš. Nyní společně připravíme takový betlém, který potom umístíme pod stromeček ve třídě.

2. Práce s pracovním sešitem

Žáci vymalovávají obrázek ze strany 40. Katecheta vysvětluje dětem, že doma zde mají vlepit vánoční pohlednici a kolem ní domalovat betlém.

3. Slovo na den – Bůh přichází na svět

4. Modlitba

20. JEŽÍŠ K NÁM PŘICHÁZÍ BĚHEM MŠE SVATÉ

Katechetické cíle: Poznání, že Ježíš je přítomný během Mše svaté. Touha setkat se s Ježíšem na Mši svaté.

Znalosti:
- Žák dokáže vyjmenovat postavy z betléma.
- Žák rozumí, že na Mši svaté vítáme Pána Ježíše, který se narodil v Betlémě.

Dovednosti:
- Žák dokáže zazpívat koledu.
- Žák dokáže popsat vánoční výzdobu v kostele.

Postoje:
- Žák se modlí u betléma.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, představení betléma, příběh, poslech koledy.
Didaktické pomůcky: betlém, text koledy, nahrávka koledy.
Upozornění: Hodina se může odehrávat v kostele kolem betléma a oltáře.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
Katecheta vítá žáky a začíná hodinu koledou.
2. Modlitba
3. Opakování vědomostí o Ježíšově narození
- V jakém městě se Ježíš narodil?
- Na jakém místě se narodil?
- Kam Jej Maria položila?
- Kdo jako první ho přišel přivítat?
- Jak se pastýři dozvěděli o narození Božího Syna?

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ SE S JEŽÍŠEM NA MŠI SVATÉ

1. Příběh

Gabrielino přání

Gabriela a Vojta ze 2. třídy se setkali v kostele. Po Mši Svaté za nimi přišla řeholní sestra a zeptala se jich, jestli by mohli pomoct utírat prach z postaviček do betléma. Gabriela opatrně brala do rukou sádrové postavičky: Panny Marie, pastýře s beránkem na rameni, zlatovlasého anděla. Když konečně vzala do rukou postavičku malého Ježíška, zasnila se: „Jak super by bylo bydlet v Betlémě před dvěma tisíci lety, když se tam narodil Pán Ježíš. Byla bych mu tak blízko, mohla bych jít do chléva a setkat se tam s ním.“ Ze snění ji vytrhl Vojtův hlas: „Gábi, polož konečně Ježíška do jesliček, protože v betlémě už chybí jenom tato postavička.

2. Představení betléma
Katecheta ukazuje dětem betlém a prosí žáky, aby vyjmenovali, co a kdo tam je. Vyjmenovávají všechny postavy, zvířata, všímají si též hvězdy. Katecheta je doplňuje a vysvětluje, jakou roli jednotlivé postavičky v betlémě mají.
- Jak vypadá betlém, který jste viděli v kostele?
- Jaká je nejdůležitější postavička v betlémě? Proč malý Ježíšek je tu nejdůležitější?

Ježíš přišel k lidem jako malé dítě.

III. ODPOVĚĎ – ROZPOZNÁNÍ JEŽÍŠE V EUCHARISTII

1. Ježíš je ukrytý v bílém chlebu – vysvětlení pojmu „hostie“

Během Vánoc jsme v kostele viděli betlém se sádrovými postavami: Ježíška, Panny Marie, svatého Josefa, pastýřů… Betlém nám pomáhá ještě více prožívat radost z Ježíšova narození.
Katecheta ukazuje dětem oplatek – hostii a ptá se:

- Co to je?
- Kde jste viděli tento bílý oplatek?

Oplatek je bílý chléb. Během Mše svaté ho vidíme na oltáři. V něm se ukrývá Pán Ježíš, který k nám přichází v každé Mši svaté. Přichází tedy jinak než v Betlémě – je ukrytý v kousku chleba.
Během Mše Svaté se můžeme setkat s Pánem Ježíšem, který se narodil v Betlémě. Můžeme ho přivítat, radovat se z něho a být mu blízko. Zvláštním způsobem ho přijmete v den vašeho prvního svatého přijímání. Bílý chléb, který na oltáři kněz drží v rukou, se nazývá hostie.

2. Poslech koledy a zpěv

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem
Žáci končí malování obrázků a luští křížovku.

2. Slovo na den - Ježíš v hostii.

21. JEŽÍŠ SE ZJEVUJE VŠEM LIDEM

Katechetické cíle: Poznání pravdy o Ježíši, který se zjevuje všem lidem.
- Svědčit o Ježíši ve svém okolí.

Znalosti:
- Žák vyjmenovává dary Mudrců.
- Žák zná datum a název svátku, o kterém mluví biblický úryvek (Mt 2, 1 – 5, 7 – 12).

Dovednosti:
- Žák popisuje okolnosti klanění Mudrců.
- Vysvětluje význam darů, který Mudrci Ježíškovi přinesli.

Postoje:
- Žák zpěvem koled děkuje Bohu za to, že Ježíš se zjevil všem lidem.

Metody a prostředky: příběh, vedený rozhovor, analýza biblického textu, inscenace, práce s obrázky, zpěv.
Didaktické pomůcky: Bible, betlémská hvězda, barevná křída, obrázek s klaněním Mudrců, text písně, biblický text, obrázky.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
Katecheta vítá děti po vánočních prázdninách a hodinu začínají zpěvem koledy.
2. Modlitba
3. Příběh

Radostná zpráva

Před Vánocemi Matějovi rodiče dostali dopis. Maminka zavolala Matěje a jeho starší sestru Aničku a oznámila jim: „Teta Markéta nás zve na svoji svatbu, která se bude konat dva týdny po Vánocích. Myslím, že tam pojedeme, abychom se radovali spolu s ní. Čeká nás dlouhá cesta, musíme ujet až 600 kilometrů, proto je třeba se dobře připravit“: řekl tatínek. „I když budeme unavení cestou, můžeme se společně radovat s našimi blízkými. Aničko, půjdeme spolu na nákup. Vybereme dárek pro tetu a jejího manžela a před odjezdem připravíme svačinu na cestu“: řekla maminka. „Matěji, ty mi pomůžeš dobře připravit auto a potom zavezeme naše obleky do čistírny. Musíme přece vypadat elegantně:“ řekl tatínek.
- Jakou zprávu dostali Matějovi rodiče? Jak se Matějova rodina dozvěděla o svatbě tety Markéty? Proč odjezd na svatbu vyžadoval tolik příprav? Co měly připravit maminka s Aničkou? Co měli udělat tatínek s Matějem? Proč Matějova rodina chtěla jet na tetinu svatbu?

II. POZVÁNÍ K ODKRÝVÁNÍ POSELSTVÍ KLANĚNÍ MUDRCŮ

1. Rozhovor o Vánocích
- Jaké svátky jsme nyní slavili? Co nám připomíná Ježíšovo narození doma, ve škole, v kostele? Kdo první přišel za Pánem Ježíšem po Jeho narození? Kdo řekl pastýřům o Jeho narození?
Jako první přivítali malého Ježíše pastýři. Přišli z blízkých pastvin, kde hlídali ovce. Našli se však i tací, kteří ušli dlouhou cestu, aby se setkali s Ježíšem. Byli to Mudrci z Východu, kterým také říkáme Tři Králové. Za chvíli si o tom přečteme z Písma svatého. Všimněte si, co jich přivedlo k Ježíši.

2. Čtení z Písma svatého – Mt 2, 1 – 5, 7 – 12

3. Opakování biblického příběhu - obrázky
Jaké znamení Mudrci uviděli na nebi? Kam je zavedla hvězda? Proč se Mudrci přáli setkat se s novorozeným Králem? Jaké dary přinesli Mudrci Pánu Ježíši?

4. Vysvětlení symboliky darů Mudrců
Katecheta prosí, aby si žáci přečetli v pracovním sešitě (str. 44), jaké dary přinesli Mudrci.
Dary přinesené Pánu Ježíši mají symbolický význam: **Zlato** znamená, že Pán Ježíš je Král.
Kadidlo, že Ježíš je pravý Bůh. **Myrha** je znamením toho, že Pán Ježíš je člověk, který bude trpět za spásu lidí.

5. Inscenace klanění Mudrců
Katecheta vybírá žáky, kteří hrají role Mudrců. Potřebné budou dary, koruny pro krále, hvězda a jesličky. Katecheta vypráví příběh a žáci hrají postavy Mudrců.

III. ODPOVĚĎ – NÁSLEDOVAT MUDRCE V HLEDÁNÍ JEŽÍŠE

1. Povídání o tradicích spojených se slavností Zjevení Páně
Na památku této návštěvy slavíme každý rok 6. ledna slavnost Zjevení Páně, nebo také Tři Krále. Tito mudrci Boha neznali. Studovali knihy a pozorovali nebe. Když objevili novou hvězdu, chápali to jako znamení, že na svět přišel významný král. Rozhodli se ho najít. Hvězda je přivedla do Jeruzaléma a pak k Ježíši, kterému dali své dary. Mudrci uvěřili, že Ježíš je Syn Boží.
Na Tři Krále kněz v kostele žehná kadidlo a křídu, kterou lidé píšou na dveře svých domů nápis. Katecheta ukazuje kadidlo nebo obrázek kadidla a pod hvězdou na tabuli píše křídou písmena a rok: K+M+B…
Když vidíme na dveřích domu takový nápis, víme, že v něm bydlí lidé, kteří věří v Ježíše. Ukazují, že ho přijeli do svého srdce i do svých domovů a že mají radost z Jeho narození. Tato písmena jsou podle tradice prvními písmeny jmen Mudrců: K – Kašpar, M – Melichar, B – Baltasar
Jsou znamením požehnání pro dům.

2. Být hvězdou, která vede k Ježíši – analýza úryvku „Dopis papeže dětem“
Mudrci putovali mnoho dní a vynaložili mnoho úsilí, aby našli Ježíše – novorozeného Krále. Také my se s ním můžeme setkat a obětovat mu například naše úsilí, jít na Mši svatou. Darem může být také čas, který věnujeme někomu, kdo potřebuje pomoc.
Svatý papež Jan Pavel II. napsal dětem:
Drahé děti, vašim úkolem je hlásat druhým Ježíše. Tak se naučíte dávat druhým radost. Využijte Vánoc k tomu, abyste lépe poznaly Ježíše a staly se Jeho apoštoly. On pro nás a pro naši spásu se stal člověkem, stal se v jedné betlémské noci dítětem…
(Vatikán, 19. prosince, r. 1982)
Katecheta vybízí děti, aby v rámci pomoci druhým setkat se s Ježíšem, našli v pracovním sešitě bludiště a potom ukázali každému z Mudrců cestu za hvězdou a potom společnou cestu za Ježíšem.
3. Píseň – koleda
4. Opakování
Ježíš zve všechny lidi k sobě a dává nám k tomu různá znamení.
- Kdo řekl pastýřům o Ježíšově narození? Co vedlo Mudrce do Betléma? Kdo pro nás je znamením, jako byla hvězda pro Mudrce, které nás vede k Ježíši? Jak můžeme druhé vést k Ježíši?

Každý z nás může být malou hvězdou vedoucí k Ježíši. Aby to tak skutečně bylo, musíme se snažit být dobrými lidmi, milovat Boha a lidi a modlit se za ty, kteří ho neznají.

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem
Děti vybarvují obrázek představující Mudrce a malují v jejich dlaních dary.

2. Slovo na den – **Kašpar, Melichar a Baltasar**

3. Modlitba – koleda

22. JEŽÍŠ MILOVANÝ SYN OTCE – JEŽÍŠŮV KŘEST

Katechetické cíle:
- Poznání Pána Ježíše jako milovaného Božího Syna.
- Postoj vděčnosti vůči Bohu za jeho otcovskou lásku.

Znalosti:
- Žák rozumí, že Ježíš je milovaný Boží Syn.
- Žák ví, že skrze křest jsme se stali Božími dětmi.

Dovednosti:
- Žák dokáže povyprávět o křtu Pána Ježíše.
- Žák dokáže vysvětlit symboliku bílé roušky a paškálu.

Postoje:
- Žák je vděčný Bohu za dar křtu.

Metody a prostředky: zpěv, příběh, vedený rozhovor, modlitba, hádanka, představování evangelia za pomocí šátků.
Didaktické pomůcky: žluté a modré šátky, zelené pásky látky, svíce, bílá rouška, menší svíce, obrázky: paškál, Ježíšův křest.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba
2. Příběh

Křest Natálky

Paní učitelka se zeptala žáků: „Jaký den byl pro vás v životě nejkrásnější?“ První se přihlásil Matěj a řekl: „Nejraději vzpomínám na den, kdy se tatínek vrátil z Kanady domů.“ Potom Honzík řekl o svém prvním dnu na tréninku karate, Agáta o dovolené s rodiči ve Španělsku. Gabriela řekla: „Pro mne byl nejkrásnější den, kdy se narodila moje mladší sestra Zuzanka.“ Všechny však překvapila Natálka. Řekla, že nejraději vzpomíná na den svého křtu. Všichni se začali smát a Adam poznamenal: „Na to si přece nemůžeš pamatovat, protože jsi byla velmi malá.“ A tak Natálka začala vyprávět: „Když jsem se narodila, moji rodiče bydleli v Albánii a neznali Pána Ježíše. Když přijeli do Česka, potkali zde mnoho hodných lidí. Rodiče se divili, proč všichni ti neznámí lidé jsou na nás tak hodní. Když jsme se dozvěděli, že Češi mají rádi Pána Ježíše a snaží se ho následovat, maminka a tatínek se rozhodli více poznat víru v Boha. Po několika měsících přípravy, v den mých pátých narozenin, celá rodina přijala křest. Bylo to moc krásné a dojemné. Pamatuji si, jak mi kněz lil vodu na hlavu a říkal přitom slova: „Natálie, já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.“ Ten den jsem se stala milovaným Božím dítětem. Dnes mohu spolu s vámi chodit do náboženství a poznávat Boha, kterého miluji.
Za svůj příběh Natálka obdržela od třídy největší potlesk.
- O jakých událostech vyprávěli žáci z 2. třídy?
- Který byl nejkrásnější den v Natáliině životě?
- Proč si Natálka zapamatovala den svého křtu?
- Kým se Natálka skrze křest stala?

II. POZVÁNÍ K POZNÁVÁNÍ, ŽE JEŽÍŠ JE SYNEM BOŽÍM

1. Vyprávění evangelia za pomocí šátků
Jestliže katecheta nemá šátky, může je nahradit barevným krepovým papírem. Vypráví dětem o Ježíšově křtu a na tabuli maluje barevnou křídou poušť, řeku, stromy.

Katecheta zve žáky k sobě a prosí, aby si sedli na koberec (podlahu). Poté začíná vyprávění, které ilustruje pomocí šátků.
Jednoho dne Pán Ježíš uslyšel, že je milovaným Synem svého Otce, Boha. *Katecheta uprostřed klade žluté šátky.*
Jsme v Palestině v zemi, kde bydlel Ježíš. Můžeme pomyslet o slunci, poušti… Tyto šátky nám pomohou lépe rozumět, čím je poušť. Na poušti slunce velmi pálí. Proto je tam tak sucho a neroste tam ani tráva. Ale přesto se tam nachází řeka. *Katecheta klade modré šátky na žlutých.*
Barva šátků nám bude připomínat o řece Jordánu. *Všichni opakují tento název.*
Jordán protéká uprostřed země, kde Ježíš žil. Blízko řeky byla země úrodná. Rostly tam květiny a stromy s dobrým ovocem. *Katecheta klade zelené pásky látky podél řeky.*
Nad Jordánem žil Jan Křtitel, který vzýval lidi k obrácení. Lidé vcházeli do řeky, vyznávali se ze svých hříchů a slibovali, že se změní. Jan jim uděloval křest tím, že jim polil hlavu vodou.
Gesto nabírání vody.
Jednoho dne přišel k řece také Pán Ježíš. Ježíš vešel do vody a Jan Křtitel ho pokřtil.
Pak z nebe se ozval hlas. Byl to Boží hlas, který Ježíši řekl: **„Ty jsi můj milovaný Syn, v Tobě mám zalíbení.“** *Katecheta umisťuje nápis (nebo píše tato slova na tabuli). Všichni je opakují.*
- Čí hlas uslyšeli lidé shromáždění u Jordánu? Jak Bůh Otec Ježíše nazval?

Děti mohou v pracovním sešitě najít tato slova mezi nálepkami a umístit je na prázdné místo (str. 46)

III. ODPOVĚĎ – VÍRA, ŽE JEŽÍŠ JE MILOVANÝM BOŽÍM SYNEM

1. Opakování vědomostí na téma křtu
My jsme také kdysi byli pokřtěni. Jak vypadal náš křest? *Děti povídají, co vědí o křtu.*
Mohou vyjmenovat, co je při křtu potřebné: voda, svíce, bílá rouška, olej.
Katecheta ukazuje bílou roušku a říká: Bílá rouška je symbolem čistoty srdce. Rodiče vás pokřtili, protože věří, že Bůh vás velmi miluje. Proto též pozvali na váš křest vaše příbuzné a přátele, aby slavili spolu s vámi.

2. Jsem milovaným Božím dítětem
Při křtu zapálili vaši kmotři křestní svíci od paškálu, který je znamením Ježíšovi přítomnosti mezi námi *(obrázek paškálu),* abyste žili ve světle a nebáli se, protože Bůh vás miluje.
Žáci se postaví do kruhu. Katecheta zapálí menší svíci od svíce představující Ježíše a říká: „Jsem milovaným Božím dítětem.“ Poté podává svíci dítěti stojícímu vedle něho a vybízí jej, aby zopakoval tato slova a poté předal svíci dalšímu.

IV. ZAKONČENÍ

1. Hádanka
Katecheta prosí, aby žáci přečetli z pracovního sešitu hádanku a napsali správnou odpověď.

2. Práce s pracovním sešitem
Žáci malují obrázek a doma s rodiči mají vystřihnout slova „Jsme milovaným Božím dítětem“ a nalepit je na prázdné místo.

3. Slovo na den – **Ježíšův křest**

3. Modlitba
Poděkujeme Pánu Bohu, že nám dal Pána Ježíše, který nám otevřel cestu do nebe. Poděkujeme Bohu, že jsme Jeho milovanými dětmi.

23. MÁM RÁD SVÉ RODIČE

Katechetické cíle:
- Poznání potřeby dávat najevo úctu vůči rodičům.
- Úcta a láska vůči svým rodičům.

Znalosti:
- Žák ví, kdo je Ježíšovým Otcem, Matkou a Jeho pěstounem.
- Jmenuje příklad toho, jak můžeme prokazovat lásku svým rodičům.

Dovednosti:
- Žák dokáže vyjmenovat, kdo tvoří Svatou Rodinu.
- Dokáže mluvit o úctě vůči svým rodičům.

Postoje:
- Žák je vděčný Bohu za své rodiče.

Metody a prostředky: příběh, práce s biblickým textem, vedený rozhovor, zpěv s gesty, práce s obrázky, inscenace, prezentace „Moji rodiče".

Didaktické pomůcky: Bible, fotky rodičů, obrázky, obraz „Ježíš v Nazaretu", text písně.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání

2. Modlitba

Modlitba „Otče náš."

II. Pozvání k prokazování lásky rodičům

1. Příběh

Představení ve 2. třídě

Žáci 2. třídy připravili s paní učitelkou představení „Červená Karkulka". Pavlína, Veronika a Kuba se nemohli toho dne dočkat. Do školy pozvali své rodiče. Hlavní roli dostala Pavlína. Veronika hraje babičku a Kuba vlka. Všechny děti se naučily svoji roli nazpaměť a včera byla poslední zkouška. Všechno bylo dobře připravené, jenom vlk měl trošku problémy na zkoušce a nemohl se dobře soustředit na svou roli, protože mu stále odpadal ocas. Ve čtvrtek ráno byla 2. třída připravená vyjít na scénu. Hlediště se postupně zaplňovalo rodiči. Veronika se nemohla dočkat, až ukáže mamince, jak umí hezky hrát. Paní učitelka srdečně přivítala rodiče a oznámila jim, že za malou chvíli se začne představení. Pavlína se převlékla za Červenou Karkulku, ale bylo jí smutno. Věděla, že její rodiče pracují a nebudou moci přijít se podívat, jak hraje. Tatínek měl dnes vyjet kamionem na dlouhou trasu a maminka měla službu v nemocnici. Pavlínu do školy přivedla starší sestra. Na znamení paní učitelky Pavlína vyšla na scénu. Jak velké bylo její překvapení, když běžíce přes les, aby se setkala s vlkem, koutem oka zahlédla v hledišti usmívající se tváře svých rodičů. Představení se skončilo velkým potleskem a Červená Karkulka přímo ze scény vyběhla do náruče maminky a tatínka. „Jak jsem ráda, že jste tady, mám vás moc ráda!" vykřikla Pavlína. Ukázalo se, že maminku zastoupila v práci kolegyně a tatínek odložil odjezd, aby mohl být se svojí dceruškou.

- Jakými slovy přivítala Pavlína rodiče? Proč rodičům tak záleželo na představení?

2. Ježíšova rodina – analýza biblického textu (Lk 2, 51 – 52)

V Bibli čteme, že Ježíš měl také svoji rodinu (*obrázek Svaté Rodiny).*

Byl dítětem podobným každému z vás. Byla doba, kdy stejně jako vy měl 7 let. Bydlel tehdy s Marií a svým pěstounem – svatým Josefem v Nazaretu. Maria se starala o to, aby v Ježíšově domě byl

pořádek. Svatý Josef těžce pracoval jako tesař a živil svoji rodinu. Ježíš byl svým rodičům poddaný. Znamená to, že k nim měl velkou úctu, lásku a byl jim poslušný.

- Kdo tvořil Ježíšovu rodinu?
- Jak se choval Ježíš vůči své mamince?
- Kdo se o Něj spolu s Marií staral?
- V čem Ježíš mohl pomáhat svým rodičům?

3. Postoj vůči rodičům – reflexe

Jak jim děláme radost? Jak můžeme pomáhat rodičům? V jakých situacích říkáme svým rodičům slovo „děkuji“, „prosím“, „omlouvám se“?

III. ODPOVĚĎ – PROKAZOVÁNÍ LÁSKY A ÚCTY VŮČI RODIČŮM

1. Já vůči rodičům – inscenace

Každý z vás má maminku, tatínka nebo pěstouny, které má velmi rád. Rozdělím vás nyní na dvě skupiny a poprosím vás, aby každá skupina připravila následující scénku.

První scénka:

Dcera se dívá na film a maminka ji prosí, aby šla na nákup. Holčička s úsměvem bere tašku a vychází z domu.

Druhá scénka:

Syn chce jít na hřiště zahrát si s kamarády fotbal, tatínek jej prosí o pomoc při uklízení sklepa. Chlapci se nechce, a nakonec vezme míč a jde na hřiště.

Rozhovor s žáky na téma scének

2. Prezentace obrázků

Katecheta ukazuje obrázky: pomoc rodičům, úsměv dítěte, dítě v objetí maminky nebo tatínka, květina nebo přání ke svátku, dítě, které se modlí za rodiče.

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Žáci vybarvují obrázek ze strany 48 a připravují diplom pro rodiče. Doma předávají svým rodičům.

2. Slovo na den – **Mám rád maminku a tatínka**

3. Modlitba za rodiče

Katecheta začíná větu a žáci dokončují.

Dobrý Bože Otče, dej mojí mamince…

Dobrý Bože Otče, dej mému tatínkovi…

Prosíme Tě, Bože, aby naši rodiče…

Bože, děkujeme Ti za naše rodiče, protože…

Modlitbu zakončíme zpěvem „Zdrávas Maria“. Jestliže ve třídě jsou děti, jejichž rodiče nežijí, pomodlíme se za zemřelé.

24. ODPOUŠTÍM PO VZORU JEŽÍŠE

Katechetické cíle:
- Poznání pravdy o nutnosti odpuštění.

Znalosti:
- Žák ví, co to znamená odpouštět a rozumí obsah úryvku: Lk 17, 3 – 4, Lk 23, 33 – 34.
- Zná slova úkonu kajícnosti: „Pane, smiluj se“ a „Vyznávám se všemohoucímu Bohu…“

Dovednosti:
- Dokáže v modlitbě „Otče náš“ najít slova spojené s odpuštěním.

Postoje:
- Žák je schopný odpouštět. Ochotně se omluví. Modlí se za odpuštění.

Metody a prostředky: příběh, práce s biblickým textem, vedený rozhovor, hádanka, zpěv.
Didaktické pomůcky: Bible, text písně, nápisy na tabuli.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba „Otče náš“
2. Uvedení do tématu
Dnes budeme mluvit o tom, jak bychom se měli zachovat, když se třeba pohádáme. Je to odpuštění.
3. Hádanka
Děti nebo katecheta čtou z pracovního sešitu hádanku (strana 51)

II. POZVÁNÍ K POZNÁNÍ ODPOUŠTĚJÍCÍ JEŽÍŠOVY LÁSKY

1. Příběh

Prosba o odpuštění

Jednoho dne se o přestávce Natálka s Pavlínou začaly hádat, která z nich má lepší pastelky. „Moje jsou lepší, mají 24 barev“: chlubila se Natálka. „Moje též mají 24 barev a přivezl mi je tatínek z Německa, protože je řidičem kamionu“: neustoupila Pavlína. „Ale nemáš zlatou barvu“: řekla Natálka, která nechtěla spolužačce ustoupit. „A ty nemáš tělovou pastelku“: dodala Pavlína, která též nechtěla zůstat pozadu. Nakonec si navzájem rozházely pastelky po třídě. Ostatní děti se na to dívaly, a někteří povzbuzovali spolužačky k hádce. „Nenech se, Pavlíno“: křičel Kuba. „Hoď jí všechny pastelky na podlahu“: povzbuzoval Natálku Honzík. Děti si ani nevšimly, že do třídy přišla paní katechetka. Byla překvapená tím, co viděla. „Děti, uklidněte se“: zavolala. Děti se ztišily. U tabule stála uplakaná Natálka s Pavlínou a v rukou držely polámané pastelky. Ostatní žáci se rychle vrátili na svá místa. „Proč se tak hádáte?“ „Omlouvám se“: řekly dívky a sedly si do lavic.

Když příští hodinu přišla paní učitelka třídní, Karolína a Veronika jí řekly, jak se Pavlína s Natálkou pohádaly a jak je třída povzbuzovala k hádce. „Musíte se omluvit paní katechetce za své chování“: řekla paní učitelka. Příští přestávku šly děti za paní katechetkou. První promluvila Pavlína: „My jsme si už odpustili, odpustíte nám také?“ „Omlouváme se, odpustíte nám?“ řekl Honzík. „Moc se vám omlouvám“: ozvala se tiše Natálka. „Odpouštím vám. Doufám, že už se nebudou takové situace opakovat. Poproste o odpuštění vaše rodiče a Pána Ježíše.“

- Co se stalo ve 2. třídě? Jak spolužáci reagovali na chování Natálky a Pavlíny?
- Co poradila žákům paní učitelka třídní? O co prosili žáci z 2. třídy paní katechetku?
- Koho by ještě děti měli poprosit o odpuštění?

2. Ježíš nás vyzývá k odpuštění – analýza biblického textu Lk 17, 3 – 4.
- K čemu nás vybízí Pán Ježíš? Co potřebujeme, aby nám bylo odpuštěno?

Katecheta umisťuje na tabuli nápis: Lituji

- Kolikrát máme odpustit?

Odpouštět máme vždy, dokonce v nejtěžších chvílích. Pán Ježíš nám dal příklad.

3. Ježíš odpouští lidem viny – meditace kříže

Katecheta ukazuje na kříž a říká: Když Ježíš umíral na kříži za hříchy všech lidí, modlil se slovy: „Otče, odpusť jim.“ (Lk 23, 34)

- Co nás učí Pán Ježíš, když odpouští svým vrahům?

III. ODPOVĚĎ – OCHOTNĚ SE OMLUVIT A OCHOTNĚ ODPOUŠTĚT

1. Výzva k odpuštění – vedený rozhovor

Také nám se podaří udělat něco špatného. Pán Ježíš nás chce nás osvobodit od našich vin. Důležitá je lítost. Musíme se přiznat, že jsme udělali něco špatného a potom můžeme prosit o odpuštění Boha i druhé lidi. Naučíme se nyní některé modlitby, které nám v tom mohou pomoci.

2. Učíme se liturgické modlitby:

„Pane, smiluj se nad námi“

Pane, smiluj se nad námi. Kriste, smiluj se nad námi. Pane, smiluj se nad námi.

Žáci opakují nebo zpívají tato slova.

Úryvek **„Vyznávám se…“**

„Má vina, má veliká vina. Proto prosím Pannu Marii, všechny anděly a svaté i vás bratři a sestry, abyste se za mě u Boha přimlouvali.“

Když říkáme tato slova, děláme přitom gesto bití v prsa. Tímto gestem vyjadřujeme, že se přiznáváme ke svým chybám a prosíme Boha, aby nám je odpustil.

3. Odpuštění v modlitbě „Otče náš“ – vedený rozhovor

Také v modlitbě „Otče náš“ nás Pán Ježíš učí odpouštět.

Vina je něco špatného, co jsme udělali druhému člověku a viník je ten, kdo něco špatného udělal.

Katecheta čte prosbu a umisťuje text na tabuli, poté prosí žáky, aby ho přečetli.

„Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.“

- Ke komu se obracíme ve slovech „odpusť nám naše viny“? Komu máme odpouštět?

4. Omluvit se a odpustit spolužákům ve třídě

Jestliže někdo z vás řekl nebo udělal něco špatného spolužákovi nebo spolužačce, může nyní k ní jít a poprosit ji o odpuštění. Musíme odpouštět tak, jak nás to učí Pán Ježíš.

Doma se omluvte svým rodičům a sourozencům. Uvidíte, že se hned pocítíte radostně a dobře.

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Katecheta vysvětluje, jak poskládat obrazce, aby bylo možné přečíst slova o odpuštění. Když zůstane čas, děti vybarvují obrázek.

2. Slovo na den – **Odpouštím**

3. Modlitba

25. JSEM OBĚTAVÝ PO VZORU JEŽÍŠE

Katechetické cíle:
- Poznávání učení Pána Ježíše, který nás vyzývá k úctě vůči sobě navzájem a vzájemné pomoci.
- Uskutečňování přikázání lásky v každodenním životě po vzoru Ježíše.

Znalosti:
- Žák zná text Ježíšova přikázání lásky.
- Žák jmenuje příklady následování Ježíše v lásce a obětavosti.

Dovednosti:
- Žák dokáže převyprávět podobenství o milosrdném Samaritánovi.

Postoje:
- Žák je vnímavý na potřeby druhých a ochotně druhým pomáhá.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, příběh, biblický úryvek, prezentace obrázků, učení se přikázání lásky, práce s puzzlem.

Didaktické pomůcky: puzzle „Přikázání lásky“, obrázky k biblickému příběhu, červený papír na srdce.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání

2. modlitba

3. Uvedení do tématu - Příběh

Důležitý zápas

Michal měl horečku, rýmu, bolelo ho v krku a hlava. Lékař řekl, že je to chřipka a doporučil, aby zůstal několik dní doma. Řekl: „Běž domu a hned zalez pod peřinu, aby ses pořádně vypotil.“ „Proč právě teď? Dnes moje třída hraje finále mladších tříd ve fotbale a pohár ředitele školy. Já jsem měl hrát jako brankář ve svém týmu.“ Kluci každý den trénovali na školním hřišti a holky vyrobily barevné pompony a vymyslely pokřiky. Anežka vymyslela speciální tanec, který se měl předvádět během přestávky zápasu. „Tak důležitý zápas a já jsem nemocný… Mamíííí! Prosím, jeďme do školy. Chci se alespoň podívat, jak hrají moji kamarádi a holky je povzbuzují.“ „Ty si snad děláš legraci! To je přece nemožné! Slyšel jsi, co ti řekl pan doktor.“ řekla maminka. „To mám tedy smůlu…“ povzdechl si smutně Michal. Náhle se ozval zvonek. Maminka otevřela dveře. Za chvíli do jeho pokoje vešla usměvavá Anežka. „Co tady děláš! Měla jsi přece povzbuzovat naši třídu.“ „Pomyslela jsem si, že když tě navštívím, budeš rád a rychleji zapomeneš na nemoc.“ V tu chvíli vešla do pokoje maminka a nesla hrníčky s čajem. „Mám radost, že máš takovou hodnou spolužačku. Dokázala si odříct zápas, aby ti udělala radost.“

Děti se mohou podívat na obrázek k příběhu v pracovním sešitě a katecheta se ptá:
- Proč Michal nemohl hrát zápas? Kdo přišel Michala navštívit? Proč to Anežka udělala?

II. JEŽÍŠ NÁS ZVE K OBĚTAVOSTI

1. Biblický příběh

Během vyprávění katecheta ukazuje obrázky k příběhu o milosrdném Samaritánovi (Lk 10, 25 – 37).

Milosrdný Samaritán

Jednou se jeden člověk Ježíše zeptal: „Mistře, komu a jak mohu pomáhat druhým?“ Tehdy mu Ježíš vyprávěl tento příběh: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha. *(Katecheta ukazuje města na mapě).* Najednou ho přepadli zločinci. „Pomoc! Pomoc!“: křičel muž. Bohužel jej však nikdo neslyšel. Zločinci ho zbili, ukradli mu všechny peníze a nechali ho zraněného ležet u cesty. „Au! Au! Všechno mě bolí!“: křičel muž bolestí. Ležel na žhoucím slunci. Nemohl ani vstát. Za nějakou dobu uslyšel zvuk blížících se kroků. „Konečně mi někdo pomůže.“: pomyslel si muž. „Tady jsem!“: volal. Ale zvuk kroků se vzdaloval. Někdo ho uviděl, ale nepřišel mu pomoct. Cítil se velmi špatně. Uplynulo hodně času, než

znovu uslyšel blížící se kroky. Když je uslyšel, pomyslel si: „teď mi určitě někdo pomůže.“ Bohužel i tentokrát se kroky opět vzdálily. Někdo ho uviděl, ale nepřišel mu pomoci. Muž se cítil čím dál hůř. Uplynulo hodně času, než znovu uslyšel nějaký hluk. Klap, klap. Někdo jel tou cestou na oslu. Byl to Samaritán, člověk, který bydlel v sousedním kraji – Samařsku. Když uviděl zraněného, jak tam leží na zemi, okamžitě mu pomohl. Ošetřil mu rány a povzbuzoval ho: „Neboj se, všechno bude v pořádku. Pomohu ti.“ Potom jej opatrně posadil na svého osla a jel s ním do hostince. „Tohoto ubohého člověka zranili nějací zločinci a utekli se všemi jeho penězi.“: řekl Samaritán majiteli hostince. „Musíme se o něj postarat.“ Následující den se Samaritán musel vydat na další cestu. „Tady jsou peníze za léky a za jídlo“: řekl majiteli hostince. „Zdá se mi, že by to mělo stačit. Postarej se o našeho bližního, dokud se neuzdraví. Jestli bude potřeba víc peněz, doplatím ti, až se budu vracet“: řekl Samaritán. Potom se rozloučil se zraněným člověkem a vydal se na cestu. Tehdy se Ježíš zeptal: „Kdo z těchto tří se zachoval jako bližní vůči tomu, který padl do rukou zločinců?“

2. Rozhovor na téma příběhu

Katecheta může na tabuli napsat slovo Samaritán a potom poprosit děti o zopakování slabik:

SA – MA – RI – TÁN

- Co Samaritán dal zraněnému člověku?

Katecheta vede děti, aby jmenovaly také: zájem, čas, vnímavost srdce, svoji dobrotu.

Ježíš řekl: Čiň to, co činil Samaritán. Buď dobrý ke každému, kdo bude potřebovat tvoji pomoc. Nejen ke svým přátelům, ale ke každému. Přece všichni lidé jsou našimi bližními.

Obrázkové puzzle

Katecheta prosí, aby děti nalezly obrázky k příběhu, vystřihly je a složily chronologicky příběh milosrdného Samaritána a poté je nalepily ve správném pořadí a očíslovaly:

1. Zločinci útočící na člověka, 2. Ležící raněný člověk, 3. Cestující, který míjí raněného, 4. Samaritán, který ošetřuje rány raněného, 5. Samaritán, který veze zraněného na oslíku do hostince, 6. Samaritán, který dává peníze majiteli hostince.

III. ODPOVĚĎ – SKUTKY LÁSKY VŮČI BLIŽNÍM

1. Přikázání lásky vůči Bohu a bližnímu – Mt 22, 35 – 40

Poslouchejte, na co se Ježíše zeptal jeden učený člověk. *Katecheta čte Ježíšova slova:…*

Katecheta opakuje přikázání o lásce k Bohu a k bližnímu a poté prosí žáky, aby opakovali po něm.

2. Rozhovor na téma přikázání

Přikázání lásky nás učí, jak milovat dobrého Boha a druhé lidi, tedy naše bližní.

- Jak můžeme ukázat Bohu, že ho milujeme? (na něj myslet, často si s ním povídat v modlitbě, naslouchat jeho slovům a plnit je.

Milovat Boha ze všech svých sil znamená, že bychom to měli dělat nejvíc, jak to jen dokážeme. Dokonce, když jsme unavení, snažíme se mu sloužit a chválit ho.

- Jak můžeme ukázat lidem, že je milujeme? (pomoct, říci milé slovo, se za někoho pomodlit.

3. Práce s puzzlem

Katecheta rozdělí děti do několika skupin, ne více než po pěti. Každá skupina dostane puzzle s textem přikázání lásky k Bohu a bližnímu, které děti složí a přilepí na tvrdý papír. Děti mohou také doplnit text z pracovního sešitu (strana 53).

IV. ZAKONČENÍ

1. Úkol – rozdělím se s druhými, jsem obětavý

2. Práce s pracovním sešitem

Žáci dodělávají zadání z pracovního sešitu.

3. Slovo na den – **Miluji Boha a bližního**

26. JEŽÍŠ JE NÁŠ PŘÍTEL

Katechetické cíle:
- Poznání pravdy o Pánu Ježíši, který nás těší a pomáhá nám v životě.
- Postoj důvěry vůči Ježíši, který je naším přítelem.

Znalosti:
- Žák rozumí slova J 15, 13 – 15.
- Žák chápe, že Ježíš je přítelem každého člověka.

Dovednosti:
- Žák dává najevo důvěru vůči Ježíši svému příteli.

Postoje:
- Žák modlí se o pomoc v těžkých situacích.

Metody a prostředky: příběh, „ilustrace" evangelia s šátky, zpěv, vedený rozhovor, čtení z Bible.

Didaktické pomůcky: Bible, žluté šátky, hnědé pásy látky, svíce představující Ježíše, obvaz, léky, rohlík, sklenice vody, růže, srdce s tvářemi lidí, text písně.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání

Katecheta pozdraví žáky a všichni si navzájem podají ruce.

2. Modlitba

II. JSME POZVÁNI BÝT JEŽÍŠOVÝMI PŘÁTELI

1. Příběh

Přátelé

Bartoloměj a Michal byli od dětství přáteli. Každý z nich považoval přítele za svého bratra a v případě potřeby by pro něj udělal cokoliv. Jednoho dne byl Bartoloměj obviněn z krádeže. Ačkoliv neměli žádný důkaz, byl Bartoloměj uvězněn a odsouzen k smrti. „Jaké je tvé poslední přání?" zeptal se král, než podepsal rozsudek. „Chtěl bych jít domů rozloučit se se ženou a dětmi a dát do pořádku mé záležitosti" odpověděl Bartoloměj. „Myslíš si, že jsem tak hloupý?" zasmál se král, „jestli ti to dovolím, už se sem nevrátíš." „Nechám ti zde něco do zástavy" odpověděl Bartoloměj. „Co bys mi mohl nechat, abych si byl jist tvého návratu?" zeptal se král. V tu chvíli Bartolomějův přítel Michal, který celou dobu stál tiše vedle něj, předstoupil a řekl: „Já budu jeho zástavou. Drž mě zde jako vězně až do chvíle, než se Bartoloměj vrátí. O našem přátelství přece dobře víš. Můžeš si být jist, že se Bartoloměj vrátí." Král se na chvíli zamyslel. „Dobře" řekl, „Jestli se však skutečně být místo něj, musíš souhlasit s rozsudkem, jestliže se Bartoloměj nevrátí, ty zahyneš místo něho." „On určitě dodrží slovo. Vůbec o tom nepochybuji" souhlasil Michal. Bartoloměj odešel domů a Michal zůstal ve vězení. Po mnoha dnech, když se Bartoloměj nevracel, šel král do vězení, aby viděl, jestli Michal nelituje svého rozhodnutí. „Tvůj čas už skoro vypršel" řekl král. „K ničemu ti není prosba o slitování. Byl jsi hloupý, když jsi důvěřoval svému příteli. Opravdu jsi věřil, že on bude riskovat svůj život, aby ti vrátil svobodu?" „Určitě mu v tom něco zabránilo": odpověděl rozhodně Michal. „Ale přesto věřím, že tu bude včas. Důvěřuji jeho slibu." Přišel den vykonání rozsudku smrti. Michala vyvedli z vězení a předvedli ho před kata. Král ho přivítal s úsměvem: „Zdá se, že se tvůj přítel nevrátil. Co si nyní o něm myslíš?" „Důvěřuji mu. Stále je to můj přítel." Náhle se otevřely dveře a vešel Bartoloměj. Byl bledý a zraněný, sotva mohl mluvit z únavy. „Díky Bohu, že jsi zdravý": zašeptal. „Všechno se postavilo proti nám. Moje loďka se potopila při bouři, potom mě napadli loupežníci. Nikdy jsem však neztratil naději, a nakonec se vše podařilo. Jsem připraven přijmout rozsudek smrti." Král vyslechl s překvapením jeho slova. Srdce mu začalo silně tlouct. Proti takovému přátelství byl bezmocný. „Odvolávám rozsudek": prohlásil. „Nikdy bych nepomyslel, že existuje tak pravé a věrné přátelství. Dokázali jste, že jsem se

spletl, správné tedy bude, když vám dám svobodu. Ale zato vás o něco prosím.“ „O co jde?“: zeptali se přátelé. „Přijměte mě jako svého třetího přítele“: poprosil je král.

- Jak Michal dokázal Bartolomějovi své přátelství? Proč se chtěl král stát přítelem Michala a Bartoloměje? Kdo nám dokázal své přátelství a položil za nás svůj život?

Katecheta vybízí děti, aby našly správnou nálepku na str. 54 a nahlas řekly, kdo je má rád.

2. Ježíš je náš Přítel – čtení Písma svatého (J 15, 13 – 15).

- Kým jsem pro Ježíše? Co máme dělat, abychom byli Ježíšovými přáteli?

III. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST JEŽÍŠI ZA JEHO PŘÁTELSTVÍ

1. Ježíš pomáhá lidem – inscenace s šátky

Katecheta uprostřed klade žlutý šátek. Žlutá barva šátku nám může připomínat písek, zlato, slunce. Kdyby slunce mohlo mluvit, možná by řeklo: hřeji a lidé se z toho radují. Když je tma, lidé si mohou zapálit svíci. Svíce je znamením přítomnosti Ježíše. *Katecheta postaví svíci, která představuje Ježíše uprostřed žlutého šátku.*

Lidé, kteří Ježíše znali, za ním přicházeli z různých míst. *Katecheta vytváří ze čtyř hnědých šátků cestu k Ježíši ve tvaru kříže.* K Ježíši též byli přinášeni **nemocní lidé**, kteří nemohli hýbat rukama ani nohama. Malomocní, které nikdo nechtěl obejmout ani se jich dotknout. Pán Ježíš se neodvracel od žádného z nich, dotýkal se jich a uzdravoval je. *Katecheta klade na jednu cestu obvaz a léky.* Uzdravení lidé se velmi radovali a vyprávěli o Ježíši druhým. *Mezi dvě cesty klade katecheta žluté paprsky. Každý žák klade ruku na rameno svého souseda.* Nemocní lidé měli radost, že Pán Ježíš je jejich přítel. A Ježíš říkal: ***„Nenazývám vás služebníky, ale nazval jsem vás přáteli.“*** *Žáci opakují tato Ježíšova slova.*

K Ježíši také přicházeli **hladoví a žízniví**. Ježíš pro ně rozmnožoval chléb a dělil se jím se všemi.

Na jiné cestě katecheta klade krajíc chleba a sklenici vody a mezi dvě cesty žluté paprsky. Každý žák klade ruku na rameno svého souseda. Hladoví lidé měli radost, že Ježíš je jejich přítel. A Ježíš říkal: ***„Nenazývám vás služebníky, ale nazval jsem vás přáteli.“*** *Žáci opakují Ježíšova slova.*

Další cestou přicházeli k Ježíši lidé **smutní**: dospělí se svými trápeními a děti, které plakaly. Ježíš seděl s nimi a poslouchal jejich obavy a starosti. *Katecheta klade na další cestu růže a mezi dvě cesty klade žluté paprsky. Každý žák klade ruku na rameno svého souseda.* Ztrápení lidé se radovali, že Ježíš je jejich přítel. A Ježíš říkal: *„**Nenazývám vás služebníky, ale nazval jsem vás přáteli.“** Žáci opakují Ježíšova slova.*

Další cesta k Ježíši zůstala **pro nás**. Ježíš nás miluje, jak nikdo jiný na světě. **Máme své místo v Jeho Srdci, On nám dává svou lásku.** *Na poslední cestě klade katecheta veliké srdce (může být s tvářemi lidí) a mezi dvě cesty klade žluté paprsky. Každý žák klade ruce na rameni svého souseda.* Radujeme se, že Ježíš je náš přítel. Radujeme se, že Ježíš nám chce vždy pomáhat. Ježíš říká**: *„Nenazývám vás služebníky, ale nazval jsem vás přáteli.“*** *Žáci opakují Ježíšova slova.*

- Co Pán Ježíš dělal pro lidi? Proč dělal dobro? Kým je Pán Ježíš pro nás? Kdy ho můžeme prosit o pomoc?
- Jak nás nazval Pán Ježíš? Jak můžeme Pánu Ježíši dát najevo své přátelství?

2. Modlitba

Ježíš nás miluje, a proto se vždy na něho můžeme obracet. Poprosme Ježíše o pomoc.

Po každé prosbě budeme opakovat: **Pomoz nám, Pane Ježíši, náš příteli.**

Nyní mu poděkujme za každou pomoc. Budeme opakovat: **Děkujeme Ti, Pane Ježíši, náš příteli.**

IV. ZAKONČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Žáci dělají zadání ze strany 54 a malují, jak Ježíš pomáhá lidem. Mohou to být obrázky symbolických předmětů, které jsme použili v inscenaci.

2. Slovo na den – **Mám přítele**

Mám pro vás také domácí úkol spojený se slovem na den. Večer se pomodlete za své přátele za třídy.

III. JEŽÍŠ NÁS UČÍ POSLUŠNOSTI K OTCI

27. VÝZVA K POKÁNÍ – POPELEČNÍ STŘEDA

Katechetické cíle:
- Seznámení se s postní výzvou k pokání a obrácení Lk 7, 36 – 38. 48 – 50.
- Účast ve Mši sv. na Popeleční středu, snaha změnit svůj život.

Znalosti:
- Žák ví, jak se nazývá den, kdy se začíná doba postní.
- Zná slova, která pronáší kněz, když sype popel na hlavu.

Dovednosti:
- Žák dokáže vysvětlit smysl obřadu posypání hlavy popelem.

Postoje:
- Žák se účastní liturgie na Popeleční středu a učí se důvěřovat Bohu.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, vyprávění, čtení z Bible, modlitba, zpěv.
Didaktické pomůcky: Bible, popel, obrázky k biblickému úryvku a obrázek dětí modlících se doma a v kostele.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání a modlitba

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ SE S JEŽÍŠEM, KTERÝ NÁM ODPOUŠTÍ

1. Vysvětlení pojmu „Popeleční středa“
Když tuto středu přijdete do kostela, kněz posype vaše hlavy popelem. Tomu dni se říká Popeleční středa. Tím dnem začíná doba postní, tedy doba, kdy se připravujeme na Velikonoce.

2. Vyprávění
Katecheta ukazuje žákům popel, který se používá na Popeleční středu a říká přitom slova:
„Prach jsi a v prach se navrátíš.“ nebo „Obraťte se a věřte Evangeliu.“
- Co to znamená obrátit se?

Obrátit se znamená vrátit se ze špatné cesty, změnit své chování, stát se lepším, napravit se.

3. Příběh

Zlobivý Kuba

Dnes se Kuba vrátil ze školy velmi nespokojený. Nic se mu nedařilo. Prohrál závody v běhu a dostal špatnou známku ze čtení. Když přišel domů, byl opravdu naštvaný. Už ode dveří začal hlasitě volat: „Dnes nebudu jíst oběd, protože to strašně smrdí.“ Když ho maminka poprosila, aby připravil na stůl, řekl: „Nebudu nic dělat, nechce se mi.“ Viděl, že mamince je to líto, ale dále zlobil. Když se jeho mladší sestřička Katka vrátila ze školky a chtěla si s ním hrát, jenom se ušklíbl a řekl: „S malými dětmi si nehraji, protože jsou hloupí.“ Když se odpoledne vrátil tatínek, Kuba se rozhodl, že si půjde hrát s kamarády ven. „Nemůžeš jít“: řekl tatínek, „Víš přece, že dnes jdeme do kostela, je Popeleční středa.“ Kuba velmi neochotně tatínka poslechl. Nechtělo se mu jít s rodiči do kostela. Během Mše svaté Kuba netrpělivě čekal, až kněz posype lidem hlavy popelem. Ten popel Kubu zaujal a pozorně poslouchal, když kněz v kázání mluvil o obrácení a o tom, že každý člověk by měl zanechat špatné věci, které dělá a začít konat dobro. „Bůh miluje každého člověka, dokonce i hříšníka, a když litujeme svých zlých skutků, vždy se můžeme obrátit a stát se lepšími lidmi“: říkal kněz. Kuba se zamyslel a vzpomněl si, jak se ten den choval. Když se vrátili domů, omluvil se tatínkovi a mamince za to, že tak

zlobil. „Opravdu toho moc lituji. Už nikdy nebudu na vás a na Katku tak protivný“, slíbil Kuba a objal rodiče. „Odpustí mi Bůh, že jsem zlobil a nechtělo se mi do kostela?“ zeptal se Kuba rodičů. „Dobrý Bůh nám vždy odpouští naše hříchy a zlé skutky, protože nás velmi miluje“: odpověděl tatínek. „A mně také?“ „Samozřejmě“, odpověděla maminka. „Každý, kdo lituje svých hříchů, může k Bohu přijít a On mu odpustí.“ Když to Kuba uslyšel, velmi se zaradoval.
Žáci si mohou prohlédnout obrázek v pracovním sešitě, který představuje posypání hlavy popelem.

4. Rozhovor
- Jak se choval Kuba, když přišel ze školy? Jak můžeme nazvat Kubovo chování?
- O čem mluvil kněz během Mše svaté? Co udělal Kuba, když se vrátil domů z kostela?

5. Vysvětlení pojmu „hřích“
Kuba litoval, že se špatně choval. Každý zlý skutek je hřích. Když člověk dělá hříchy, tedy to, co je zlé, vzdaluje se od Boha. Každý hřích je neposlušnost vůči Bohu, který chce, abychom dělali to, co je dobré. Zlé skutky se Bohu nelíbí, ale On přesto miluje každého člověka a chce, aby se hříšník k němu vrátil. Když svých hříchů litujeme, Bůh nám je z lásky vždy odpouští.

6. Práce s Písmem svatým (Lk 7, 36 – 38. 48 – 50)
- Za kým přišla žena?
- Co udělala?
- Co jí Ježíš řekl?
- Proč se žena nebála za Ježíšem přijít, i když věděla, že zhřešila?

III. ODPOVĚĎ – OBRÁCENÍ A PŘIJETÍ ODPUŠTĚNÍ

1. Učíme se modlitbu
Všichni lidé hřeší a bloudí. Žena z Evangelia litovala svých zlých skutků a chtěla se polepšit. Jestliže také my litujeme našich hříchů, dobrý Bůh nám je odpouští. On chce, abychom mu byli blízko a stali jsme se dobrými lidmi. Naučíme se nyní modlitbu, kterou se můžeme obracet k Bohu, když se sami chceme změnit.
Katecheta opakuje nahlas jeden řádek a žáci opakují po něm. Děti také mohou číst slova modlitby z pracovního sešitu.

Dobrý Bože, věřím v tebe,
zveš mě na cestu do nebe.
Poznávat chci tvoji krásu,
lásku, milost, věčnou spásu.

IV. ZAKONČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci luští křížovku a píšou tajenku na řádek. Mohou také dokončit vybarvování obrázku na str. 56. Katecheta vysvětluje, že na Popeleční středu se začíná doba postní, o které bude řeč příští hodinu.
2. Slovo na den – **Popeleční středa**

28. PÁN JEŽÍŠ VÍTĚZÍ NAD SATANEM

Katechetické cíle:
- Seznámení se s evangelním úryvkem o pokušení Pána Ježíše na poušti (Lk 4, 1 – 13)
- Snaha nepodléhat pokušením ke zlému.

Znalosti:
- Žák dokáže vysvětlit, co je to doba postní.
- Žák ví, jak dlouho trvá doba postní.

Dovednosti:
- Žák dokáže zformulovat postní předsevzetí.

Postoje:
- Žák skrze plnění postních předsevzetí, chce změnit svůj život.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, prezentace obrazu, čtení z Bible, analýza biblického textu, příběh, zpěv s gesty.

Didaktické pomůcky: Bible, obraz představující Pána Ježíše na poušti, písmena k nápisu „Doba postní“

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání

Katecheta zdraví děti a poté je zve k modlitbě.

2. Uvedení do tématu

Katecheta pomocí otázek opakuje vědomosti z minulé hodiny.

3. Příběh

Dnes se zamyslíme nad tím, jak rozlišovat dobro a zlo. Je to velmi těžké a vyžaduje to od nás moudrost. Abychom lépe pochopili, o co jde, povyprávím vám o Tomášovi.

Přemáhání pokušení

Tomáš chodí do 2. třídy. Jeho rodiče nejsou bohatí. Občas se stalo, že když je Tomáš o něco poprosil, oni mu odpovídali, že nemají peníze na všechno, co si vzpomene. Chtěl mít elektronickou hru. Tomáš záviděl spolužákům, kteří už takové hry měli. Jednoho dne během přestávky uviděl, že Jenda nechal svoji hru na lavici a vyběhl na chodbu. Tomášovi přišla myšlenka: „Nikdo to neuvidí, schovej hru do své aktovky.“ Za malou chvíli se však si řekl: „To není moje. Jenda bude smutný.“ V Tomášově srdci probíhala válka dobra se zlem. Na konec však zvítězilo dobro. Tomáš vyšel na chodbu a zavolal na spolužáka: „Jendo, zapomněl sis na lavici svoji hru.“ Jenda měl radost a řekl Tomášovi: „Díky! Vidím, že jsi dobrý kamarád. Jestli chceš, můžeš si moji hru půjčit domů a hrát si na ní.“

- Co si Tomáš přál? Proč nemohl dostat to, co si přál? Nad čím se Tomáš zamýšlel? Jak to dopadlo?

Tomáš vybral dobro. O situacích, kdy přemýšlíme, jestli máme udělat něco špatného, říkáme, že nás pokouší ďábel. Potřebujeme mnoho moudrosti a lásky k Bohu, abychom se mu nepoddali. Dnes si přečteme, jak Satan pokoušel Pána Ježíše.

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM PŘEMÁHAJÍCÍM SATANA

1. Čtení z Písma svatého *Lk 4, 1 – 13.*

2. Prezentace obrazu Pána Ježíše na poušti
- Kde byl Pán Ježíš? Co dělal Pán Ježíš na poušti? Jak dlouho byl Pán Ježíš na poušti? Kdo za ním přišel? K čemu satan Pána Ježíše přemlouval?

- Jak odpověděl Pán Ježíš na satanovu nabídku?

Katecheta připomíná jednotlivé odpovědi Pána Ježíše a doplňuje odpovědi žáků.

Ježíš chtěl, abychom uměli válčit se zlem. Dal nám příklad, že spolu s ním můžeme přemoci satana. Ježíš se modlil a postil 40 dní a díky modlitbě měl sílu přemoci satana a jeho pokušení. Brzy vstoupíme do období, které nám bude připomínat půst Pána Ježíše na poušti. To období trvá 40 dní a říkáme mu doba postní.

3. Tvoření nápisu

Katecheta rozdá vybraným dětem jednotlivá písmena nápisu „doba postní". Postaví se před třídu a ostatní žáci čtou nápis.

- Jak dlouho trvá doba postní? O čem nám připomíná?

V době postní se spojujeme s Ježíšem, který se modlil a postil 40 dní na poušti. Chceme se od něj učit, jak máme vítězit nad satanem a jak máme zlo přemáhat postem a modlitbou.

III. ODPOVĚĎ – PŘEMÁHÁNÍ POKUŠENÍ S JEŽÍŠEM

1. Postní předsevzetí

Zamyslíme se nyní nad tím, s jakými pokušeními můžeme bojovat během doby postní. Čeho se můžete v tomto období vzdát, nebo co dobrého navíc ještě můžete udělat.

Katecheta může podávat příklady, ale děti by se měly rozhodnout samostatně. V případě, kdy děti si něco odřeknou, můžeme jim nabídnout, aby si vymyslely, co budou dělat místo např. dívání se na televizi, apod.

Nebudu jíst bonbony. Nebudu ve škole zlobit. Nebudu se dívat na televizi.
Nebudu hrát na počítači.
Budu chodit v neděli na Mši svatou. Budu se každý den modlit.

Předsevzetí je třeba promyslet, aby byly pro nás dobré a reálné. Poproste Pána Ježíše o pomoc. On přemohl satana, proto i nám určitě pomůže ho porazit.

Svoje předsevzetí děti vypisují do kříže str. 59. Mezi vystřihovánkami hledají kříž podobného tvaru, vystřihují ho a nalepují na předsevzetí pouze jedním ramenem, aby bylo možné ho odkrýt a podívat se, co je pod ním napsané.

IV. ZAKONČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci dělají zbylé zadání z pracovního sešitu – vybarvují na fialovo nápis „doba postní". Jestliže nezůstane čas, doma malují překonání pokušení Tomáše z příběhu.

2. Slovo na den – **Doba postní**
3. Modlitba

29. V POSTNÍ DOBĚ SE SPOJUJEME S UTRPENÍM JEŽÍŠE

Katechetické cíle:
- Seznámení se s utrpením Pána Ježíše.
- Vděčnost Ježíši za Jeho utrpení a smrt na kříži.

Znalosti:
- Žák jmenuje utrpení, které zakoušel Pán Ježíš.
- Zná slova modlitbu „Ukřižovaný Ježíši, smiluj se nad námi".

Dovednosti:
- Žák dovede spojit své těžkosti s trpícím Ježíšem.

Postoje:
- Žák se učí s trpělivosti přijímat náročnější situace.

Metody a prostředky: modlitba, příběh, vedený rozhovor, zpěv.

Didaktické pomůcky: obrázky utrpení a smrti Ježíše z bolestného růžence, obraz Mše svaté, text „Ukřižovaný Ježíši…" pro každého žáka.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání
2. Modlitba
2. Uvedení do tématu

II. POZVÁNÍ K POZNÁNÍ JEŽÍŠOVA UTRPENÍ

1. Vysvětlení pojmu „spása"

Bůh, který je milující Otec, nám dal svého Syna, aby každý člověk mohl získat něco velmi důležitého. Najdeme, co je pro lidi nejdůležitější.

Katecheta umisťuje na tabuli obrázek tajemství bolestného růžence a s jejich pomocí vysvětluje, co je to spása.

Ježíš nás velmi miluje, proto na sebe vzal tíhu všech našich špatných skutků (hříchů). Zakusil velmi mnoho utrpení a bolesti, ale Jeho láska byla větší než bolest. Když umíral, odpustil těm, kteří Ho ukřižovali. Umřel na kříži z lásky ke každému z nás. Skrze svoji smrt a zmrtvýchvstání přemohl satana, zvítězil nad smrtí a nám dal věčný život, tedy naši spásu.

2. Představení dopisu pro třídu

Dostala jsem dnes velkou obálku, která je pro vás. Mám zde dopis, který vám nyní přečtu.

Můj příteli!
„Jestli mne chceš následovat, ber každý den svůj kříž a pojď se mnou spasit svět."

- Od koho jste ten dopis dostali?

Každý z vás má tento dopis ve svém pracovním sešitě. Přečtěte si ho.

Katecheta umisťuje na tabuli obrázek ukřižovaného Ježíše a ptá se:

- K čemu nás Ježíš zve?

Ježíš přemohl zlo skrze svoje utrpení a smrt na kříži. I když Ho to velmi bolelo, Ježíš vytrval, a tak nás spasil. Když sami trpíme, můžeme prosit Ježíše o pomoc. Můžeme také obětovat Ježíši naše utrpení nebo nemoc jako pomoc druhým. Kdy ž spojujeme svoji bolest s Ježíšovým utrpením, můžeme spolu s Ním přemáhat zlo.

3. Písnička

III. ODPOVĚĎ – PŘIJMOUT UTRPENÍ S JEŽÍŠEM

1. Příběh

Poslouchejte, co pomohlo Matějovi přemoct strach.

Příběh se zubem

Matěj měl už jít dávno k zubaři. Maminka ho k tomu přemlouvala už několikrát. On si však postavil hlavu, že nepůjde. Když naposledy asi před rokem, byl s maminkou u zubaře, choval se tak, že se maminka za něho musela stydět. Máchal rukama a vřískal, jak osel. Paní zubařka nepomohla skoro nic udělat. Tehdy to nebylo nic vážného, protože zub, který ho bolel, byl mléčný. Ale nyní ho bolí druhý zub. Dokonce jazykem zkoumal, jak velká díra tam je. Smál se, že si tam schovává svačinu do školy. Ale brzy ho smích přešel. Začal mít problémy s jídlem a mohl kousat jen na jedné straně. „Kdy už konečně zmoudříš? Takový velký kluk“: říkala maminka. „Přece Tě nebudu svazovat.“ „Nepůjdu, maminko. Možná se zub zahojí sám, nebo vypadne“: snažil se Matěj žertovat. „Já se nebojím myší ani tmy, ale když paní zubařka vezme do ruky vrták, tak to děkuji! Nepůjdu a hotovo“: odpověděl Matěj. Večer se s Katkou modlil další tajemství růžence. Přečetl rozjímání a bičování Pána Ježíše. Matěj, tak jak měl ve zvyku, chvíli mlčel a přemýšlel: „Ale Pán Ježíš strašně trpěl! Měl strašné rány a rozbitá záda. Omdléval, kdy ho u sloupu bičovali. A to všechno za naše hříchy, aby nám odpustil. A já bych naříkal kvůli bolavému zubu a bojím se návštěvy u zubařky?! To je ostuda! Přece to můžu obětovat Pánu Ježíši za sebe i za druhé.“ Během modlitby se rozhodl: „Už se nebudu zdráhat! Půjdu k zubařce a bolest zubu obětuji Pánu Ježíši za hladovějící děti.“ Ráno se probudil a uvědomil si, že ho zub přestal bolet. Dobře se v noci vyspal. Přesto však po snídani řekl mamince: „Mami, vrátím se dnes ze školy později.“ „Znovu máš nějaký zápas?“: zeptala se maminka. „Ne, půjdu k zubařce“: odpověděl. „Opravdu? Neděláš si legraci?“: neukrývala své překvapení maminka. „Ano, a co je na tom divného?“: odpověděl Matěj. „No víš, a možná půjdu s tebou?“ „Ne, děkuji. Půjdu sám. Nejsem už přece malé dítě.“ A opravdu, po škole se Matěj vydal k zubařce. Trošku se bál, ale rozhodně věšel do ordinace. Nečekal dlouho. Paní doktorka se právě domlouvala s pacientem na další návštěvu. Pozvala Matěje na křeslo. Matěj silně stisknul opěradla na ruce. Věděl, že musí být statečný! „Ty máš ale velikou díru. Škoda, že jsi nepřišel dřív. Nevím, jestli bude jedna návštěva stačit.“: odpověděla zubařka. Sáhla pro vrtačku. Matěj zavřel oči. Trochu to bolelo, ale ani se nehnul. Musí to přece vydržet. Za chvíli paní zubařka přestala a zeptala se: „Jak je ti, cítíš se dobře? Můžeme čistit dál?“ „Ano paní zubařko, nic mi není.“: odpověděl trošku chraplavým hlasem Matěj a stiskl ruce na opěradle křesla ještě silněji. „Vidím, že jsi statečný“: pochválila ho paní zubařka. Znovu vrtá. Nyní trochu déle. Matěj se úplně zpotil. „Pro dnešek už asi stačí, ačkoliv zůstalo už jen málo“: poznamenala paní zubařka. „Prosím, abyste ho vyčistila úplně. To skoro vůbec nebolí“: odpověděl statečně Matěj. „Výborně! Líbíš se mi čím dál víc“: pochválila Matěje znovu paní zubařka. „Ještě chvíli to zabolí a budeme moci zub zaplombovat. Dnes to trošku bolelo, ale mohl by ses tomu vyhnout, kdybys pravidelně chodil na kontrolu. Lepší je tomu předcházet než léčit nemocné zuby.“ Matěj přijal ponaučení paní zubařky a také pozvání na kontrolu. Domů se vracel spojený a radostný. Cítil v sobě pokoj a vnitřní sílu. Překonal se! Když přišel domů, maminka už nalévala polévku. „Mám zaplombovaný zub“: řekl Matěj mamince a sestře. Nevěřily. Musel ukázat zub mamince i Katce. Večer také tatínek uslyšel po návratu z práce a celé situaci. Silně Matěje objal… „Mám velikou radost synku, že jsi tak odvážný, překonal jsi strach a vydržel bolest.“ „Pán Ježíš mi pomohl. A já jsem vydržel a obětoval tu bolest na důležitý úmysl. Teď už budu lépe dbát o svoje zuby a častěji chodit k zubařce.“

- Co Matěje bolelo?
- Kdo mu pomohl pomoct od bolesti?
- Proč Matěj nechtěl jít k zubařce?
- Kdo pomohl Matějovi přemoct strach?
- Jak se Matěj choval u paní zubařky?
- Na jaký úmysl Matěj obětoval svoji bolest?
- Co řekl Matějovi tatínek, když se vrátil z práce?

2. Vedený rozhovor

Děti si mohou v pracovním sešitě prohlédnout obrázek k příběhu a nalepit správnou nálepku, což usnadní odpovědi na otázky.

- Komu můžeme obětovat vše, co je pro nás těžké?

Doba postní je časem, kdy si můžeme něco odříct. Pomyslete, co už dnes každý z nás může Ježíši obětovat? Každé naše utrpení, můžeme spojovat s Ježíšovým utrpením.

IV. ROZLOUČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Žáci dělají zbylé zadání z pracovního sešitu.

2. Slovo na den – **Spasitel**

3. Modlitba

Poděkujme Ježíši, našemu Spasiteli, za to, že chtěl trpět za naše hříchy, abychom mohli získat to, co je pro každého z nás nejdůležitější. Obětujme Mu to, co je pro nás těžké.

Modlitba písní…

30. JEŽÍŠ SE MODLÍ V GETSEMANSKÉ ZAHRADĚ

Katechetické cíle:
- Ježíšova poslušnost vůči Otci jak znamení lásky k Bohu.
- Poslušnost vůči Bohu a Jeho vůli.

Znalosti:
- Žák zná a chápe obsah modlitby Pána Ježíše v Getsemanské zahradě.
- Chápe, že poslušnost je výrazem lásky.
- Dokáže jmenovat, komu by měl být poslušný.

Dovednosti:
Žák dokáže zformulovat jednoduchou modlitbu díků a proseb.
- Dokáže zazpívat píseň: ……

Postoje:
- Žák dává najevo vděčnost Ježíši za Jeho příklad poslušnosti vůči Bohu.
- Snaží se být poslušný vůči Bohu, rodičům, učitelům a vychovatelům.

Metody a prostředky: zpěv, příběh, drama – Ježíš v Getsemanské zahradě, meditace obrazu, analýza biblického textu, modlitba.

Didaktické pomůcky: Bible, obraz Ježíše, který se modlí v Getsemanské zahradě, text písně, text příběhu.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Přivítání

Srdečně vás vítám na dnešní hodině. Mám radost, že jste zde, protože dnes budeme mluvit o velmi důležitých událostech.

Ježíš nás spasil skrze svoje utrpení a smrt, proto Mu poděkujme, že za nás trpěl, aby nám získal věčný život, slovy „Ukřižovaný Ježíši…".

2. Příběh

Společné povídání

Veronika si velmi ráda povídá se svým tatínkem. Když se tatínek vrací z práce, sedne si mu na klín a vypráví mu o tom, co se během dne událo. Veronika má velkou radost z toho, že ji tatínek má moc rád a může mu všechno říct. To povídání se pro ně velmi důležité. Večer celá rodina poklekne a společně se modlí. Maminka a tatínek spolu s Veronikou a jejím bratrem děkují dobrému Bohu za celý den, prosí za odpuštění všeho, co se jim nepodařilo a prosí o klidnou noc. Také toto povídání je pro Veroniku velmi důležité, protože díky němu se může setkat s Bohem Otcem, který ji má velmi rád.

- S kým si Veronika ráda povídá?
- Proč je pro ni to povídání tak důležité?
- Jak vypadá večer ve Veroničině rodině?

II. Pozvání k objevování Ježíšova postoje při modlitbě

1. Vysvětlení pojmu „Getsemanská zahrada", „Olivová hora"

Ježíš velmi často a mnoho mluvil se svým Otcem. Mnohokrát vstával dříve než učedníci, aby se modlil. Modlil se v důležitých chvílích: když si vybíral učedníky, když dělal zázraky. Modlil se také před svou smrtí a prosil učedníky o modlitbu.

Jestliže má katecheta obrázky Ježíše, který se modlí, může je ukázat žákům. Katecheta vysvětluje pojmy: „Getsemanská zahrada", „Olivová hora". Poslední noc před svým utrpením Ježíš strávil na modlitbě v Getsemanské zahradě. Byla to zahrada, která se nacházela na hoře. A protože v této zahradě rostly stromy, které plodily olivy, říká se jí také Olivová hora.

2. Ježíšova poslušnost – čtení z Písma svatého – **Lk 22, 39 – 46.**

- Kam šel Ježíš se svými učedníky?
- O co své učedníky prosil?
- Kdo Mu pomáhal?

Ježíš se bál utrpení, které Ho čekalo. Byl však poslušný Otci. Řekl: „Otče, ne má, ale Tvá vůle ať se stane“. Ježíš plnil Otcovu vůli, to znamená, že dobrovolně souhlasil s utrpením a smrtí. Chtěl nás spasit.

3. Ježíš v Getsemanské zahradě – drama

Katecheta vybírá děti, které budou hrát: Ježíše, apoštoly a anděla. Apoštolové – Petr, Jakub a Jan, jsou blízko Ježíše, nejdříve klečí, pak usínají. Ostatní učedníci spí a něco dál. Ježíš je budí a prosí je o modlitbu. Přichází anděl a posiluje Ho (modlí se spolu s ním).

III. ODPOVĚĎ – NÁSLEDOVÁNÍ JEŽÍŠE V POSLUŠNOSTI

1. Rozhovor s žáky

- Co dělali učedníci, když se Ježíš modlil?
- Jak by ses zachoval ty, kdyby tě Ježíš prosil, abys mu pomohl a modlil se s Ním?

Ježíš chce splnit úkol, kvůli kterému přišel na zem. Proto prosí, aby se splnila vůle Boha Otce.

- Kdy mi plníme Boží vůli?

Po odpovědích dětí, katecheta umisťuje na tabuli obrázky:

1. Když jsme poslušní vůči našim rodičům a učitelům.
2. Když následujeme Ježíše – modlíme se.
3. Když máme dobré vztahy s Bohem a s druhými.
4. Když dokáže snášet těžkosti.

Katecheta doplňuje a shrnuje:

Bůh nás miluje a ví, co je pro nás nejlepší. Když plníme to, co On pro nás připravil, plníme tak Jeho vůli. Kdykoliv se modlíme slovy „Otče náš“, které nás Ježíš naučil, vždy prosíme o to, abychom uměli plnit Boží vůli.

2. Píseň

IV. ROZLOUČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Katecheta vybízí žáky, aby udělali zadání z pracovního sešitu.

2**. Slovo na den** – **Buď vůle Tvá.**

3. Modlitba

Katecheta začíná modlitbu vlastními slovy a žáci odpovídají „buď vůle Tvá“.

- Když nás potká něco těžkého.
- Když nám něco špatného udělá.

31. KŘÍŽOVÁ CESTA PÁNA JEŽÍŠE

Katechetické cíle:
- Poukázání na lásku Pána Ježíše, který na kříži dává za lidi svůj život.
- Dobré chování žáka jako odpověď na lásku Pána Ježíše.

Znalosti:
- Žák ví a rozumí, že utrpení a smrt Pána Ježíše jsou důvodem Jeho lásky k lidem.
- Ví, jak může pomoci trpícímu Ježíši.
- Pamatuje si slovo na den „křížová cesta".

Dovednosti:
- Žák dokáže jmenovat některá zastavení křížové cesty.
- Dokáže jmenovat postní pobožnosti a pamatuje si jejich názvy.

Postoje:
- Žák je ochotný pomoci trpícímu Spasiteli skrze dobré skutky.
- Projevuje Ježíši svou lásku tím, že se účastní postních pobožností.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, celebrace, práce s obrázky, práce s textem, modlitba, zpěv, práce s plachtou.

Didaktické pomůcky: dvě svíce, obrázky křížové cesty, látky k jejich zakrytí, texty křížové cesty k IV., V., VI. zastavení, plakát „Chci být blízko Ježíše".

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a modlitba

Katecheta zdraví žáky a prosí, aby stanuli pod křížem.

Díváme se na kříž. Poprosme tedy nyní Pána Ježíše za odpuštění, za naše špatné chování, za to, že se občas hádáme, nadáváme si, zapomínáme o modlitbě… Pomysleme na chvíli o svém špatném jednání a poprosme dobrého Boha o odpuštění.

Katecheta po chvíli ticha spolu s žáky zazpívá píseň …

II. POZVÁNÍ JÍT S JEŽÍŠEM KŘÍŽOVOU CESTOU

1. Vysvětlení pojmu „křížová cesta"

V postní době každý pátek přichází lidé do kostela na pobožnost křížové cesty.

- Jak vypadá pobožnost křížové cesty?

Křížová cesta je cesta, kterou šel Pán Ježíš a nesl přitom kříž. Až budete v kostele, podívejte se na stěny. Visí na nich obrazy křížové cesty, které ukazují, co potkalo Pána Ježíše, když šel a nesl kříž na horu Golgotu. Během této cesty Ježíš potkával různé lidi, padal pod tíhou kříže a na konec ho na něj přibili. Těm událostem říkáme zastavení, protože se u nich zastavujeme a rozjímáme. Nyní se dozvíme, kolik je zastavení křížové cesty.

Katecheta shromažďuje žáky a ukazuje jim obrázky jednotlivých zastavení připevněných ve třídě (tři z nich jsou zakryté – fialovou látkou), počítá je spolu s dětmi. Děti si prohlížejí jednotlivá zastavení.

2. Celebrace křížové cesty

Katecheta dělá úvod ke křížové cestě:

Ježíš nás velmi miluje. On vzal na svá ramena kříž a zemřel na něm za hříchy všech lidí. Věděl, že když umře na kříži, otevře lidem cestu k nebi. Za chvíli každý z vás bude moci jít křížovou cestou spolu s Ježíšem, bude moci pomyslet, jak moc Ježíš trpěl, aby nás spasil. Dnes se zastavíme pouze u tří zastavení.

Dvě děti drží zapálené svíce u každého zastavení. Katecheta postupně odkrývá obrazy a čte jejich názvy: Iv., V., VI. Při dalším zastavení dvě děti čtou nebo říkají zpaměti dříve rozdané texty básní. Mezi zastaveními děti zpívají „Ukřižovaný Ježíši…"

IV. zastavení – Ježíš potkává svou Matku
Báseň…
V. zastavení – Šimon z Kyrény pomáhá Ježíši nést kříž
Báseň…
VI. zastavení – Veronika podává Ježíšovi roušku
Báseň…

3. Otázky ke křížové cestě
- Proč Pán Ježíš nesl těžký kříž?
- Koho Ježíš potkal na křížové cestě?
- Jak Mu tito lidé pomohli?
- Jak my můžeme pomoci Ježíši na křížové cestě?

III. ODPOVĚĎ – PROJEVUJEME JEŽÍŠI LÁSKU MODLITBOU A DOBRÝMI SKUTKY

1. Rozhovor na téma odpovědi na lásku trpícího Ježíše
Ježíš velmi trpěl, protože nás velmi miluje. I když byl velmi unavený, nesl kříž pro naši spásu. Ukažme teď Pánu Ježíši, že my Ho také milujeme a chceme být dobrými dětmi.
- Co já mohu udělat, abych pomohl Pánu Ježíši nést těžký kříž?

Děti jmenují různé dobré skutky.
Jestli chceme ukázat Pánu Ježíši, že Ho opravdu milujeme, přijďme na pobožnost křížové cesty do kostela každý pátek v době postní v ……. Hodin, a každou neděli v …….. hodin. Tak se budeme učit lásce a poslušnosti vůči Bohu.
(Jiné možností…)

2. Píseň
3. Chci být blízko Ježíše – plakát
Katecheta ukazuje plakát, na kterém je namalovaná cesta na horu na ní Ježíš nesoucí kříž. Poté prosí děti, aby vzaly fixu nebo křídu a napsaly na této cestě své jméno – znamení, že chtějí být blízko Ježíše a že Mu chtějí pomoct. Katecheta napovídá, aby nezapomněly ten den splnit dobrý skutek, který dříve jmenovaly.

IV. ROZLOUČENÍ
1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci dělají zadání z pracovního sešitu.
2. Slovo na den – **Křížová cesta**
3. Modlitba

32. KVĚTNÁ NEDĚLE

Katechetické cíle:
- Seznámení se s událostmi Květné neděle jako s předzvěstí utrpení a zmrtvýchvstání Pána Ježíše.
- Účast v průvodu na Květnou neděli.

Znalosti:
- Žák pamatuje si obsah úryvku o vjezdu Pána Ježíše do Jeruzaléma (Mt 21, 1 – 10).
- Ví, co je to průvod.

Dovednosti:
- Žák dokáže vysvětlit, co křesťané vyjadřují tím, že se účastní průvodu na Květnou neděli.
- Dokáže vysvětlit pojem „Květná neděle".

Postoje:
- Žák se účastní liturgie na Květnou neděli.

Metody a prostředky: příběh, čtení z Bible, meditace obrazu, zpěv, vedený rozhovor, „mini – celebrace", modlitba.

Didaktické pomůcky: Bible, obrázky představující zvířata, obraz vjezdu Ježíše do Jeruzaléma.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení žáků a modlitba

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM, NAŠÍM KRÁLEM

1. Úvod k tématu

Katecheta umístí na tabuli obrázky představující následující zvířata: oslík, velbloud, kůň, slon.

- Jak tato zvířata pomáhají člověku? Které z těchto zvířat sloužilo kdysi také Ježíši?

2. Příběh: Legenda i oslíkovi

Kdysi dávno v jedné zemi žil oslík – celý šedý a jmenoval se January. Myslím, že toto jméno se velmi hodí pro takového oslíka, protože je v něm slyšet oslí hlas a oslí smích. A z koho se smějí oslíci? Z těch, kteří si myslí, že osel je hloupý. Prý, že nejhloupější jsou ti, kteří si myslí, že jsou nejmoudřejší… Ale to už je oslí tajemství. Oslík January byl nejopravdovějším oslíkem pod sluncem. Byl ani začarovaný, ani čaroděj. Prostě si tak žil. Protože zastával názor, že život je zázračná věc, mnohem zázračnější od všech nejzázračnějších snů. Myslel si to možná proto, že bydlel v temné komůrce a málokdy z ní vycházel. Nenesl na svém hřbetu ještě nikoho ani Araba, ani Žida. Leč toužil ze své komůrky po polních cestičkách a potůčcích a po svých bratrancích oslících. Toužil po tom a snil své sny. Jedné noci se mu zdálo, že kukačka rozšířila mezi zvířaty velmi podivnou zprávu. Kukala, že Ježíš, který po svých silných a zdravých nohách a ve zničených sandálech přešel celý kraj – potřebuje nyní pojezd na slavnostní vjezd. Kam? Do města Jeruzaléma. Seběhla se všechna zvířata, protože jiné povozy tehdy nebyly, a začala se domlouvat, které z nich bude Ježíšovým povozem. Velbloud řekl: „Na kom Ježíš pojede? Samozřejmě na velbloudovi!" A kůň mu na to řekl: „Ty chodíš moc pomalu! Já poběžím jak uragán!" Tehdy se ozval slon: „Buďte ticho, pane koni! Ježíš tam vjede na slonovi!" Tak se chvástaly, hádaly a mudrovaly a oslík January nemohl říct vůbec nic, protože seděl zamčený v komůrce… Když se ráno probudil, zeptal se maminky oslice: „Byl někdy takový osel, který by Ježíše na hřbetu nesl?" Maminka mu odpověděla: „Ano, ano!" Mluvila o sobě, protože to ona tehdy nesla přes poušť Marii s malým Ježíškem v plenkách. January se zaradoval, že to nebyl ani kůň, ani slon, ani velbloud, ale jenom obyčejný šedý osel, který nesl na hřbetu Ježíše. A proto se vůbec nedivil, že pro něho přišli a zavedli ho k Ježíši, který ho poklepal ne po docela hloupé hlavě a usadil se na něm, jak na nejušlechtilejším koni. January by nejraději skákal samou radostí, ale to se nehodilo… Nejraději by zpíval, ale neměl hlas. Nemusel zpívat, protože všichni ptáci začali Ježíši zpívat na pozdrav, přiběhla všechna zvířátka, motýli, berušky, broučci. Dokonce velbloud hleděl na to všechno a pohyboval hrbem. A January hrdě kráčel a hýkal: „lááá, iááá! Kdo takového Pána má?" Lidí se seběhlo jak mravenců a dětí ještě více. Složili písničku, aby jí Ježíše přivítali, a tak celou dobu zpívali: „Hosana!" Děti mávaly palmovými ratolestmi, jako by tu přišel celý les. January to nevydržel a také složil

písničku, ale protože se bál, že z ní bude jenom hykando, udělal z ní jenom brimendo, které slyšel jenom Ježíš. Januarymu se zdálo, že je to tak nádherný sen, že se dokonce kousl do ucha, aby zjistil, jestli je to skutečně pravda. Když nakonec přijeli k chrámu, Ježíš oslíkovi poděkoval, přitiskl Svoji tvář k jeho hlavě a vyšel vstříc lidem, kteří Ho zdravili. A oslík? Poodběhl od stromu. Stojí pod stromem a najednou cítí: kap! Něco na něho kape, ale na nebi není ani mráčku. Kap! Kap! Kap! Kap! January si olízl tlamu a zjistil, že ty kapky jsou slané jak slzy. To strom plakal. „Proč pláčeš, když se všichni tak radují?" „Protože ze mě udělají kříž." „Ale na co?" zeptal se oslík. „Přibijí na něho Ježíše." Kdo to udělá?" „Ti, kteří Ho nyní tak vesele zdraví." „Cooo?" hýknul January, protože to nemohl za žádnou cenu pochopit. Odešel proto velmi smutný a přemýšlel: „ti lidé jsou ale podivní! Teď se z Ježíše radují a potom Ho přibijí na kříž! Teď Mu zpívají a potom Mu způsobí bolest…"

- Do jakého města Ježíš přijížděl?
- Na jakém zvířeti vjel do města?
- Jak Ho přitom vítali lidé?
- Co překvapilo oslíka?

3. Čtení z Písma svatého – ***Mk 11, 7 – 11a***

Katecheta představuje obrázek vjezdu Ježíše do Jeruzaléma.

Podívejte se na obrázek a poslouchejte slova Písma svatého.

- Jak lidé vítali Ježíše?
- Co přitom volali?
- Proč dospělí i děti tak zdravili Ježíše?
- Jak Ho nazývali?

III. ODPOVĚĎ – VZDÁVAT CHVÁLU JEŽÍŠI, KTERÝ JE NÁŠ KRÁL

1. Chválit Ježíše našeho Krále – inscenace

Katecheta připravuje děti k inscenaci. Připravují si zelené ratolesti a všichni se seřadí v průvodu.

Přijíždějícího Pána Ježíše do Jeruzaléma lidé zdravili jako krále. Připojme se k nim a volejme: Hosana, On je náš Král! Protože Pán Ježíš je také naším Králem.

Žáci opakují slova: Hosana, On je náš Král! A mávají zelenými ratolestmi.

K.: Když náš Pán jel na oslíku ulicemi, velký dav hlasitě volal za Ním. D.: Hosana, On je náš Král!
K.: Pláště a květiny před Ním skládali a silným hlasem všichni volali. D.: Hosana, On je náš Král!
K.: Mávali palmovými ratolestmi a zpívali píseň díkůvzdání a radosti. D.: Hosana, On je náš Král!
K.: Skupinka dětí blízko Něho stojí a Ježíš se směje, když slyší, jak volají. D.: Hosana, On je náš Král!
K.: Na oslíku jel Ježíš k Jeruzalému muži, ženy a děti provolávali slávu Pánu svému.
K.: Hle, Pán Ježíš jde za mě snášet trýzeň, navždy Mu budu zpívat tuto píseň. D.: Hosana, …

2. Píseň **– Kristus vítězí, Ty jsi Král.**

3. Vysvětlení významu Květné neděle

- Jak říkáme neděli, kdy přicházíme do kostela se zelenými ratolestmi (kočičkami)? Půjdeme v průvodu do kostela (kolem kostela), poneseme přitom ratolesti a budeme zpívat, že Ježíš je naším Králem. Ten den bude kněz oblečený v červeném ornátu.
- Co představuje červená barva? Červená barva nám připomíná, že Ježíš trpěl a umřel na kříži. Na Květnou neděli se čte v kostele o utrpení Pána Ježíše. Ve chvíli, kdy uslyšíme slova, že Ježíš zemřel, poklekneme a poděkujeme Mu, že nás spasil.

Lidé, kteří radostně zdravili Pána Ježíše a nazývali Ho svým Králem, Jej o několik dní později vydali k ukřižování.

Prosíme za odpuštění ve chvíli ticha. K. může s dětmi pokleknout a pomodlit se „Svatý, Svatý, Svatý je Pán Bůh Zástupů…

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci plní zadání u pracovního sešitu.

33. ZELENÝ ČTVRTEK – DEN EUCHARISTIE A KNĚŽSTVÍ

Katechetické cíle:

- Seznámení se s událostmi Zeleného čtvrtku a poznání, že každá Mše svatá je hostina, na kterou nás Ježíš zve.
- Účast na Mši svaté se zvláštní pozorností na díkůvzdání Ježíši.

Znalosti:

- Žák jmenuje nejdůležitější události, které se staly během Poslední večeře.
- Pamatuje si slova ustanovení Eucharistie.

Dovednosti:

- Žák dokáže vyprávět o událostech Zeleného čtvrtku.
- Dokáže jmenovat svátosti, které Ježíš ustanovil při Poslední večeři.

Postoje:

- Žák se účastní Mše svaté na Zelený čtvrtek.
- Děkuje Ježíši za ustanovení Mše svaté a svátosti kněžství.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, čtení z Bible, příběh, dělení se chlebem, zpěv, prezentace nápisů, práce s obrázky.

Didaktické pomůcky: Bible, svíce, ubrus, chléb, obrázky: Poslední večeře, hostie, kalich, nápisy: Zelený čtvrtek, Poslední večeře, Mše svatá, Kněžství, batoh, krajíček chleba, nápoj.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a modlitba

Srdečně vás zdravím. Na začátek našeho setkání jako modlitbu, zazpíváme píseň, kterou jsme se naučili v tomto školním roce.

2. Úvod do tématu

V poslední hodině jsme mluvili o vjezdu Pána Ježíše do Jeruzaléma. Tuto událost si připomínáme na Květnou neděli. Touto nedělí se začíná Svatý týden, tedy čas, kdy prožíváme události spojené s utrpením a smrtí Pána Ježíše. Dnes budeme mluvit o událostech, které se staly na Zelený čtvrtek.

K. prosí vybraného žáka, aby pověsil na tabuli nápis „Zelený čtvrtek".

3. Příběh

Poslechněme si příběh ze života dvou žáků ze 2. třídy:

Jak zahnat hlad

Rodina Vojty a Anežky se přátelili. Jednoho dne se děti s rodiči vydali na společný pěší výlet. Putovali přes les, obdivovali jarní květiny, poupata na stromech a keřích. Po hodině chůze byly děti unavené a měly hlad. Tatínek Vojty našel tábořiště, kde byly pro turisty připravené dřevěné stoly a lavičky. Když se všichni pohodlně usadili, Anežka řekla: „Tady však přece není obchod, kde bychom mohli koupit něco k jídlu!" Vojta si všiml, že jejich maminky mají v batohu svačinu. Řekl tedy spolužačce: „Neboj se. Naše maminky připravily doma obložené chleby a něco k pití." Všichni velmi rádi snědli chleba a napili se šťávy. Díky tomuto jídlu nabrali síly a pokračovali v další cestě.

K. ukazuje dětem malý turistický batoh. Poté z něho vytahuje krajíčky chleba a šťávu, které podá několika žákům a ptá se:

- Co to je? Proč jíme chleba? Co je v této lahvi? Proč potřebujeme pít?

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ SE S JEŽÍŠEM U STOLU

K. připravuje s dětmi stůl přikrytý bílým ubrusem. Na něj umístí zapálenou svíci, kříž a Písmo svaté. Žáci, kteří drží chleba, jej kladou doprostřed stolu. Děti se shromáždí kolem stolu.

1. Biblický příběh

Ježíš se svými učedníky zasedl ke slavnostní večeři. Poslouchejte:

Poslední společná večeře

Večer se Ježíš se svými učedníky setkal ve velkém sále, kterému se říká Večeřadlo, a zasedli ke společné večeři. Všichni se radovali, že Ježíš je s nimi. On však věděl, že je to Poslední večeře, kterou společně jedí. Ježíš vzal chléb, poděkoval za něj Bohu a rozlámal ho, aby si všichni mohli vzít alespoň kousek. „Tento chléb je mé Tělo, které vám dávám": řekl. Potom vzal kalich s vínem, poděkoval za něj Bohu Otci, podal ho svým učedníkům a řekl: „Toto víno je má krev, to znamená, je to můj život, které dávám na odpuštění hříchů všech lidí." Poté Ježíš řekl: „Až zde já už nebudu, dělejte to podobně na moji památku."

- Co udělal Pán Ježíš s chlebem? V co Pán Ježíš proměnil chléb?
- V co proměnil víno?

3. Zelený čtvrtek dnem Mše svaté – práce s obrázky

K. ukazuje obrázky Poslední večeře a poté jeden z žáků umisťuje na tabuli nápis „Poslední večeře".

Na Zelený čtvrtek Pán Ježíš přikázal učedníkům připravit večeři, která měla být slavnostní a sváteční. Při této večeři proměnil Ježíš chléb ve své Tělo a víno ve svoji Krev. Takto s námi zůstal do dnes pod podobou chleba a vína. Proměnil tyto dary, aby Ho lidé mohli přijímat pod podobou chleba a vína.

K. ukazuje dětem obrázky ciboria a kalicha s vínem.

Když kněz drží v rukou bílý chléb, který se stane Ježíšovým Tělem, říká přitom v Ježíšově jménu slova: ***„Vezměte a jezte z toho všichni. Toto je moje Tělo, které za vás vydává."*** Poté pozvedá kalich s vínem, který se stane Ježíšovou Krví a říká: ***„Vezměte a pijte z něho všichni. Toto je kalich mé Krve, která se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů, to čiňte na moji památku."***

Od té doby, co Pán Ježíš ustanovil Mši svatou, už nejsme sami. Při každé Mši svaté leží na oltáři bílý chléb – hostie a v kalichu je víno. Ježíš je proměňuje ve své Tělo a Krev. Díky tomu je stále mezi námi a připomíná nám, že nás velmi miluje.

K. prosí jednoho z žáků, aby pověsil na tabuli další nápis: „Mše svatá".

Při Mši sv. kněz pronáší slova: ***„Tajemství víry".***

Tato slova znamenají, že nelze zcela pochopit, že Syn Boží – Ježíš Kristus proměňuje chléb ve svoje Tělo a víno ve svoji Krev. Zůstane to pro nás tajemstvím, ale věříme v to celým srdcem.

Děti mohou doplnit text v pracovním sešitě nebo nalepit nálepku s chlebem a kalichem.

III. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST ZA EUCHARISTII A KNĚŽSTVÍ

1. Dělení se chlebem

Mše svatá je hostinou Pána Ježíše, ve které účastníme, a kterou speciálně pro nás připravil. Říkáme jí také Eucharistie. Vy ještě nemůžete přijímat Tělo Pána Ježíše, ale dnes se podělíme chlebem a společně ho sníme, tak jak kdysi Pán Ježíš se svými apoštoly.

Během písně … se K. dělí s dětmi chlebem a společně u stolu jej jedí.

2. Zelený čtvrtek – den kněžství

Při Poslední večeři Ježíš pronesl slova: ***„To čiňte na mou památku."***

Těmi slovy svěřil svým učedníkům tajemství proměnění chleba ve Své Tělo a vína v Svoji Krev. Tak Pán Ježíš ustanovil svátost kněžství. Apoštolové byli prvními kněžími a později ustanovili své nástupce. A tak je to dodnes. Papež vybírá biskupy a oni ustanovují kněze.

K. prosí jednoho z žáků, aby zavěsil na tabuli nápis „kněžství".

Také v našich farnostech pracují kněží. Jak se jmenuje kněz naší farnosti?

3. Píseň

Nyní se naučíme písničku, ve které poděkujeme Pánu Ježíši za Jeho lásku….

4. Pozvání na Mši svatou na Zelený čtvrtek

Za nedlouho bude Zelený čtvrtek, proto nezapomeňme jít s rodiči ten den na Mši svatou. Takto nejlépe poděkujeme Pánu Ježíši za to, že zůstal s námi pod podobou chleba a vína. Pamatujme také ten den v modlitbě na kněze. Poděkujeme též Pánu Ježíši za dar kněží, kteří pro nás každý den slouží Mši svatou.

IV. ROZLOUČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Žáci vybarvují obrázek a nápis. Když zůstane čas, domalovávají kalich a hostii. K. jim vysvětluje, jaké barvy mají zvolit.

2. Slovo na den – **Tělo a Krev Ježíše**
3. Opakování a modlitba
K. prosí, aby žáci společně přečetli zápis, které vznikl na tabuli. Na závěr všichni společně zpívají píseň…

34. VELKÝ PÁTEK – PÁN JEŽÍŠ Z LÁSKY NA KŘÍŽI UMÍRÁ

Katechetické cíle:
- Poznání, že Pán Ježíš zemřel na kříži z lásky k lidem.
- Postoj úcty ke Kristovu kříži.

Znalosti:
- Žák zná události, které se staly na Velký pátek.
- Jmenuje, jak můžeme Ježíši poděkovat za Jeho utrpení na kříži.

Dovednosti:
- Žák dokáže vyprávět o událostech Velkého pátku.
- Dokáže zazpívat vybrané postní písně.

Postoje:
- Žák dává najevo svoji vděčnost Ježíši za Jeho lásku a smrt na kříži. S láskou adoruje kříž.
- Účastní se liturgie na Velký pátek.

Metody a prostředky: biblický příběh, čtení z Bible, vedený rozhovor, práce s obrázky, adorace kříže, zpěv.
Didaktické pomůcky: Bible, nápis „Velký pátek“, svíce, hrací plocha představující louku, kříž, obrázky: Ježíš na kříži, bílý ubrus, svíce.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a opakování z minulé hodiny
K. připomíná látku poslední hodiny – události spojený se Zeleným čtvrtkem:
- Co se událo na Zelený čtvrtek? S kým Ježíš jedl Poslední večeři?
- Pro koho Ježíš proměnil chléb ve svoje Tělo a víno ve svoji Krev?

2. Modlitba
Znamení kříže a modlitba písní…

II. POZVÁNÍ K PŘIJETÍ PRAVDY, ŽE JEŽÍŠ ZEMŘEL NA KŘÍŽI Z LÁSKY K LIDEM

1. Vyprávění o událostech Velkého pátku
Dnes si povíme o tom, co se událo na Velký pátek. *K. umisťuje na tabuli velký nápis „Velký pátek“ a vypráví:* **Na kříž s Ním!**
Po Poslední večeři Pána Ježíše zajali vojáci. Jeden z Jeho učedníků, který se jmenoval Jidáš, Ho zradil kněžím a zákoníkům. Brzy ráno vojáci předvedli Ježíše před soud. „Přece Ježíš neudělal nic zlého. Naopak udělal mnoho dobrého“: říkal soudce Pilát. „On vypráví lži o Bohu“: říkali zlí lidé. Oni totiž nevěřili, že Ježíš je opravdu tím Králem, kterého jim Bůh slíbil. Pilát rozkázal Ježíše zbičovat. Vojáci šlehali Ježíše biči, které velmi zraňovali Jeho tělo. Poté vložili Ježíši na hlavu korunu z trní a posmívali se Mu. Pilát ukázal zbičovaného Ježíše lidem a oni začali křičet: „Na kříž s Ním!“ Poté Ježíš nesl kříž na ramenou ulicemi Jeruzaléma až na Golgotu, kde Ho ukřižovali.
- Jak se jmenoval učedník, který Ježíše zradil? Co křičeli lidé, když byl Ježíš souzen?
- Co Pilát rozkázal?

2. Čtení z Písma svatého – ***Lk 23, 33 – 34. 36 – 45***
O tom, co se stalo na Velký pátek na Golgotě, tedy tam, kde Ježíš zemřel, uslyšíme nyní v úryvku evangelia podle sv. Lukáše.
K. ukazuje dětem obrázek Pána Ježíše na kříži, prosí žáky, aby si jej ve chvíli ticha dobře prohlédli, a ptá se:

- Komu Ježíš odpustil, když visel na kříži?

3. Smutek po Ježíšově smrti – práce s obrázky

K. využívá hrací plochu představující louku, kříž z černého papíru, červené srdce a pomocí toho představuje události spojené s Ježíšovou smrtí. Může si také pomoci obrazem nebo malovat na tabuli barevnou křídou jednotlivé části příběhu (bylo by však dobré nalepit kříž a srdce).

Ježíš umírá. Se světem se děje něco podivného, lidé si všímají neobvyklých jevů.

- Co se stalo se sluncem, když Ježíš umíral?

Ve chvíli, kdy Ježíš umíral, se udělala tma. Zkusíme se vžít do té chvíle. Podívejte se na tuto plochu. Dobře si ji prohlédněte a řekněte, co představuje. Louka plná květin, na obloze svítí slunce. Na květinách jsou nápisy (dobrota, láska, odpuštění, náklonost). Přečtěte si je. Toto je život. Obrázek v nás probouzí radost.

Ale tento obraz můžeme jednoduše změnit.

K. zakrývá slunce černým křížem.

- Co se stane s květinami, na které nesvítí slunce?

Květiny zvadnou a potom uschnou. Ohnu tyto květiny. Takto se na našem obraze objevila smrt, obraz stal se smutný.

- Proč Pán Ježíš umřel na kříži?

Po odpovědích dětí K. shrnuje látku.

Prohlédněme si dobře obrázek se zlámanými květinami. Podobně také v srdcích zlých lidí, kteří činí zlo, umírá láska a dobro.

K. spolu s dětmi přemýšlí:

- Kdy tyto květiny mohou znovu ožít? Kde na obrázku jsou světlé paprsky?

Podívejme se, ten obraz není tak úplně smutný, protože za kříž pronikají sluneční paprsky. Když v srdcích zlých lidí znovu rozkvěte láska, tehdy květiny lásky a dobroty ožijí.

III. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST JEŽÍŠI ZA JEHO LÁSKU A SMRT NA KŘÍŽI

1. Díkůčinění za Ježíšovu smrt

1. 1 Chvíle meditace a přilepení srdce na kříž

Poděkujme Ježíši za to, že ačkoliv sám byl nevinný, rozhodl se pro nás utrpět a umřít a otevřel nám tak bránu nebe. Ježíš to udělal z lásky. Symbolem lásky je srdce.

Po chvíli ticha K. přelepí na tabuli srdce na kříži a vezme květiny.

Kříž nám vypráví o Ježíši a je Jeho znamením. Kříž je také znamením Ježíšovi lásky ke všem lidem. Proto teď v pracovním sešitě každý nalepí srdce na kříž. Bude nám připomínat Ježíšovu lásku k nám.

1. 2 Adorace kříže a zpěv

Na stole, který je přikrytý bílým ubrusem, leží kříž mezi dvěma zapálenými svícemi. Děti po jednom přicházejí v tichu k němu a uctívají ho.

Udělejme nyní znamení kříže „Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.“ Během toho, kdy budete uctívat kříž, pomyslete, co můžete dnes nebo zítra udělat dobrého, abyste tak poděkovali Ježíši za Jeho utrpení na kříži.

Všichni zpívají: Díky za Tvůj kříž…

IV. ROZLOUČENÍ

1. Rozhovor na téma úcty ke kříži

Když budete procházet kolem něj, pamatujte o tom, abyste nezapomněli udělat znamení kříže. Takto můžeme Ježíši poděkovat za Jeho smrt na kříži.

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci dělají zadání z pracovního sešitu.

3. **Slovo na den** – **Ježíš umírá z lásky**

4. Domácí úkol *K. dává domácí úkol podle toho, jak uzná za vhodné.*

S pomocí rodičů vytvořte trnovou korunu. Bude připomínkou Ježíšovy lásky. Zvu vás na liturgii na Velký pátek.

35. VELIKONOČNÍ VIGÍLIÍ ZAČÍNÁ RADOST ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

Katechetické cíle:
- Seznámení se s některými aspekty liturgie Velikonoční vigilie.
- Účast v liturgii a vděčnost za svátost křtu.

Znalosti:
- Žák ví, jak se nazývá svíce, která symbolizuje zmrtvýchvstalého Krista.

Dovednosti:
- Žák dokáže popsat, jak vypadá hrob Pána Ježíše.

Postoje:
- Žák se účastní liturgie na Velikonoční vigilii.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, práce s obrázky, celebrace, znamení kříže svěcenou vodou, zpěv, slavnostní modlitba.

Didaktické pomůcky: velká svíce, obrázky nebo multimediální prezentace, obrázek Božího hrobu, svěcená voda, text písně.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení se s dětmi a modlitba

K. pozdraví žáky a poté je pozve ke společné modlitbě.

2. Uvedení do tématu

K. navazuje na minulou hodinu a mluví s žáky o událostech Velkého pátku.
- Jak se nazývá den, kdy si připomínáme utrpení a smrt Pána Ježíše?
- Kde bylo uloženo tělo Pána Ježíše?

Podle potřeby K. doplňuje a dodává, že po smrti Pána Ježíše přátelé sundali Jeho tělo z kříže a položili do hrobu.

II. Pozvání k setkání se s Ježíšem

1. Rozhovor na téma Ježíšova symbolického hrobu

K. prosí jednoho z žáků, aby pověsil na tabuli nápis „Bílá sobota“.

Na památku toho, že Ježíšovo Tělo spočinulo v hrobě, jsou v našich kostelích připravované Boží hroby. Chodíme k nim na Bílou sobotu. Lidé se u nich zastavují, modlí a očekávají zmrtvýchvstání Pána Ježíše. Nejsou to smutné hroby, jak všechny jiné. Někde je v monstranci vystavené Tělo Pána Ježíše pod podobou chleba.

K. ukazuje dětem obrázek Božího hrobu a vysvětluje jednotlivé jeho elementy: monstrance, socha Pána Ježíše, květiny, svíce. Žáci si také mohou prohlédnout obrázek v pracovním sešitě.

2. Vysvětlení liturgie Velikonoční vigilie

3. 1 Žehnání ohně

Večer na Bílou sobotu, když zapadne slunce, začíná pěkná a radostná oslava zmrtvýchvstání Pána Ježíše.

K. krátce vysvětluje liturgii světla a pomáhá si přitom obrázky nebo multimediální prezentací.

Za setmění se lidé shromažďují před kostelem u rozpáleného ohně. Kněz vychází s ministranty před kostel a žehná oheň.

K. ukazuje dětem obrázek paškálu nebo si pomáhá multimediální prezentací.

Poté od požehnaného ohně zapaluje velkou svíci – paškál, který je slavnostně vnesen do setmělého kostela za zpěvu „Světlo Kristovo“. Všichni odpovídají: „Sláva Tobě, Pane.“ Lidé si odpalují své svíce

od paškálu. Za chvíli celý kostel svítí jasným světlem a kněz umisťuje paškál na viditelném místě v kostele. Je to krásné a radostné znamení, že vypovídá o vítězství Pána Ježíše nad smrtí a o Jeho zmrtvýchvstání. Podobně jako světlo svíce zahání tmu v kostele, tak Pán Ježíš zahání temnotu smrti, hrobu, hříchu a satana.

3. 2 Liturgie křtu

Při liturgii na Velikonoční vigilii kněz žehná vodu ve křtitelnici. Tuto voda se bude používat při křtu. Můžeme si ji také trochu vzít v nádobce domů.

Po západu slunce se všichni radují ze zmrtvýchvstání Pána Ježíše a připomínají si chvíli, kdy se poprvé setkali se zmrtvýchvstalým Pánem Ježíšem při křtu. Kněz kropí všechny svěcenou vodou na památku této události.

III. ODPOVĚĎ – DÍKŮVZDÁNÍ ZA JEŽÍŠOVO ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

1. Celebrace liturgie světla

K. uspořádá s dětmi liturgii světla, tak jak na Velikonoční vigilii. Může přitom zatáhnout závěsy na oknech a zhasnout světla. K. zapaluje velkou svíci a jde středem třídy. Žáci jdou za ním. K. pozvedá svíci a třikrát zpívá: „Světlo Kristovo“. Žáci odpovídají: „Sláva Tobě, Pane“.

2. Účast v liturgii na Velikonoční vigilii jako díkůvzdání za křest

Světlo paškálu nám připomíná, že Ježíš vstal z mrtvých a je mezi námi. Při křtu nás spojil se sebou. Tuto nejdůležitější událost našeho života si nemůžeme pamatovat, protože jsme tehdy byli velmi malí. Při Velikonoční vigilii tuto událost prožíváme znovu a děkujeme Ježíši za velký dar křtu. Přicházíme do kostela, radujeme se ze zmrtvýchvstání Pána Ježíše a obnovujeme křestní sliby.

3. Díkůvzdání

K. připravuje děti, aby učinili znamení kříže svěcenou vodou.

Ježíši můžeme poděkovat také nyní. Zapálená svíce a svěcená voda nám připomínají náš křest. Ponoříme prsty do svěcené vody a přežehnáme se.

4. Píseň

K. učí děti píseň…

IV. ROZLOUČENÍ

1. Pozvání k účasti na liturgii Velikonoční vigilie

K. zve žáky na slavnostní Velikonoční vigilii a říká, v kolik hodin bude v naší farnosti.

1. **Práce s pracovním sešitem**

K. vybízí žáky, aby udělali zadání v pracovním sešitě.

3. Slovo na den – **Noc vzkříšení**

IV. OSLAVUJEME JEŽÍŠOVO ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

36. VELIKONOCE – NEDĚLE VZKŘÍŠENÍ PÁNĚ

Katechetické cíle:
- Poznání pravdy, že Pán Ježíš skutečně vstal z mrtvých.
- Prožívání velikonočních svátků a také každé neděle jako Ježíšova zmrtvýchvstání.

Znalosti:
- Žák ví, že Pán Ježíš vstal z mrtvých na třetí den po své smrti.
- Zná velikonoční symboly a jejich význam.

Dovednosti:
- Žák dokáže vyprávět události zmrtvýchvstání podle evangelia.

Postoje:
- Žák chce prožívat neděli v křesťanském duchu.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, představení obrázků, práce s fotografiemi, zpěv, pyramida priorit.

Didaktické pomůcky: Bible, obrázek představující scénu zmrtvýchvstání, text písně, obrázky se symboly Velikonoc (soška zmrtvýchvstalého Ježíše, paškál u oltáře), fotografie představující rodinu v různých situacích (např: na Mši sv., na nákupu, na výletě, při rozhovoru, při dívání se na televizi, při úklidu, děti hrající na počítači…), archy šedého papíru, lepidlo.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a modlitba

2. Rozhovor na téma Ježíšovi smrti
- Který to byl den v týdnu, kdy Ježíš umřel na kříži? Proč to udělal? Co se stálo potom?

K. shrnuje:

Ježíš nás velmi miluje. Na Velký pátek obětoval Ježíš za nás svůj život na kříži. Po této události Jeho učedníci se ze strachu před Židy ukrývali. Po třech dnech se však stalo něco, co vůbec nečekali a co Ježíš předpověděl během svého pozemského života. Učedníci tomu tehdy nerozuměli.

II. POZVÁNÍ K ODKRYTÍ PRAVDY, ŽE JEŽÍŠ VSTAL Z MRTVÝCH

1. Představení obrázku

K. ukazuje žákům obrázek představující scénu zmrtvýchvstání a umisťuje ho na tabuli. Může také využít obrázek z pracovního sešitu.

2. Čtení z Písma svatého *Lk 24, 1 – 9*

K. se na základě textu a obrázku ptá:
- Proč přišly ženy ke hrobu? S kým se u hrobu setkaly? Co jim řekli andělé?
- Proč ženy uvěřily, že Ježíš vstal z mrtvých? Komu řekly o Ježíšově zmrtvýchvstání?

K. může vzbudit zvědavost u žáků a vybídnout je, aby si prohlédli obrázek v pracovním sešitě s prázdným místem a zamysleli se, kdo by měl být uprostřed učedníků. Po přečtení úryvku z Písma svatého žáci hledají správnou nálepku představující zmrtvýchvstalého Ježíše.

*K. čte úryvek – **Lk 24, 36 – 40:***

- Kdo se ukázal učedníkům? Jak učedníci poznali, že Ježíš žije?

Pán Ježíš třetí den vstal z mrtvých, vyšel živý z hrobu. Večer se ukázal učedníkům. Těm, kteří stále nemohli uvěřit, ukázal ruce a bok. Apoštolové byli velmi šťastní, když viděli, že Ježíš žije. Pán Ježíš svým učedníkům slíbil, že každý, kdo v Něho věří, bude mít život věčný.

3. Představení obrázků a rozhovor na téma symbolů zmrtvýchvstalého Ježíše v kostele

- Jaké symboly zmrtvýchvstalého Ježíše můžeme vidět v kostele během velikonočních svátků?

K. postupně umisťuje na tabuli obrázky se symboly Velikonoc, se kterými se děti seznámily minulý rok: soška zmrtvýchvstalého Ježíše, paškál.

Ježíš vstal z hrobu téměř před 2000 lety. Tuto událost prožíváme zvláště o Velikonocích. Památkou na Ježíšovo zmrtvýchvstání je každá neděle. Když v nedělí přicházíme na Mši sv., radujeme se z jeho zmrtvýchvstání. Každý křesťan má jít ten den na Mši sv. a odpočinout od celotýdenní práce.

III. ODPOVĚĎ – VÍRA V JEŽÍŠOVO ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

1. Píseň

K. učí děti písničku…

2. Neděle - památka zmrtvýchvstání – pyramida priorit

K. podělí třídu na čtyři skupiny, každá z nich dostane fotografie představující rodinu v různých situacích. Úkolem skupiny je vybrat šest z nich, se kterými se podle názoru žáků nejčastěji setkáváme, že je děláme v neděli a uložit je v pyramidě tak, že: dole budou tři fotky, které představují nejméně důležité činnosti, nad nimi budou dvě důležitější a nahoře bude jedna nejdůležitější. Nezařazené fotky představují činnosti, které bychom v neděli neměli dělat. Vytvořenou pyramidu žáci přilepují na šedý papír, které může sloužit jako výzdoba ve třídě.

3. Rozhovor na téma pyramidy priorit

K. vybízí žáky, aby se znovu podívali, jak uložili fotky v pyramidě. Prosí, aby zástupci skupin vysvětlili vzniklé pyramidy. Klade doplňující otázky:

- Co by v neděli mělo být nejdůležitější pro Ježíšova učedníka?
- Jaké jiné činnosti jsou také v tom dni důležité?
- Které činnosti bychom neměli v neděli dělat?

K. shrnuje:

Pán Ježíš vstal z mrtvých a je přítomný mezi námi. S Ním se setkáváme každou neděli při Mši sv.

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Děti vyplňují zbylé úkoly (vybarvení obrázku a doplnění textu písně).

2. Slovo na den – **Ježíš vstal z mrtvých**

3. Modlitba

K. vybízí žáky ke společné modlitbě:

Poděkujme Pánu Ježíši za Jeho zmrtvýchvstání a za otevřenou cestu do nebe.

- Ježíši, Ty jsi skrze své zmrtvýchvstání přemohl smrt.
- Ježíši, děkujeme Ti, že skrze své zmrtvýchvstání jsi nám otevřel cestu k nebi.
- Ježíši, děkujeme Ti, že každou neděli můžeme slavit Tvé zmrtvýchvstání.

Modlitbu zakončíme radostným zpěvem písničky, kterou jsme se naučili v hodině.

37. KAŽDOU NEDĚLI OSLAVUJEME JEŽÍŠOVO ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

Katechetické cíle:
- Poznání pravdy, že neděle je památkou Ježíšova zmrtvýchvstání.
- Prožívání neděle jako svatého dne.

Znalosti:
- Žák jmenuje jednotlivé elementy slavení neděle.

Dovednosti:
- Žák dokáže vysvětlit základní znaky a liturgické symboly.
- Dokáže vysvětlit souvislost mezi Ježíšovým zmrtvýchvstáním a slavením neděle.

Postoje:
- Žák chce se pravidelně účastnit nedělní Eucharistie.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, píseň, čtení z Bible, drama, práce ve skupinách.
Didaktické pomůcky: Bible, kartičky s dny v týdnu k práci ve skupinách, archy papíru, text písně.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení se s dětmi a modlitba
K. srdečně zdraví děti a vybízí je k modlitbě slovy písně…

2. Práce ve skupinách – skládáme kalendář na týden
K. rozdává dětem archy papíru a kartičky ke složení. Úkolem jednotlivých skupin je složit dny v týdnu ve správném pořadí začínajíce od neděle.
Rozhovor na téma složeného kalendáře.
- Co vzniklo z této skládanky? Proč je neděle označená červeně?

K. shrnuje: Dnes se zamyslíme nad tím, proč je neděle tím nejdůležitějším dnem v týdnu.
K. prosí jednoho z žáků, aby umístil na tabuli nápis: „Neděle“.

II. POZVÁNÍ K ODKRYTÍ SMYSLU SLAVENÍ NEDĚLE

1. Neděle – první den týdne
Neděle je prvním dnem týdne a proto v kalendáři, který jste složili, je umístěna na prvním místě. Důkazem toho je středa: tvoří střed týdne, ale pouze tehdy, když týden začíná nedělí. Zkontrolujte to.
Žáci počítají na prstech dny v týdnu, aby se přesvědčili, že středa tvoří střed týdne.
Další z žáků umisťuje nápis: „První den týdne“.
Stává se také, že v mnoha kalendářích se nachází na konci týdne, ale nejsou to křesťanské kalendáře.

2. Neděle je památkou Ježíšova zmrtvýchvstání
Poslouchejte úryvek z Písma svatého, který mluví o události, díky které je neděle nejdůležitějším dnem v týdnu. ***J 20, 1 – 9.***
- Kdo první přišel k Ježíšovu hrobu? Co uviděla u hrobu Marie Magdalena? Komu Maria Magdalena řekla o tom, že hrob je prázdný? Co udělali Petr a Jan? Jak se zachovali u hrobu?

Ježíš vstal z mrtvých v noci ze soboty na neděli. Proto je neděle pro všechny věřící dnem největší radosti. Pán Ježíš nám svým zmrtvýchvstáním otevřel cestu k nebi, tedy ke štěstí s Bohem navždy. Podívejte se na kalendář, který jste složili na začátku hodiny. Právě proto je neděle svatým dnem.
K. prosí žáka, aby umístil další nápis: „Památka Ježíšova zmrtvýchvstání“.
3. Prázdný hrob – parafráze biblického textu s gesty
K. vybízí děti ke společné hře. K. vyslovuje první větu a dělá u toho doprovodná gesta. Děti po něm opakují slova i gesta.
První den *(ukazuje jeden prst)* brzy ráno ještě za tmy *(nejprve hlava je položená na dlaních a potom se protahujeme)* Marie Magdaléna přišla ke hrobu *(jdeme na místě).* Uviděla tam *(dlaně přiložené*

k očím, jako dalekohled), že velký kámen *(ukazujeme oběma rukama velký kámen)* je od hrobu odvalený *(rukama ukazujeme odvalení kamene)*. Velmi ji to překvapilo *(držíme hlavu v dlaních a hýbáme jí do stran).* Běžela za Petrem a Janem *(běžíme na místě)* a oznámila jim: *(z dlaní kolem úst tvoříme trubku)* „Velký kámen *(oběma rukama ukazujeme velký kámen)* je od hrobu odvalený, *(ukazujeme odvalení kamene)* a hrob je prázdný, Pán v něm není." *(rozkládáme ruce a kroutíme hlavou)*. Petr a Jan běželi ke hrobu, *(běžíme na místě)* nahlédli dovnitř *(opíráme si dlaň o čelo a rozhlížíme se)* a hrob byl opravdu prázdný *(kýváme souhlasně hlavou).* Uviděli to a uvěřili *(skládáme ruce na prsou)*. Pán Ježíš vstal z mrtvých *(zvedáme ruce nad hlavu).*

4. Mše sv. – setkání se se zmrtvýchvstalým Ježíšem

Již v den zmrtvýchvstání se Pán Ježíš ukázal Marii Magdaléně a svým nejbližším učedníkům. Za týden, následující neděli to bylo podobné. Zmrtvýchvstalý Pán Ježíš mluvil s učedníky, připomínal jim svoje učení, sedal s nimi ke stolu a společně s nimi jedl. Když Pán Ježíš vstoupil do nebe, Jeho učedníci se dále každou neděli setkávali na památku Jeho zmrtvýchvstání. Opakovali to, co je Ježíš učil a podobně jak tehdy, když byl s nimi, společně jedli. Dělili se chlebem a opakovali přitom slova, které pronesl sám Pán Ježíš: „Vezměte a jezte … To čiňte na mou památku". První křesťané museli překonávat mnoho překážek, aby se mohli účastnit nedělní hostiny. Byla pro ně tím nejdůležitějším. Dnes takovému setkání s Pánem Ježíšem a takové hostině s Ním říkáme Mše svatá. Nejslavnostnější je právě v neděli. Každá neděle je pro nás svatým dnem. Toho dne Pán Ježíš vstal z mrtvých a chce spolu s námi slavit tuto velikou událost.

K. prosí, aby žák umístil další nápis: „Den svatý".

- Čím se neděle liší od jiných dnů v týdnu? Proč bychom měli jít každou neděli na Mši svatou?

Na tabuli nám vzniklo vysvětlení významu neděle. Přečteme společně:

Neděle
První den týdne
Památka Ježíšova zmrtvýchvstání
Den svatý

Z těchto důvodů je tento den v týdnu nejdůležitější. *Další žák umisťuje nápis: „Nejdůležitější den týdne".*

Abychom zdůraznili, že nejdůležitějším důvodem slavení neděle je Ježíšovo zmrtvýchvstání, K. vybízí žáky, aby na tabuli označili tuto pravdu červeně.

III. ODPOVĚĎ – SPRÁVNÉ SLAVENÍ NEDĚLE

1. Jak prožíváme neděli? – rozhovor

K. se ptá:

- Co zvláště rádi děláte v neděli? S kým trávíte čas v neděli?

Každý věřící ví, že Mše sv. je setkáním se zmrtvýchvstalým Ježíšem, a proto ochotně jdeme do Božího domu každou neděli. Stává se, že v neděli také jedeme na výlet, navštěvujeme tetu nebo babičku. Je nám dobře a radostně, protože jsme se setkali s Ježíšem a On nás připravil k nedělní radosti.

2. Nedělní odpočinek

Dále je moc důležité, že neděle je svátkem celého týdne. Ve třetí třídě se budete seznamovat s desaterem přikázání. Jedno z těch přikázání zní: „Pamatuj, abys den sváteční světil".

K. umisťuje na tabuli nápis: „Pomni, abys den sváteční světil."

Tato slova promluvil k lidem Pán Bůh. Dal nám je jako přikázání, tedy příkaz.

- Co tedy nemáme dělat v neděli?

K. shrnuje:

Neměli bychom nechávat dělání domácích úkolů na neděli. Ten den bychom neměli uklízet. Neměli bychom chodit v neděli nakupovat, aby prodavači v obchodech také mohli odpočívat a účastnit se nedělní Mše svaté.

3. Příběh

Smutný Kája

Kája velmi rád tráví čas se svým tatínkem. Společně hrají fotbal, společně postavili domek na stromě, občas zpívají písničky nebo chodí na výlety. Už ve čtvrtek si Kája s tatínkem naplánovali na neděli výlet do hor. Ráno měli jít na Mši sv. a potom se vydat do hor. Kája si začal už ve středu chystat batoh: sbalil si dalekohled a plechový hrnek. Tatínek koupil mapu a ukázal synkovi cestu, po které se měli vydat. Zdálo se, že to bude skvělá příhoda – otec a syn skoro celý den spolu. Bohužel v pátek se tatínek vrátil z práce smutný. „Synku víš, že pracuji, abych vydělal peníze na živobytí pro naši rodinu. Musím plnit příkazy druhých, ačkoliv s nimi nesouhlasím. Jeden z mých kolegů onemocněl a já ho musím zastoupit. V neděli má být obchod otevřený a já jako ochranář musím dohlížet na pořádek. Vím, že jsme měli skvělé plány, ale vidíš, lidé přicházejí v neděli do obchodu, a proto je v neděli otvírají." „Tati, ti lidé nevědí, že neděle je svátek?" zeptal se Kája. „Možná na to už zapomněli": odpověděl smutným hlasem tatínek. Kája byl celé odpoledne a celý večer moc smutný. Výlet s tatínkem se rýsoval tak krásně a najednou musí jít tatínek do práce.

- Co Kája s tatínkem plánovali na neděli?
- Proč se tatínek vrátil z práce smutný?
- O čem, podle tatínka, lidé zapomněli, když nakupují v neděli?
- Kdo musí pracovat v neděli v obchodě?

Možná, že někteří z vašich rodičů tam pracují.

- Jak se cítíte, když někdo z vašich rodičů musí jít v neděli do práce?

Jsou lidé, kteří kvůli vlastnímu zisku nutí druhé v neděli pracovat např: v supermarketu. Aby mohli společně slavit neděli všechny rodiny, neměli bychom v neděli nakupovat. Kdyby křesťané v neděli nenakupovali, nikomu by se nevyplatilo otvírat v neděli obchody.

4. Kdo musí pracovat v neděli?

Samozřejmě jsou lidé, kteří musí v neděli pracovat, ale jejich práce je službou ve zdravotnictví nebo v ochraně druhých.

- Kdo musí pracovat v neděli pro dobro druhých?

K. napovídá, že se jedná o lidi zachraňující druhým život: lékař, policista…

5. Píseň – Den Páně

Abychom projevili radost, že můžeme slavit neděli, naučíme se píseň slavící den Páně jako památku Zmrtvýchvstání.

Toto je den…

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

K. vysvětluje úkoly v pracovním sešitě a poté je děti plní.

2. slovo na den – Neděle – svatý den

3. Modlitba

Na konec všichni stanou u kříže a modlí se písní…

38. JEŽÍŠI, DŮVĚŘUJI TI – NEDĚLE BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

Katechetické cíle:
- Poznání pravdy o Božím milosrdenství.
- Formace postoje důvěry k Božímu milosrdenství.

Znalosti:
- Žák ví, kdy prožíváme slavnost Božího milosrdenství.
- Ví, kým byla sv. Faustyna Kowalská.

Dovednosti:
- Žák dokáže popsat obraz Božího milosrdenství.
- Dokáže vysvětlit, co to znamená, že Bůh je milosrdrný.

Postoje:
- Žák ochotně odpouští těm, kteří mu něco zlého udělali.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, příběh, modlitba, představení a povídání o obrazu Ježíše Milosrdného, písnička, scénky.

Didaktické pomůcky: pracovní sešit s popisem a obrázky za života sv. Faustyny, text modlitby, obraz Ježíše Milosrdného, fotografie sv. Faustyny, kartičky ke scénkám.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení se s dětmi a modlitba

K. srdečně zdraví děti a zve je k modlitbě slovy písničky …

2. Úvod k tématu

Na dnešním setkání budeme mluvit o Božím milosrdenství, tedy o tom, že Bůh odpouští lidem zlo, které spáchali.

II. POZVÁNÍ K ODKRÝVÁNÍ PRAVDY O BOŽÍM MILOSRDENSTVÍ

1. Ježíš nás učí, být milosrdnými

Ježíš nás učil, jak máme napodobovat Boží milosrdenství. Řekl: ***Lk 6, 36***

Bůh Otec nás velmi miluje, a proto nám odpouští, když uděláme něco zlého, protože chce, abychom žili v přátelství s Ním. Bůh vždy čeká na každého člověka, který se dokáže přiznat ke svému hříchu a opravdově ho lituje. Právě takové Boží lásce říkáme milosrdenství. Jeho láska k nám bude trvat navždy.

2. Svatá sestra Faustyna Kowalská

Pán Ježíš připomínal lidem pravdu o Božím milosrdenství. Pomohla Mu v tom také sv. sestra Faustyna Kowalská.

K. ukazuje dětem fotografii sv. Faustyny.

Otevřete si pracovní sešity na straně 79. Poslouchejte vyprávění o životě sv. Faustyny a několik nejdůležitějších událostí si prohlédněte na obrázcích.

Děti se dívají do pracovních sešitů.

Svatá Faustyna

Faustyna je jméno, které budoucí svatá přijela v klášteře a jako malá holčička se jmenovala Helenka. Malá Helenka pomáhala mamince s domácími pracemi, jak nejlépe uměla. A protože měla 9 sourozenců, bylo práce dost. Proto také, i když byla moc šikovná, mohla chodit do školy pouze 3 roky. Když měla 7 let, uslyšela poprvé Ježíšův hlas, který si vybízel ke svatosti. Od té doby si přála obětovat svůj život pro Boha a pro bližní, i když ještě nevěděla, jak to má udělat. Velká chudoba v rodině způsobila, že budoucí svatá musela pracovat již od 14 let jako sloužící. Své povinnosti dělala velmi pečlivě. Helenka odpověděla na Ježíšův hlas a rozhodla se vstoupit do kláštera. Když ji sestry přijaly, dostala řeholní jména – Maria Faustyna. Jednoho dne se sestře Faustyně ukázal Pán Ježíš, který chtěl, aby připomněla lidem o Jeho milosrdenství. Obraz, který byl namalovaný na základě toho, jak se Faustyně ukazoval Pán Ježíš s nápisem „Ježíši důvěřuji Ti“ a modlitba Korunky měly pomoci hříšným

lidem najít cestu k Bohu, který jim chce odpustit. Sestra Faustyna se modlila, aby lidé, kteří hřeší, změnili svůj život a obrátili se k Bohu. Sestra Faustyna zemřela, když měla 33 let. V roce 1993 ji papež Jan Pavel II. prohlásil za blahoslavenou a 30. dubna 2000 za svatou.

- Které z událostí ze života sestry Faustyny jsou na obrázkách v pracovním sešitě?

Poslední léta svého života strávila v klášteře, který se nachází v Krakově – Lagiewnikach. Tam zemřela 5. října 1938 a toto místo se stalo prvním poutním místem k Božímu milosrdenství na světě.

3. Představení a vysvětlení obrazu Ježíše Milosrdného

Pán Ježíš žádal od sestry Faustyny, aby nechala namalovat Jeho obraz.

K. jej ukazuje dětem a vysvětluje ho.

Na obraze můžeme vidět, jak z Ježíšova srdce vycházejí paprsky.

- Jakou mají paprsky barvu?

Po smrti na kříži voják probodl srdce Pána Ježíše kopím. Vytryskly z něho krev a voda. K nim navazují paprsky na obrazy. Barva světle modrá je symbolem vody, která při křtu omývá duši z hříchů. Barva červená znázorňuje krev Pána Ježíše, kterou z lásky k nám prolil na kříži za naše hříchy.

4. Slavnost božího milosrdenství

Když se Pán Ježíš ukázal sestře Faustyně, žádal ji, aby všem lidem řekla, že si přeji, aby byla ustanovená slavnost Božího milosrdenství. Prosba Pána Ježíše se splnila – tuto slavnost prožíváme týden po Neděli zmrtvýchvstání. Neděle Božího milosrdenství se nejprve slavila jako svátek v Polsku a 30. dubna 2000 ji papež Jan Pavel II. ohlásil jako slavnost pro celý svět.

III. ODPOVĚĎ – DŮVĚRA V BOŽÍ MILOSRDENSTVÍ

1. Písnička

Každý z nás by se měl učit být milosrdný, a tak jako Bůh odpouštět těm, kteří nám něco zlého udělali. Tato pravda je také obsažena v modlitbě „Otče náš“, kterou se často modlíme. Až se ji budete dnes modlit, zamyslete se, co přesně znamenají slova „A odpusť nám naše viny jako i my odpouštíme našim viníkům“.

2. „Jsem milosrdný“ – scénky

K. rozkládá na podlaze nebo na stole několik kartiček, na kterých je popsáno špatné chování: hádka, bitka…

Prosím, aby se přihlásily dvojice, které chtějí zahrát scénku. Jedno z dětí si vylosuj kartičku a zahraje popsanou situaci, druhé dítě k němu přichází a omlouváme s mu za popsanou na kartičce situaci.

- Jak by se podle Ježíšových měla zachovat osoba, které se přijde někdo za něco omluvit?

IV. ROZLOUČENÍ A MODLITBA

1. **Práce s pracovním sešitem**

K. vysvětluje zadání a poté je děti dělají.

2. Slovo na den – **Milosrdenství**

3. Modlitba

Nakonec se všichni postaví pře křížem a modlí se slovy písně, kterou se naučili v hodině.

39. JEŽÍŠ ŽIJE A JE S NÁMI

Katechetické cíle:

- **Poznání**, že Ježíš žije a je s námi.
- Účast na Eucharistii jako výraz víry a radosti z přítomnosti zmrtvýchvstalého Ježíše.

Znalosti:

- Žák chápe, že zmrtvýchvstalý Ježíš je přítomný v našem životě.
- Jmenuje místa a způsoby setkání se s Ježíšem.
- Rozumí a pamatuje si, že Mše sv. je naším setkáním s Ježíšem.

Dovednosti:

- Žák popisuje setkání Ježíše s učedníky, kteří jdou do Emauz.
- Dokáže si všimnout přítomnosti zmrtvýchvstalého Ježíše mezi lidmi.

Postoje:

- Žák je vděčný Ježíši za Jeho přítomnost v životě.
- Má a radost, že patří k církvi.
- Aktivně se účastní nedělní a sváteční Eucharistie.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, práce s mapou, práce s textem, meditace obrazu, drama, zpěv.

Didaktické pomůcky: Bible, dvě šňůrky, bílý ubrus, svíce, talíř s chlebem, mapa Palestiny, obraz „Večeře v Emauz".

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení se s dětmi

Srdečně vás všechny zdravím. Vstaňte a pomodlíme se písničkou.

2. Modlitba

K. spolu s dětmi se modlí písničkou ….

II. Pozvání k setkání se zmrtvýchvstalým Ježíšem

1. Úvod k tématu – vedený rozhovor

K. se ptá žáků:

- Jaké svátky jsme nedávno prožívali?
- Který den v týdnu Pán Ježíš vstal z mrtvých?
- Kde se dnes můžeme setkat s Ježíšem?
- Jak Ježíšova přítomnost proměňuje náš život?

K. shrnuje:

Pán Ježíš umřel a třetí den po své smrti vstal, aby žil mezi lidmi. On sám řekl: ***Mt 28, 20.***

K. umisťuje na tabuli obraz.

Ježíš slíbil, že bude s námi a je přítomný v našem životě, doma, ve škole, ve farnosti, a zvláště na Mši sv. Je naším přítelem a chce být blízko nás, aby nám pomáhal. Jeho přítomnost působí, že se cítíme milováni a dokážeme milovat druhé a sloužit jim.

2. Slavnostní čtená z Písma svatého

*K. čte text **Lk 24, 13 – 35.** Všichni stojí, svíce je zapálená.*

Poslouchejte, jak Písmo svaté mluví o této události:

K. ukazuje na mapě město Jeruzalém a prosí vybraného žáka, aby našel na mapě Emauzy a zdůrazňuje, že jsou vzdáleny 11 km od Jeruzaléma.

K. se ptá dětí:

- Kam došli učedníci?
- O čem spolu po cestě mluvili?
- Kdo se k nim připojil?
- Co jim Ježíš vysvětloval?

3. Meditace obrazu

K. umisťuje na tabuli obraz představující setkání Ježíše s učedníky u stolu v Emauz.

- Co Ježíš u stolu udělal?
- V jaké chvíli učedníci Ježíše poznali?
- Jakou jinou událost si připomněli při lámání chleba?
- Co pocítili ve svých srdcích?
- Proč se učedníci vrátili do Jeruzaléma?

III. ODPOVĚĎ – TOUHA SETKAT SE S JEŽÍŠEM NA MŠI SV.

1. Cesta do Emauz – drama

K. uprostřed třídy vyznačuje ze dvou šňůrek cestu. Na jejím konci postaví stůl s bílým ubrusem, na kterém leží na talířku několik krajíčků chleba. Poté K. vybírá žáky, kteří zahrají roli učedníků jdoucích do Emauz a roli Ježíše. K. čte text biblického příběhu a žáci hrají své role.

Když Ježíš na kříži zemřel, mnoho Jeho přátel bylo velmi smutných. Třetí den po Jeho smrti dva Ježíšovi učedníci putovali do vesnice zvané Emauzy, byli smutní a unavení. Povídali si mezi sebou o tom, co se stalo v Jeruzalémě. Náhle se k nim připojil Ježíš *(ke dvěma žákům přichází se zapálenou svící žák v albě, který hraje Ježíše)* a šel spolu s nimi. Avšak učedníci svého Učitele nepoznali. Ježíš se jich zeptal: „Proč máte svěšené hlavy a jste smutní?“ V tu chvíli se oba dva s překvapením zastavili, protože nechápali, jak někdo nemůže vědět o tom, co se stalo. *(Ticho)* Vyprávěli Mu tedy o Ježíšově smrti na kříži, o svém smutku a rozčarování. „S Ježíšem nám bylo tak dobře! Vyprávěl nám o dobrém Bohu! Miloval nás! A teď Ježíš nežije. Už tři dny leží v hrobě.“ Ježíš je vyslechl, pokračoval s nimi v cestě a zkoušel je potěšit. Mezitím co si tak povídali, setmělo se. Když došli do Emauz byl už večer. Tehdy učedníci Ježíšovi navrhli: „Je už velmi pozdě a je tma. Pojď k nám domů!“ Prosili Ho také: „Zůstaň s námi!“ *(všichni opakují: Zůstaň s námi!)* Ježíš vešel k nim domů. Společně zasedli u stolu, aby snědli večeři *(žák postaví svíci na stole)*. Ježíš vzal do rukou chléb, požehnal ho, v modlitbě za něj poděkoval, rozdělil ho na několik částí a podal každému kousek *(žák, který hraje Ježíše rozdává všem dětem po kousku chleba)*. Tehdy se učedníkům otevřeli oči a poznali Ježíše: „To je Ježíš! On žije!“ *(Všichni opakují: To je Ježíš! On žije!)* Všichni zpívají píseň… Když se učedníci vrátili ke svým přátelům do Jeruzaléma, vyprávěli jim, co se jim přihodilo: „Ježíš žije! Setkali jsme se s Ním!“

K. rozestaví děti do kruhu a uprostřed stojí žák, který hraje Ježíše a drží v ruce svíci. Dva žáci, kteří hráli v představení stojí vedle sebe. Jeden z nich předává tichou poštou zprávu „Ježíš žije! Aleluja!“

Tak se dobrá zpráva o Ježíšově zmrtvýchvstání roznesla po celém světě.

2. Představení obrazů a rozhovor na téma přítomnosti Ježíše v Eucharistii

K. se odvolává na obraz přestavující večeři v Emauz, později též může využít obrazy představující Eucharistii, modlitbu rodiny u stolu před jídlem apod.…

- K čemu můžeme přirovnat scénu na obraze?
- Jaké situace z našeho života jsou podobné těm na obraze?

Na obraze vidíme scénu z Emauz. Ježíš v přítomnosti učedníků láme chléb a žehná ho. V tu chvíli učedníci poznali, že je to jejich Učitel, který s nimi sedí u stolu. Ježíš vstal z mrtvých a můžeme se s Ním setkat stejně jako učedníci, kteří mířili do Emauz. Našim novodobým Emauz je náš kostel. Na tomto svatém místě poznáváme Ježíše při „lámání chleba“ čili při Eucharistii. Při Mši sv. se setkáváme se zmrtvýchvstalým Kristem, který s námi mluví, podobně jak s učedníky na cestě do Emauz a láme pro nás chléb, který proměňuje v svoje nejsvětější Tělo.

K. se ptá dětí:

- Jak můžeme rozpoznat Pána Ježíše?
- Kde se s Ním můžeme setkat?
- Jak se vy účastníte Mše sv. v neděli a ve svátky?
- Proč bychom měli ochotně a s radostí chodit do kostela?

Poděkujme Ježíši za to, že je stále s námi, a zvláště při každé Mši sv. Poděkujme také za to, že máme kostel, místo, kde se můžeme s Ježíšem setkávat.

3. Píseň

K. vybízí děti ke zpěvu písně „Toto je den“.

IV. ROZLOUČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Žáci dělají zadání z pracovního sešitu.

2. Slovo na den – **Ježíš žije. Aleluja!**

3. Modlitba

K. zve žáky ke společné modlitbě „Otče náš“ a ke zpěvu písně o Ježíšově zmrtvýchvstání.

40. ZMRTVÝCHVSTALÝ JEŽÍŠ NÁS UČÍ SVÝM SLOVEM

Katechetické cíle:

- Poznání, že zmrtvýchvstalý Ježíš nás učí při liturgii Slova.

- Otevřenost na Boží Slovo, které nám pomáhá dojít spásy.

Znalosti:
- Žák ví, že v Písmu svatém jsou slova Boha.
- Rozumí, že je třeba žít v souladu s tím, co nás Ježíš učí.
- Ví, kde může uslyšet Ježíšova slova.
- Ví, že Ježíšovým slovům třeba naslouchat v tichu a soustředění.

Dovednosti:
- Žák správně odpovídá na vybrané výzvy kněze při liturgii slova.
- Dokáže udělat správná gesta a zaujmout správný postoj.
- Dokáže slovy písně vyjádřit svoji modlitbu.

Postoje:
- Žák vyjadřuje úctu ke čtenému Božímu Slovu.
- V tichu a soustředění naslouchá Božímu Slovu.
- Vyjadřuje vděčnost Bohu za Jeho Slovo.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, práce s obrazem, čtení z Bible, příběh, zpěv.

Didaktické pomůcky: Bible, obraz představující scénu – Lk 10, 38 – 42, text příběhu, ilustrace představující liturgii slova.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení dětí a modlitba

K. zdraví děti a poté je zve k modlitbě písní „Toto je den".

2. Úvod k tématu – vedený rozhovor
- Co pomáhá lidem v komunikaci?
- Co můžeme vyjadřovat slovy?

Člověk se dorozumívá pomocí gest (podáním ruky, skloněním hlavy atd…) Avšak nejčastěji se dorozumíváme pomocí slov. Díky řeči můžeme druhému člověku předat pro nás důležité informace, můžeme projevit radost nebo smutek. Pomocí slov se také modlíme, jak to často děláme také v hodině. Rovněž pomocí slov Pán Ježíš kdysi učil zástupy, mluvil k nim, vyprávěl jim o dobrém Bohu, vzýval lidi k změně života.

II. POZVÁNÍ K PŘIJETÍ BOŽÍHO SLOVA

1. Představení obrazu a slavností čtení z Písma svatého

*K. umisťuje na viditelném místě obraz představující scénu setkání Ježíše s Martou a Marií a čte **Lk 10, 38 – 42.***
- Kde byl Pán Ježíš na návštěvě?
- Která ze sester poslouchala Pána Ježíše?
- Co dělala Marta?
- Co Pán Ježíš odpověděl na Martiny stížnosti?

Pán Ježíš řekl, že Marie si vybrala lepší úděl. Tím údělem je naslouchat a přijímat do srdce každé slovo Pána Ježíše. Jestliže budeme naslouchat těmto slovům a plnit je, budeme spaseni. Zmrtvýchvstalý Ježíš je i dnes mezi námi a podobně jako pře dvěma tisíci lety Mu můžeme naslouchat.
- Jak k nám dnes Pán Ježíš mluví?

K. ukazuje dětem Písmo svaté a říká:

Dnes slova Pána Ježíše můžeme najít na stránkách Písma svatého. Když čteme Písmo svaté, Ježíš k nám mluví. Je to kniha, která obsahuje Boží slovo, slovo Pána Ježíše.

2. Příběh

K. uvádí do příběhu:

Poslouchejte, jak s touto knihou zacházejí v Honzíkově rodině:

Kdo čte Písmo svaté v kostele?

Honzík ze 2. třídy se stal nedávno ministrantem. Je nejmladší ve skupině. Starší kamarádi ho učí základní věci. Honzík už několikrát při Mši sv. zvonil zvonky. Jeho starší bratr Tomáš je ministrantem už několik let, a právě jeho příklad přitáhl Honzíka, aby se stal také ministrantem. Jednoho dne se Tomáš zeptal o. Petra: „Otče, mohl bych prosím už i já číst Slovo Boží při Mši svaté?" „Tome, a čteš

Písmo svaté doma?“ „Ano, v naší rodině všichni společně každý večer čteme Bibli. Tatínek s úctou políbí Písmo svaté, otevře na daném úryvku a poté mi dá knihu do ruky a já přede všemi čtu.“ „To je krásná společná modlitba“: pochválil Tomáše kněz. „Jestliže je to tak, to si myslím, že se můžeš stát lektorem.“ V tu chvíli se zeptal Honzík, který celý rozhovor slyšel: „A kdo je to lektor?“ „To je ministrant, který čte na Mši sv. slova Písma svatého“: odpověděl Tomáš. Vidím Tomáši, že Písmo svaté je pro Tebe v životě velmi důležité, proto příští neděli přečteš čtení na Mši sv.“: řekl kněz. Tomáš měl velikou radost. A Honzík se zeptal: „A já? Já také umím číst.“ „Ty musíš ještě chvíli počkat, ale jestli se budeš dobře učit, určitě se za pár let také staneš lektorem.“ „V tom případě dnes večer já přečtu doma úryvek z Bible“: rozhodl se Honzík.

- Kým se stal Honzík?
- Kým chtěl být jeho bratr Tomáš?
- Co při Mši sv. dělá lektor?
- Co rodina Tomáše a Honzíka čte každý večer?

III. ODPOVĚĎ – ÚCTU K BOŽÍMU SLOVU

1. Setkání s Božím Slovem při Mši sv.

- Kde nejčastěji naslouchámе slovům z Písma svatého?

Žáci si mohou prohlédnout obrázek v pracovním sešitě představující kněze, který čte evangelium při Mši sv.

Část Mše sv., kdy naslouchámе slovům Písma svatého, se nazývá liturgie slova.

2. Nauka dialogů a gest z liturgie slova

Připomeňme si slova, která říkáme uslyšení Božího slova, které čte ministrant nebo lektor.

K.: Slyšeli jsme Slovo Boží.

D.: Bohu díky.

Při liturgii slova slyšíme také úryvek z evangelia. Čte jej kněz. Např.:

K.: Slova svatého Evangelia podle Lukáše.

Na ta slova odpovídáme:

D.: Sláva, Tobě, Pane.

Při těchto slovech děláme znamení kříže na čele, na ústech a na srdci na znamení, že si chceme ta slova zapamatovat, vyznávat ústy a zachovávat v srdci.

K. představuje gesta a žáci opakují.

Po přečtení úryvku z evangelia kněz pronáší slova:

- **Slyšeli jsme Slovo Boží.**

Věřící odpovídají:

- **Chvála, Tobě, Kriste.**
- Co dělá kněz po přečtení evangelia? (líbá knihu)
- Proč to kněz dělá?

Občas kněz zvedne knihu Písma svatého a uděluje požehnání těm, kteří naslouchají Božímu Slovu.

Setkání se zmrtvýchvstalým Ježíšem, který je přítomný v Božím Slově, nás přibližuje k dobrému Bohu, pomáhá nám lépe poznat Jeho lásku a vysvětluje nám, jak máme žít, abychom došli spásy. To slovo máme v životě plnit a vždy pamatovat, jak moc nás Ježíš miluje.

Žáci mohou v pracovních sešitech vybarvit a přečíst dialogy z liturgie slova mezi knězem a lidmi.

3. Shrnutí – vysvětlení postoje těla při liturgii slova

Ježíšovým slovům máme naslouchat pozorně a soustředěně, abychom jim správně porozuměli, přijali je do srdce a v životě je plnili. Během prvního a druhého čtení a při zpěvu žalmu můžeme sedět. Když však uslyšíme vyzvání kněze „Slova svatého evangelia podle…“ stojíme a znovu se posadíme teprve po přečtení úryvku z evangelia a po odpovědi: „Chvála, Tobě, Kriste.“ Stání vyjadřuje velkou úctu ke slovům, která řekl Kristus a také vyjadřuje naši připravenost na jejich přijetí. Víme, že občas poslouchání není jednoduché, ale snažme se a poslouchejme pozorně. Díky Ježíšovým slovům se budeme stávat dobrými ke druhým lidem. Když dítě poslouchá své rodiče, rozumí, co říkají a jedná tak, dělá jim radost a stává se lepším dítětem. Rodiče mají svoje dítě moc rádi a když mu o tom říkají, je pro ně jednodušší vychovat z něj dobého člověka. Stejně tak, když člověk, ať už velký nebo malý,

naslouchá dobrému Bohu, jeho srdce se naplňuje Boží láskou a je pro něj jednodušší být dobrý vůči druhým.

IV. ROZLOUČENÍ

1. Opakování

K. může udělat malý testík. Opakuje slova, která žáci poznali v hodině a oni bez jeho pomoci odpovídají.

1. **Práce s pracovním sešitem**

Děti vybarvují kněze a malují knihu, ze které se čte Boží Slovo při Mši sv.

3. Slovo na den – **Slyšeli jsme slovo Boží**

4. Díkůvzdání za Boží Slovo

K. připravuje Písmo svaté na stole přikrytého bílým ubrusem, stoupne si vedle něho a drží v ruce zapálenou svíci (kvůli bezpečí), děti postupně přicházejí a líbají Písmo svaté.

Poděkujme Bohu za Jeho Slovo.

Na konec adorace Písma svatého K. čte vybraný žalm díkůvzdání.

41. ZMRTVÝCHVSTALÝ JEŽÍŠ NÁS SYTÍ SVÝM TĚLEM

Katechetické cíle:

- Poznání, že Pán Ježíš je přítomný v eucharistickém chlebě.
- Touha plně se účastnit Eucharistie a sjednocovat se se zmrtvýchvstalým Ježíšem ve Svatém Přijímání.

Znalosti:

- Žák ví, jak se peče chléb.
- Rozumí, že zmrtvýchvstalý Pán Ježíš je přítomný v eucharistickém chlebě.
- Rozumí, proč Pán Ježíš o sobě říká, že je Chléb Života.
- Ví, že Pán Ježíš přichází k člověku při Mši sv. pod podstatou chleba, ve Svatém Přijímání.

Dovednosti:

- Žák dokáže vysvětlit, proč máme jíst Tělo Pána Ježíše.
- Dokáže vysvětlit, jak se můžeme připravit na přijetí Pána Ježíše ve Svatém Přijímání.

Postoje:

- Žák vyjadřuje touhu dobře se připravit na setkání s Ježíšem v Eucharistii a plnit se účastnit Mše sv.
- S úctou přistupuje k Ježíši, který je přítomný ve Svatém Přijímání.
- Váží si obyčejného chleba.

Metody a prostředky: zpěv, příběh, vedený rozhovor, prezentace, meditace obrazu, modlitba.

Didaktické pomůcky: květináč s hlínou a zrním, obilný klas, talíř se zrním a moukou, bochánek chleba (nebo obrázek), obraz představující Poslední večeři, kněze u oltáře, kněze, který rozdává Svaté Přijímání.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a modlitba

Vstaňte, uděláme znamení kříže a společně se pomodlíme písní…

2. Příběh

K. čte příběh:

Polovina chleba

Stalo se to v těžkých poválečných dobách. Jeden doktor těžce onemocněl. Potřeboval jídlo. Známý mu poslal polovinu chleba. Doktor se velmi zaradoval, ale nesnědl ho. Poslal ho sousedům, pro nemocnou učitelovu dceru. Ale ani tam polovina chleba nezůstala. Poslali ji starší hladovějící vdově, která bydlela v podkroví. Avšak ona ji zanesla své dceři, která se dvěma malými dětmi bydlela ve sklepě. A si vzpomněla, že o několik domů dále bydlí starý doktor, který zadarmo léčil jedno z jejích

dětí. A tak se polovina chleba vrátila zpět k doktorovi. Jeho žena se zeptala: „To je ta stejná polovina chleba, kterou jsme poslali druhým. Co s ní mám udělat?“ „Pozvi lidi, u kterých chléb byl a poté ho rozdělím, aby každý měl alespoň kousek“: odpověděl nemocný doktor. Když se lidé sešli, doktor políbil chléb a řekl: „Navrhuji, abychom se tímto chlebem mezi sebou rozdělili. Každý z nás sní alespoň kousek a i když se nenasytíme, budeme spolu. Chléb nám bude připomínat sílu lásky, která tkví v rozdělení se. Nemůžeme ji ztratit ani v nejhorší bídě.“

- Co nemocný doktor udělal s chlebem, který dostal od známého?
- Proč ho nesnědl?
- Jak se zachovali druzí lidé, kteří dostali chléb?
- Jak se tento příběh skončil?

II. POZVÁNÍ K ODKRÝVÁNÍ PRAVDY, ŽE JEŽÍŠ JE CHLEBEM ŽIVOTA

1. Jak vzniká chléb – prezentace rekvizit nebo obrazů

- Co je základním jídlem pro každého člověka?
- Jak vypadá chléb a kdy ho nejčastěji jíme?

Místo rekvizit si K. může pomoci obrázky z pracovního sešitu. Tehdy žáci během příběhu očíslují obrázky tak, aby zachovali správné pořadí. Lze také barevnou křídou malovat na tabuli jednotlivé etapy.

Abychom lépe pochopili, odkud se bere chléb, přinesla jsem na dnešní hodinu různé předměty.

- Nejprve musí být dobře připravená půda, do které se zaseje semeno.

K. bere do rukou květináč s hlínou, vysypává do něho několik semen obilí a umístí ho na viditelném místě.

- Později ze semene vyrůstá stéblo a na něm krásné klasy, a tak máme na polích vlnící se ve větru obilí.

K. bere klasy obilí a umisťuje je vedle květináče.

- Když přijde žeň, tedy čas, kdy se sbírají klasy, získáváme z klasů zrno, ze kterého se ve mlýně mele mouka.

K. bere do rukou talíř se zrnem a moukou a umisťuje ho vedle ostatních rekvizit.

- Z mouky se peče v pekárně chléb, který později dáváme na stůl, krájíme a jíme.

K. bere do rukou pecen chleba a umisťuje ho vedle ostatních rekvizit.

Takovou cestu musí projít zrno, aby se stalo chlebem. Víme, že chléb, který jíme, nám dává sílu. Tento obyčejný chléb nám však připomíná ještě jiný Chléb.

2. Ježíš Chlebem Života – vedený rozhovor

*K. umisťuje na tabuli citát z Písma svatého a prosí, aby ho přečetl**. (J 6, 48)***

Pán Ježíš o sobě říká, že je Chléb Života, který byl z nebe poslán lidem.

- Jak máme Ježíšovým slovům rozumět?

Obyčejný chléb dává nám sílu k růstu.

- Co nám dává Ježíš – Chléb Života?

3. Prezentace obrazu

K. připevňuje na tabuli obraz kněze u oltáře a obraz Poslední večeře a vybízí žáky, aby si je v tichu prohlédli.

Kněz na oltáři bere hostii, tenký bílý chléb, aby se stal pro nás Chlebem Života. Pamatujeme si, že Pán Ježíš při Poslední večeři vzal do rukou chléb, lámal ho, rozdával svým učedníkům a řekl: „Vezměte a jezte, toto je mé Tělo.“ Každá Mše sv. je památkou na Poslední večeři. Při každé Mši sv. se odehrává totéž, Ježíš mocí Ducha svatého proměňuje chléb ve své Tělo. Tak chléb přestává být obyčejným chlebem. Uchovává si podstatu chleba, ale je už Kristovým Tělem.

K. ukazuje obraz kněze, který uděluje Svaté Přijímání. Může také využít obrázek z pracovního sešitu.

- Co dělá kněz?

Kdo jí zdravé jídlo, ten je zdraví a plný sil. Když se sytíme Kristovým Tělem, stáváme se plni duchovní síly, podobní Pánu Ježíši. Ještě nemůžete jít ke Svatému Přijímání, ale už nyní může každý z vás připravit své srdce na setkání s Pánem Ježíšem.

- Jak se na toto setkání můžete připravit?

III. ODPOVĚĎ – PŘÍPRAVA NA SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM V EUCHARISTII

1. Čekáme na setkání s Pánem Ježíšem ve Svatém Přijímání
Když jste v kostele na Mši sv. a kněz věřícím rozdává Tělo Pána Ježíše, každý z vás by měl pamatovat na to, že Pán Ježíš přichází pod podstatou chleba a že je skutečně velmi blízko vás. Uvědomujeme si Jeho přítomnost a můžeme Mu říci, že Ho milujeme a čekáme na Něho až přijde do našich srdcí. Pro vás se toto setkání uskuteční za rok až půjdete k Prvnímu Svatému Přijímání. Pamatujme na úctu k Tělu Pána Ježíše. Když procházíme kolem svatostánku, vždy poklekněme, protože tam je Pán Ježíš skutečně přítomný pod podstatou chleba a připomíná nám to červené světlo. Měli bychom také pokleknout, když kněz prochází kolem nás a nese Tělo Pána Ježíše.
2. Příběh
K. čte žákům příběh ze života 2. třídy.

Matějovo První Svaté Přijímání

Paní katechetka pozvala na hodinu náboženství do 2. třídy Matěje, žáka ze 4. třídy, který je bratrem Gábinky. Vyprávěl o svém Prvním Svatém Přijímání: „Když jsme stáli před kostelem byl kolem nás velký hluk, protože všude bylo plno lidí": začal vyprávět Matěj „ale když jsme vešli dovnitř, všechno jakoby utichlo. U oltáře jsem uviděl velký nápis: „Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa." „Cítil jsme, jak mi silně tluče srdce a myslel jsem na Pána Ježíše a na to, že za chvíli už bude se mnou. Díval jsem se na věčné světlo, které mi připomnělo: Ježíš je tady. Kněz při kázání říkal: Pán Ježíš chce k vám dnes přijít a já jsem si představil, že Pán Ježíš stojí vedla mě a čeká až Ho přijmu. Přijď ke mně, Pane Ježíši – zašeptal jsem potichu. Netrpělivě jsem čekal, až mi dá paní katechetka znamení, že mám přijít k oltáři. Tělo Kristovo – uslyšel jsem nad sebou hlas kněze. Byl jsem tak rozrušený, že jsem zapomněl, co mám odpovědět. Naštěstí, můj kamarád Martin mi pošeptal: Řekni amen. Amen – odpověděl jsem. Po Svatém Přijímání jsem se vrátil na své místo, pokleknul jsem a řekl jsem Pánu Ježíši, že mám velikou radost z Jeho příchodu. Cítil jsem, že Ježíš je se mnou. Byl jsem tak šťastný, že jsem až nevěděl, co mám říct. Přeji vám, abyste to sami takto prožili. Byl to nejkrásnější den mého života. Paní katechetka poděkovala Matějovi za jeho vzpomínky a všechny děti měly velkou radost, že tomu mohly naslouchat.

- Kdo přišel na hodinu náboženství do 2. třídy?
- O jaké události Matěj vyprávěl?
- Jak probíhá slavnost Prvního Svatého Přijímání?
- Co cítil Matěj po přijetí Těla Pána Ježíše?
- Jak se také vy už nyní můžete připravovat na setkání s Ježíšem při Prvním Svatém Přijímání?

3. Rozpočítávadlo s gesty
Mluvili jsme dnes o obyčejném chlebu a o Chlebu Života. Máme přistupovat s úctou k jednomu i druhému.
Lze mluvit o konkrétních situacích ze školy (chování v jídelně, dělení se chlebem, znamení kříže na chlebu, políbení zvednutého z podlahy chleba atd…).
Naučíme se rozpočítávadlo, které nám bude připomínat o úctě a dělení se.

IV. ROZLOUČENÍ
1. Slovo na den – **Ježíš je Chléb Života**

1. Práce s pracovním sešitem

Žáci dělají zadání z pracovního sešitu.
3. Modlitba
K. připravuje děti k díkůvzdání Ježíši za Jeho přítomnost pod podstatou chleba:
Vstaňme a volejme k Bohu, který nás v životě posiluje chlebem a poslal nám svého Syna jako pokrm věčného života. Budeme opakovat: „Kristus Pán sytí nás svým svatým Tělem, chvalme Ho navěky".
1. Ježíši, děkujeme Ti, že přicházíš k lidem pod podstatou chleba.
Kristus Pán…
2. Ježíši, Ty jsi Chléb Života a dáváš nám věčný život.
Kristus Pán…
3. Ježíši, kdo přijde k Tobě, nikdy nebude hladovět.
Kristus Pán…
4. Ježíši, za Tvůj zázrak proměnění chválíme a velebíme Tě.

Kristus Pán…
5. Toužíme se dobře připravit na setkání s Tebou ve Svatém Přijímání, pomoz nám!
Kristus Pán…
Amen.

42. SPOLU S JEŽÍŠEM PŘINÁŠÍME BOHU OBĚŤ

Katechetické cíle:
- Poznání, že při Mši sv. se Pán Ježíš za nás obětuje Bohu Otci.
- Budit touhu duchovně se obětovat s Ježíšem při Mši sv.

Znalosti:
- Žák ví, že Mše sv. je Obětí Ježíše Krista a církve.
- Pamatuje si slova, která se odpovídají na výzvu kněze při bohoslužbě oběti.

Dovednosti:
- Žák dokáže vyjmenovat dary přinášené při Mši sv. v obětním průvodu.
- Dokáže vyjmenovat duchovní dary, které může bohu obětovat.

Postoje:
- Žák vyjadřuje touhu přinášet duchovní oběti při Mši sv.
- Snaží se s větším soustředěním účastnit Mše sv.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, příběh, celebrace, písemná práce, práce s obrázky, modlitba.
Didaktické pomůcky: Bible, obrázky konviček a hostií, bílý ubrus, 2 svíce, kříž, magnetky, obraz Krista na kříži, obrázek ze Mše sv. (proměňování), velká srdce z kartonu s vypsanými dary a malá pro každé dítě, nahrávka písničky ….

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení žáků
K. srdečně zdraví žáky a začíná modlitbu písní ….
2. Úvod do tématu
V písničce jsme zpívali, že Ježíš za nás obětoval svůj život, abychom mohli žít věčně. Dnes si povíme o to, jak každý z nás může obětovat sebe Bohu a lidem podle Kristova příkladu.

II. POZVÁNÍ OBĚTOVAT SE SPOLU S PÁNEM JEŽÍŠEM

1. Mše svatá je Ježíšovou obětí
K. umisťuje na tabuli obraz Krista na kříží.
Ježíš Kristus přišel na svět, aby se obětoval Bohu Otci za hříchy všech lidí. Tato stejná oběť se děje za každého z nás při každé Mši svaté. Dnes se zamyslíme nad tím, co my můžeme obětovat Bohu spolu s Ježíšem při Mši sv.
2. Rozhovor na téma darů obětovaných při Mši sv.
K. představuje obrázky: misku s hostiemi a konvičky s vínem a vodou.
Při Mši sv. přinášíme v obětním průvodu chléb, víno a vodu. Bylo by dobré, aby každý z vás při Mši sv. v tu chvíli pomyslel, co chce Bohu obětovat. Při Mši sv. dáváme také peníze na údržbu kostela. V misijních zemích jsou přinášeny k oltáři jako dary také koše s ovocem.
Žáci mohou najít mezi nálepkami paténu s konvičkami a nalepit je na prázdné místo na obrázku.
3. Náš podíl na oběti Mše sv.
K. vedle posledního obrázku umisťuje další: pozdvihování při Mši sv.
Při Mši sv. se Ježíš obětuje Otci pod podstatou chleba a vína. Přináší největší oběť se sebe samého. Je to oběť lásky. Ježíš se obětuje za nás. Jestliže Ho opravdu milujeme, to také toužíme prokázat Mu svoji lásku. Chceme Mu přinášet dary a spolu s Ním se obětovat Bohu. Ježíš čeká na naše dobré skutky vykonané z lásky. Naší obětí je také aktivní účast v liturgii Mše sv. skrze zpěv, modlitbu a

odpovědi s lidem na výzvy kněze. Po obětním průvodu kněz pronáší slova: **„Modleme se, aby Bůh přijal oběť své církve.“** My odpovídáme: **„Ať ji přijme ke své slávě a k spáse světa.“**
K. cvičí s dětmi odpověď.

III. ODPOVĚĎ – PŘINÁŠENÍ DUCHOVNÍCH I HMOTNÝCH OBĚTÍ

1. Slavnostní čtení z Božího Slova
*K. zapaluje svíci a čte text **Lk 21, 1 – 4,** žáci se postaví a naslouchají.*
K. se ptá:
- Co obětovala Bohu chudá vdova?
- Proč ji za to Pán Ježíš pochválil?
- V čem spočívá hodnota oběti?

2. Objevování darů, které lze obětovat bohu
K. upevňuje pomocí magnetů na tabuli srdce s vypsanými na jedné straně dary (tak, aby nápisy byly zakryté). Poté zve děti, které chtějí, aby je odkrývaly a četly. Mezi dary může být:
- modlitba za někoho
- pomoc druhým
- Smutek
- Moje noc a den
- Přítel
- Učení
- Radost
- To, co je mi drahé
- Spánek
- Návštěva nemocného

Po přečtení děti opět připínají srdce na tabuli tak, aby nápisy byl pro všechny viditelné.
3. Písnička
K. učí děti písničku, jejíž text si děti mohou dříve přečíst v pracovním sešitě.
4. Průvod s dary srdce
Žáci dostanou od K. srdce a vepisují do něj dar, který si vyberou. Poté K. přikrývá stůl bílým ubrusem, staví kříž, zapaluje svíci a zve děti k účasti v průvodu:
Vezměte srdce, udělejte dvojice a poslouchejte slova písně: „Ježíši, ty jsi můj Pán“ a v tichu jděte v průvodu a dávejte vedle svíce svoje dary.
Po přinesení darů se žáci vrací na svoje místo a vestoje čekají na konec průvodu.

IV. ROZLOUČENÍ

1. Shrnutí vědomostí o Mši sv.
Pamatujme si, že Mše sv. je stejnou obětí Ježíše Krista, kterou On sám přinesl za nás na kříži. Je to nejdůležitější chvíle celého týdne, a proto:
- Na Mši sv. bychom neměli chodit pozdě!
- Při Mši sv. si mezi sebou nepovídáme!
- Máme se všemi zpívat a modlit se!
- Máme pamatovat o přinesení svého daru!
- **Práce s pracovním sešitem**

Děti malují, co mohou obětovat Bohu. Mohou to být symbolické obrázky např: sepjaté ruce – modlitba.
3. Slovo na den – **Chci přinášet oběť**
4. Modlitba
Děti opakují po K. slova: …

43. S JEŽÍŠEM SE MODLÍME K NAŠEMU OTCI

Katechetické cíle:
- Ježíšova modlitba jako vzor naší modlitby.
- Budit touhu následovat Ježíše v modlitbě.

Znalosti:
- Žák ví, že Ježíš nám ukazuje Boha jako dobrého Otce.
- Ví, že modlitba je rozhovor s Bohem.

Dovednosti:
- Žák vypráví o Ježíšově modlitbě.
- Dokáže představit postoj při modlitbě.
- Zná nazpaměť modlitbu „Otče náš".

Postoje:
- Žák vyjadřuje touhu následovat Ježíše v modlitbě.
- Snaží se dobře modlit.

Metody a prostředky: příběh, vedený rozhovor, celebrace, práce s obrázky, práce s textem, „socha", modlitba, zpěv.
Didaktické pomůcky: Bible, nahrávka písně, svíce, obrázek představující Ježíše, jak se modlí, kříž, příběh ks. J. Tvardovského.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení a modlitba
K. srdečně zdraví žáky na další hodině náboženství, kterou začnou poslechem písničky … Po vyslechnutí písničky K. zve žáky k modlitbě písní „Ježíši, ty jsi můj Pán".
2. Příběh
K. čte příběh:

Karolínin rozhovor

Maminka Karolíny musela odjet na tři týdny na služební cestu. Karolíně se po mamince velmi stýskalo. Má ji velmi ráda a svěřuje ji svá největší tajemství. Maminka je její nejlepší přítelkyní. Každý den tráví mnoho času povídáním si o různých událostech a situacích. Karolína vypráví mamince o svých smutcích i radostech. Nedokázala si představit, co bude bez těchto chvil s maminkou dělat. Při loučení si slíbily, že o nejdůležitějších věci proberou při každodenních telefonických rozhovorech. Díky tomu se Karolína bude cítit mamince blíž a alespoň tak si budou moci popovídat. Když se maminka vrátila strávily spolu celý večer.

- Kdo z vás, podobně jak Karolína, si rád povídá s maminkou nebo tatínkem?
- O čem si s nimi povídáte?

II. Pozvání k modlitbě s Ježíšem k Bohu Otci
1. Úvod do tématu
S Bohem, naším Otcem v nebi také můžeme mluvit, i když Ho nevidíme.
- Jak se říká našemu rozhovoru s Bohem?

Příklady krásné modlitby k Bohu Otci nám dal Pán Ježíš, když žil na této zemi.
2. Modlitba Pána Ježíše – představení obrázků
K. ukazuje obrázek představující modlitbu Pána Ježíše o samotě v Getsemanské zahradě.
Ježíš se modlil ráno, večer a někdy dokonce i v noci. Občas se modlil sám v tichu a občas spolu s druhými.
- Jak se Pán Ježíš modlil v Getsemanské zahradě?

Apoštolové často pozorovali a naslouchali Ježíšově modlitbě. Chtěli se modlit tak, jak On. Jednoho dne Ho poprosili: Pane, nauč nás modlit se". Poslechněte si slova, která řekl Pán Ježíš.
3. Čtení a analýza Božího Slova
K. prosí děti, aby vstaly na slavnostní čtení z Božího Slova a při zapálené svíci čte: ***Mt 6, 8b – 13.***
- Jak nazýváme Boha v této modlitbě?
- Kdo tuto modlitbu apoštoly naučil?
- Kdo vás tuto modlitbu naučil?

Od té doby se všichni Ježíšovi učedníci modlí slovy této modlitby. Je to jedna z nejkrásnějších modliteb, protože se v ní obracíme k Bohu jako k Otci. Prosíme Ho o všechno, co potřebujeme a věříme, že milující Otec vyslyší naše prosby.

III. ODPOVĚĎ – DŮVĚRNÁ A HORLIVÁ MODLITBA

1. Slavnostní modlitba

Nyní se společně tuto modlitbu pomodleme.

Děti stojí v kruhu a mají zvednuté ruce. Uprostřed kruhu je stůl, na něm kříž, zapálená svíce a otevřené Písmo svaté. Modlitba „Otče náš".

2. Zpěv písničky

V zemi, kde žil Pán Ježíš, děti nazývají své tatínky slovem „Abba". Tak také nazýval Boha Otce Ježíš. Připomeňme si písničku, ve které zpíváme právě tato slova.

K. zve děti ke zpěvu písně poznané v hodině 12.

2. Postoj při modlitbě – „socha"

Každý z vás, viděl někoho, kdo se modlí. Takový člověk se občas usmívá, občas se tváří vážně. Někdy dokonce pláče. Kdysi jedna starší paní při modlitbě plakala. Když se jí zeptali, co se stalo, řekla, že pláče štěstím, protože se jí narodil pravnuk. Za chvíli zvedla hlavu, zvedla ruce a usmála se jako by někoho viděla. Jeden chlapec se jí zeptal: „Na koho se usmíváte, když tam nikdo není vidět." „Nevadí, já vím, že Pán Bůh je tu se mnou, vidí mě a slyší mě. Jedna mladá dívka po Mši sv. v kostele klekla na špinavou podlahu a dlouho se modlila. Zapomněla o bílých silonkách, světlé sukni a svém snoubenci, který stál vedle ní. Měla radostnou tvář, protože mluvila s Bohem… a i když Ho nikdo neviděl, ona věděla, co jí Bůh říká.

K. může využít příběh „Modlitba" ks. J. Tvardovského.

Zamyslete se, jaký bychom měli zaujmout postoj, když se modlíme. Za chvíli zkusíte vytvořit sochu člověka, který se modlí.

Všechny děti zaujímají vybraný postoj při modlitbě a chvíli stojí bez hnutí. K. odměňuje děti obrázky modlícího se Ježíše.

3. Vlastnosti dobré modlitby – práce s textem

- Po čem můžeme poznat, že se někdo dobře modlí?
- Modlil se dobře ten, kdo klečel v kostele přes celou Mši sv.?
- Nebo ten, kdo se při modlitbě chlubil, že nesnědl v pátek na snídani párek?
- Nebo ten, kdo se modlil růženec a nedíval se na hodinky, jestli stihne film tak jak jeho kamarádi?

Můžeme poznat, kdo se dobře modlil. Ten, kdo se stává lepším člověkem, kdo po „amen" vstane a jde pomoct mamince a tatínkovi, tedy ten, kdo Boží Slovo v životě plní.

- Po čem můžeme poznat, že se někdo dobře modlil?

K. naslouchá odpovědím dětí a poté je shrnuje.

IV. ROZLOUČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

K. prosí děti, aby doplnily text. Poté vysvětluje způsob práce s kalendářem (str. 89).

2. slovo na den – **Abba znamená tatínek**

3. Modlitba

K. zpívá s žáky písničku …

44. VZÁJEMNÁ POMOC JE CESTOU K SETKÁNÍ

Katechetické cíle:

- Pochopení, že skrze dobré skutky dáváme druhým radost.
- Uvědomění, že jsou kolem nás lidé, kteří potřebují naši pomoc.
- Připravenost spěchat s pomocí druhým.

Znalosti:

- Žák zná obsah biblického úryvku Sk 2, 42 – 47.
- Rozumí, že zmrtvýchvstalý Pán Ježí je přítomný v druhém člověku.

Dovednosti:
- Žák dokáže jmenovat osoby, které potřebují pomoct.
- Dokáže vysvětlit, proč si máme navzájem pomáhat.

Postoje:
- Žák vyjadřuje touhu spěchat s pomocí druhým a konkrétně jedná.
- Dává najevo lásku a vděčnost Pánu Ježíši za Jeho přítomnost v každém člověku.

Metody a prostředky: příběh, vedený rozhovor, analýza biblického textu, plakát, improvizované scénky nebo práce s obrázky, modlitba, zpěv s gesty.

Didaktické pomůcky: Bible, světle modrý karton, různobarevné postavy děvčat a chlapců, „Blu – tack" (druh modelíny na nalepení), 4 obrázky představující příklady dělaní dobrých skutků (např: dítě: uvolňuje místo v autobuse, navštěvuje nemocnou osobu, pomáhá rodičům v domácích pracích, omlouvá se kamarádovi).

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení a modlitba

Srdečně vás zdravím. Vstaňte, uděláme znamení kříže a společně zazpíváme …

II. Pozvání k odkrývání Ježíšovi přítomnosti ve druhém člověku

1. Příběh

K. čte žákům příběh o Dominikovi za 2. třídy:

Dominikovi kalhoty

Paní učitelka třídní ze 2. třídy vybídla žáky, aby povyprávěli nějakou příhodu ze života své rodiny. Za chvíli se přihlásil Dominik a začal vyprávět: „O prázdninách se mi roztrhli moje oblíbené kalhoty. Nejhorší byla díra na kolenu. Naštěstí doma už na mě čekaly nové. Byly super… Jenom měly trošku delší nohavice. Chtěl jsem si je obléknout na náš první třídní výlet. Změřil jsem si kalhoty a poprosil jsem maminku, aby mi je zkrátila o 4 centimetry. Maminka je zdravotní sestra a měla zrovna službu v nemocnici, ale slíbila, že až se vrátí dá mi kalhoty do pořádku. Měl jsem trochu strach, protože maminka se často vracela z práce v noci a výlet byl už další den. Naštěstí mám dvě sestry. Nejprve jsem poprosil Aničku. Odpověděla, že mi to ráda udělá, ale až se vrátí z divadelního kroužku. Nechtěl jsem čekat, a tak jsem šel poprosit Markétu… Slíbila, že jak se vrátí z kina, tak mi kalhoty zkrátí. Když jsem byl sám doma, zkoušel jsem navléct jehlu, ale neuměl jsem to. Položil jsem kalhoty na židli u mé postele. Smutné jsem šel spát, protože ráno jsem musel velmi brzy vstávat. Ležel jsem v posteli a díval jsem se na kalhoty až jsem na konec usnul… Zdálo se mi, že moje sestra Anička se vrátila ze zkoušky, podívala se na mě a vzpomněla si na moje kalhoty. Rychle je zkrátila a položila na židli. Potom se vrací z kina Markéta, všimne si kalhot, vzpomene si na moji prosbu, zkrátí je a jde spát. Po půlnoci se vrací z nemocnice maminka. Vidí na židli kalhoty, povzdychne si, a i když je moc unavená, zkrátí je. Ráno vstávám, zkouším si kalhoty a zjišťuji, že jsou mi sotva po kolena. Je to zvláštní – na dlouhé kalhoty jsou moc krátké a na krátké moc dlouhé. Jen co jsem se probudil, sáhnul jsem po kalhotách a pomyslel jsem si: Co nadělám, jaké jsou, takové jsou. Nanejvýš pojedu v těch trošku zvláštních kalhotách na výlet a kamarádům řeknu, že teď je taková moda. Když jsem si však oblékl kalhoty, byl jsem velmi překvapený. „Maminko, jak se to stalo?" zavolal jsem na ni a běžel jsem do kuchyně. Maminka se překvapeně podívala na kalhoty a po chvíli řekla: „O co jde? Přece kalhoty jsou dobré, zkrácené o čtyři centimetry, tak jak jsi sám chtěl. Když jsem se vrátila z nemocnice, tvoje sestry je právě zkracovaly a já jsem je ještě rychle přešila na šicím stroji." „To je dobře, protože mně se zdálo, že každá z vás je zkrátila o čtyři centimetry": řekl jsem. „Naštěstí to byl jen sen": konstatovaly současně Anička a Markéta. A všichni se začali smát. „Je skvělé mít takovou milující rodinu": zakončil Dominik svůj příběh. Spolužáci a spolužačky se smáli z Dominikova snu, ale většina z nich myslela stejně jak on: „Je skvělé mít takovou milující rodinu."

Děti si mohou v pracovním sešitě prohlédnout obrázek k příběhu.

Rodina je nejmenším společenstvím.
- Co dělá rodina společně?
- Proč si Dominik pomyslel, že je skvělé mít milující rodinu?

- Proč jeho spolužáci a spolužačky mysleli stejně?

2. Slavnostní čtení Písma svatého – ***Sk 2, 42 – 47***

Stejně mysleli i lidé, když viděli první společenství křesťanů spojené vírou v Ježíše Krista a říkali:

„Podívejte se, jak se milují!“

Všichni byli srdeční, vzájemně si pomáhali, dělili se tím, co měli. Postavte se prosím a poslouchejte, co je napsané v Písmu svatém o prvním společenství křesťanů.

K. čte při zapálené svíci:

- Co dělali první křesťané?
- Proč na mě lidé byli laskaví?

3. Rozhovor na téma společenství

Když děláme dobro pro druhé, děláme je pro samotného Ježíše. A naopak, když jsme zlí vůči druhým, jsem takoví vůči samotnému Ježíši, protože On nás všechny miluje. V každém člověku je Pán Ježíš zmrtvýchvstalý. Také vaše třída je společenství.

- Proč to tak můžeme říci?
- Co společně děláte?
- Čím se můžete podobat prvnímu společenství křesťanů?

Abyste si zapamatovali, že jste společenstvím, vytvoříme společně plakát, který vám to bude připomínat.

III. ODPOVĚĎ – DĚLAT DOBRO A NECHTÍT NIC NAZPĚT

1a. Tvorba plakátu

K. umisťuje v horní části světle modrého kartonu nápis „Jsme církví“ a v dolní části nápis „Jsme společenství“. Rozdává dětem namalované na různých barevných papírech obrysy kluků a holek (kolem 15 – 20 cm). Děti je vystřihují, píšou na ně svoje jméno a malují červená srdce – znamení jejich lásky k Bohu a k druhým lidem. Na konec děti nalepují svoje postavy na plakát, který lze pověsit ve třídě, aby dětem připomínal, že jsou církví a společenstvím. Lze k jeho připevnění na stěnu užít modelínu „blu – tack“.

1b. Improvizovaná scénka

K. dělí děti na čtyři skupiny. Každá z nich dostává obrázky představující příklady dobrých skutků, např: dítě uvolňuje místo v autobusu, navštěvuje nemocného člověka, pomáhá rodičům v domácích pracích, omlouvá se spolužákovi. Každá ze skupin má pomocí improvizace představit tyto scény. Na závěr se K. ptá:

- Jak jste se cítili, když jste hráli tyto scénky?
- Na co jste mysleli, když jste se dívali na scénky?

Když nelze zahrát scénky, je možné připravit alespoň několik obrázků, které pomohou dětem najít nápady na dobré skutky.

- Jak by si lidé měli v běžném životě pomáhat?

Není jednoduché pomáhat a nežádat za to nic nazpět. Jestliže však milujeme Pána Ježíše, měli bychom to dělat každý den. Když jste hráli scénky, sami jste viděli, kolik dobrých skutků lze každý den udělat.

2. Modlitba

Poprosme Pána Ježíše:

- Aby nám pomohl si všímat, že druzí potřebují pomoct,
- Aby nám pomohl pochopit, jakou pomoc druzí potřebují,
- Aby nám dal sílu pomáhat.

K. říká výzvy modlitby, na které děti odpovídají „Pane, pomoz nám“.

1. Pane Ježíši, přišel jsi ne proto, aby sis nechal sloužit, ale abys sloužil druhým, pomoz nám sloužit našim bližním ve Tvém jménu.

Pane, pomoz nám.

2. Pane Ježíši, Ty jsi miloval všechny, zvláště ubohé a lidi na okraji společnosti, pomoz nám milovat a starat se o ty, kteří potřebují naši pomoc.

Pane, pomoz nám.

3. Pane Ježíši, Ty jsi uzdravoval nemocné, pomoz nám sloužit nemocným jak nejlépe.

Pane, pomoz nám.
4. Pane Ježíši, Ty jsi přišel k nám, abys nám řekl o Otcově lásce, pomoz nám, abychom mohli hlásat Jeho lásku druhým.
5. Pane Ježíši, modlil ses k Otci, pomoz nám, abychom každý den nacházeli čas na modlitbu.
Pane, pomoz nám.
3. Zpěv písně s gesty

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

K. vysvětluje:
Učedníci Pána Ježíše si tak vzájemně pomáhali. Najděte nyní mezi vystřihovánkami obrázek, který to představuje, vystřihněte ho a nalepte na prázdné místo.
Poté K. prosí, aby se děti zamyslely nad tím, jak pomáhají druhým.
2. Slovo na den – **Společenství**
3. Modlitba
K. zve děti k modlitbě díků za přítomnost Pána Ježíše v druhém člověku, např: písnička…

45. NANEBEVSTOUPENÍ – S JEŽÍŠEM JDEME K OTCI

Katechetické cíle:
- Seznámení se s biblickým příběhem nanebevstoupení Pána Ježíše.
- Touha být s Bohem.

Znalosti:
- Žák zná obsah biblického úryvku o nanebevstoupení Pána Ježíše (Mt 28, 16 – 20).
- Pamatuje si a rozumí, že Ježíš přijde znovu na zem.
- Ví, co je to nebe.

Dovednosti:
Žák dokáže vyprávět o Ježíšově nanebevstoupení.
- Dokáže zazpívat písničku …

Postoje:
- Žák vyjadřuje touhu být blízko Pána Ježíše.
- Dává najevo lásku a vděčnost Pánu Ježíši, který nám připravuje místo v nebi.
- Zpěvem chválí Pána Boha.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, analýza biblického textu, práce s obrazem, příběh, zpěv, práce s obrázky.
Didaktické pomůcky: Bible, svíce, obraz představující scénu nanebevstoupení, obrázky.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a modlitba
Srdečně vás zdravím. Vstaňte, uděláme znamení kříže a společně zazpíváme písničku…
II. Pozvání k odkrývání pravdy, že Ježíš nás vede do nebe
1. Úvod do tématu
Zopakujme si, o čem jsme mluvili v minulé hodině.
- Proč si máme navzájem pomáhat?

Když si budeme vzájemně pomáhat, dostane od milujícího Boha odměnu – nebe.
2. Příběh
K. čte žákům:

Honzíkova obava

Honzík ze 2. třídy se zeptal maminky: „Mami, jaký je dnes svátek?“ „Slavnost Nanebevstoupení Pána Ježíše“: vysvětlila maminka. A aby Honzík náhodou nemyslel na rakety, cesty na měsíc a kosmické lodě, dodala: „Slavíme den, ve kterém Ježíš po své smrti a zmrtvýchvstání vystoupil do nebe ke svému Otci.“ „To Ježíš odešel? A ty jsi říkala, že On je s námi vždycky. Ale jestli odešel ke svému Otci a

je s Ním nyní v nebi, to určitě už není s námi“: posmutněl Honzík. Maminka si povzdechla: „Honzíku, nedivím se, že si to tak myslíš. Ježíš vstoupil do nebe, aby nám tam připravil místo. Přijde jednou na konci světa, a vezme nás sebou do nebe. Víš přece, že se nesetkáme s Pánem Ježíšem tak jak apoštolové, kteří se Ho mohli dotknout. On zůstává v Eucharistii, mluvíš s Ním v modlitbě.“ Honzík se podíval na maminku a usmál se, protože si pomyslel, že se připraví na Ježíšův příchod.

- Čeho se Honzík obával?
- Co bychom mohli říct Honzíkovi, abychom ho potěšili?
- Jak se mohl připravit na Ježíšův příchod?

3. Prezentace obrazu a čtení z Písma svatého

K. vysvětluje žákům:

40 po zmrtvýchvstání se Ježíš ukazoval svým učedníkům. Velmi se radovali, protože byl spolu s nimi, jedl s nimi a upevňoval je ve víře. Ježíš jim však také začal říkat a svém odchodu k Otci, který je v nebi – k Pánu Bohu.

K. umisťuje na tabuli obraz představující scénu nanebevstoupení a slavnostně při zapálené svíci čte: ***(Sk 1, 9 – 11).***

K. prosí žáky, aby si otevřeli pracovní sešity na straně 92 a srovnali obrázky, které tam jsou. Po odpovědích dětí se K. ptá:

- Kam odešel Pán Ježíš?
- Co řekli andělé apoštolům, kteří hleděli k nebi?

Pán Ježíš vstoupil do nebe, aby tam připravil pro každého z nás místo. Jednou znovu přijde, aby nás tam vzal s sebou. Budeme mít k Němu velmi blízko. Musíme se však na ten den připravit, protože jít do nebe je odměna za dobrý život.

III. ODPOVĚĎ – PŘÍPRAVA NA SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM V NEBI

1. Písnička s gesty
2. Jak se dostat do nebe? – shrnutí vědomostí z hodiny

Zpívali jsem o tom, že můžeme být s Pánem Ježíšem.

- Kde s Ním můžeme být?
- Co je to nebe?

K. vede k odpovědi, že:

Nebe je tam, kde je Bůh.

K. prosí žáky, aby si důkladně prohlédli obrázek ze str. 93. Mají vysvětlit, která chování namalovaných tam děti lze napodobovat, abychom měli tak šanci setkat se s Ježíšem v nebi. K. shrnuje odpovědi a dává pozor, aby v nich zazněli:

- *modlitba*
- *poslušnost vůči rodičům*
- *Pomoc nemocným*
- *Radostná hra*
- *Přítomnost na Mši svaté*

Jestliže jste pocítili radost z toho, že jste pomohli druhým, to jste zakusili kousíček nebe. Ve vašich srdcích přebývá Bůh a nebe je přece tam, kde je On.

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Děti vybarvují obrázky.

2. Slovo na den – **Ježíš je s námi**
3. Modlitba

K. zve děti do kruhu. Uprostřed staví zapálenou svíci – symbol Ježíše a zpívá písničku …

Slovo pro katechetu

1. Boží Slovo – (Mk 16, 19), (J 3, 13), (Žl 47, 6)
2. Slovo pro duši
3. Literatura

V. S JEŽÍŠEM A JEHO MATKOU

46. MARIA JE NAŠE MATKA A KRÁLOVNA

Katechetické cíle:
- Poznání pravdy, že Maria je naší Matkou a Královnou.
- Postoj dětské důvěry a odevzdání se Marii.

Znalosti:
- Žák zná obsah biblického úryvku, ve kterém nám Ježíš dává svoji Matku za matku.
- Zná výraz „litanie“.

Dovednosti:
- Žák dokáže zformulovat zvolání z litanií k Panně Marii.
- Dokáže vysvětlit, že Ježíšova Matka je současně naší Matkou.

Postoje:
- Žák s důvěrou odevzdává Panně Marii svoje záměry a prosby.
- V květnu zvláště ctí Pannu Marii.

Metody a prostředky: práce s obrazy, modlitba, čtení z Bible, příběh, květiny pro Pannu Marii, formulace zvolání z litanií.

Didaktické pomůcky: Bible, text příběhu, květiny, váza, obrazy, text zvolání k litaniím.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a modlitba

K. srdečně zdraví děti a zve je k modlitbě:

Pozdravme Marii, naši Matku, slovy modlitby „Zdrávas Maria“.

2. Úvod do tématu

K. umisťuje na tabuli obrázky matky s dítětem.

- Kdo je na tomto obrázku?

Maminky jsou pro děti těmi nejbližšími lidmi. To díky nim jsme na světě, to ony se o nás starají.

- Čím dělají naše maminky doma?
- Jak jim můžeme projevit svoji lásku a vděčnost?

Po odpovědích dětí K. připomíná, že v květnu slavíme Den matek.

II. POZVÁNÍ K POZNÁNÍ PANNY MARIE JAKO NAŠÍ MATKY A KRÁLOVNY

1. Maria naší Matkou – práce s obrázky

K. umisťuje obraz Panny Marie s Ježíšem a uvádí do tématu:

Ježíš měl také maminku.

- Jak se jmenuje Ježíšova maminka?

Maria, tak jako každá maminka Jej porodila a starala se o Něj.

- Co víte o Panně Marii?

Odpovědí dětí, které podle potřeby K. doplňuje podle obrazů představujících scény za života Marie a Ježíše: Zvěstování, Navštívení sv. Alžběty, Narození Ježíše, Svatba v Káně, Maria pod křížem.

Všichni jsme Božími dětmi a tvoříme jednu velkou Boží rodinu, ve které Otcem je Bůh a Matkou je Maria. Ježíšova maminka je rovněž naší maminkou.

2. Čtení z Písma svatého

Poslouchejte úryvek z Bible. Vypráví o chvíli, kdy nám Ježíš dal svoji Matku.

K. čte: ***(J 19, 25 – 27)***

- Kdo stál pod Ježíšovým křížem?

- Co řekl Ježíš své Matce?
- Co řekl učedníkovi, který stál pod křížem?

K. maluje na tabuli kříž a umisťuje pod ním Ježíšova slova:

„Hle, Tvůj syn“.

„Hle, tvá Matka“.

Pod křížem se Maria stala naší Matkou a my všichni Jejími dětmi. Tak jak se kdysi starala o Ježíše, tak se dnes stará o nás, miluje nás a chce, abychom byli šťastní. Je naší milovanou Matkou a Královnou.

3. Květen – Mariin měsíc

3.1 Květiny pro Marii

K. rozloží na podlaze květiny (mohou být i polní). Děti chodí jak na louce a sbírají je, aby je mohly později během modlitby darovat Panně Marii (vloží je do vázy, která bude stát vedle obrazu).

Květen je nejkrásnějším měsícem v roce, protože tehdy kvete mnoho stromů a květin. Proto lidé zasvětili ten krásný měsíc Marii, Ježíšově Matce. V květnu každý den přicházíme do kostela nebo do malých kapliček na pobožnost, abychom se pomodlili spolu s Marií k Bohu litanie.

3. 2

Vysvětlení pojmu „litanie“

Rodiče nám občas říkají: můj poklade, moje sluníčko…. Říkají nám tak, protože nás mají rádi. My máme také moc rádi Pannu Marii, proto Ji nazýváme různými jmény a prosíme Ji, aby se spolu s námi modlila k Bohu Otci. Takové modlitbě říkáme litanie.

K. představuje dětem úryvek z Loretánské litanie a poté prosí, aby žáci sami zformulovali několik zvolání. Po každém zvolání všichni odpovídají „Oroduj za nás“.

III. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST MARII ZA JEJÍ STAROST O NÁS

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci očíslují obrázky podle zvolání z litanií a dopisují vlastní zvolání. K. vysvětluje, jak namalovat květiny pro Marii.

2. Slovo na den

K. prosí žáky o přečtení slova na den: **Matka a Královna**

3. Modlitba

K. zapálí svíci a čte zvolání z Loretánské litanie, děti odpovídají a vkládají do vázy posbírané dříve květiny.

Matko Kristova – oroduj za nás
Uzdravení nemocných
Královno Andělů
Královno posvátného růžence
Královno Světa

47. DUCH SVATÝ – DAR VZKŘÍŠENÉHO JEŽÍŠE

Katechetické cíle:

- Seznámení se s vyprávěním o seslání Ducha Svatého.
- Pochopení pravdy, že Duchu Svatý pomáhá lidem a sjednocuje je mezi sebou.

Znalosti:

- Žák jmenuje symboly Ducha Svatého.
- Chápe význam Ducha Svatého v životě člověka.
- Zná první sloku písně …

Dovednosti:

- Žák dokáže vyprávět o seslání Ducha Svatého na apoštoly.
- Dokáže zazpívat píseň ….

Postoje:
- Žák projevuje postoj otevření se na Ducha Svatého a Jeho dary.
- Vyjadřuje radost a vděčnost za dar Ducha Svatého.

Metody a prostředky: rozhovor, šifrované heslo, čtení z Bible, práce s obrázky, zpěv.
Didaktické pomůcky: čtení z Bible, obrazy představující seslání Ducha Svatého, obrazy symbolů Ducha Svatého a jiných předmětů.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení žáků a modlitba
K. zdraví děti a zve je ke společné modlitbě:
Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému, jako byla na počátku i nyní i vždycky a navěky věků. Amen.

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ S DUCHEM SVATÝM

1. Práce s pracovním sešitem – šifrované heslo
K. připomíná dřívější hodinu o nanebevstoupení Pána Ježíše.
Po zmrtvýchvstání Pán Ježíš vstoupil do nebe k Svému Otci. Než odešel, slíbil svým učedníkům, že nikdy nezůstanou sami. Řekl, že jim pošle někoho, kdo bude jejich Těšitelem. Přečtěte, kdo to je:
V pracovním sešitě mají žáci zašifrované heslo. Každé písmeno je označené znakem. Žáci na místo znaku doplňují písmena a dostanou heslo: Ducha Svatý.
2. Kým je Duch Svatý? – rozhovor
Každý z vás zná modlitbu, kterou vždy zahajujeme naše setkání. Je to znamení kříže. V této modlitbě a také v modlitbě „Sláva Otci“, kterou jsme se dnes modlili na začátku hodiny, zmiňujeme osobu Ducha Svatého. Duch Svatý je jedna z osob Nejsvětější Trojice. 50 dní po Ježíšově zmrtvýchvstání se stala veliká událost – Seslání Ducha Svatého. Ten den se v zemi, kde Ježíš žil slavil svátek zvaný Letnice. Apoštolové spolu s Marií byli tehdy ve Večeřadle, protože se báli pronásledování od lidí, kteří ukřižovali Pána Ježíše a se strachem čekali, co nastane.
3. Čtení z Písma svatého – Sk 2, 1 – 4
K. zapálí svíci a slavnostně čte úryvek z Písma svatého.
Poslouchejte, co se v ten mimořádný den událo.
Po přečtení textu K. představuje obraz představující seslání Ducha Svatého a ptá se:
- Které den Duch Svatý sestoupil na apoštoly?
- Co apoštolové uslyšeli?
- Co uviděli?
- Jaká znamení doprovázela sestoupení Ducha Svatého na apoštoly?

4. Hledáme symboly Ducha Svatého
K. představuje další obrazy a mluví přitom o dalších symbolech Ducha Svatého. Může také rozsypat před žáky různé obrázky představující kromě symbolů Ducha Svatého také jiné předměty např: kolo, dopravní značky, duhu. Úkolem žáků je vybrat mezi nimi správné symboly Ducha Svatého.
Písmo svaté představuje ducha Svatého pomocí určitých symbolů.
Žáci zavěšují na tabuli symboly Ducha Svatého. Mohou je také vyznačit v pracovních sešitech (strana 97). K. se opět ptá:
- Jaká znamení doprovázela sestoupení Ducha Svatého na apoštoly? (oheň, vítr)

O jiném symbolu Ducha Svatého jsme mluvili v souvislosti se křtem Pána Ježíše.
- Jaké znamení doprovázelo sestoupení Ducha Svatého na Ježíše během Jeho křtu? (holubice)

III. ODPOVĚĎ - MODLITBA K DUCHA SVATÉMU

1. Rozhovor o Duchu Svatém
Duch Svatý sestoupil na apoštoly, když se cítili osamocení a ztracení. On je potěšil a způsobil, že v sobě nalezli odvahu jít hlásat Boží Slovo. Když byl Duch Svatý s nimi, ničeho se nebáli, ani vězení, ani smrti. Nebyli již sami. Také ke každému z nás přišel Duch Svatý se svojí láskou a svými dary. Událo se

to při našem křtu. Od té doby nám pomáhá, abychom se každého dne stávali lepšími lidmi a dodává nám odvahu.

- V jakých situacích bychom měli prosit Ducha Svatého o pomoc?
- Čeho se nejvíce bojíte?

My také stejně jako apoštolové se občas bojíme. Když jsme sami, když si s něčím nevíme rady, když je nám smutno, vždy se můžeme modlit k Duchu Svatému, aby nám přišel na pomoc.

2. Modlitba vlastními slovy

K. zve děti, aby řekly, v jakých situacích se můžeme modlit k Duchu Svatému. Při modlitbě vlastními slovy, děti říkají svoji modlitbu a celá třída opakuje: „Přijď Duchu Svatý!"

Např: Když se bojím tmy – Přijď, Duchu Svatý!
Když se cítím osamělý – Přijď, Duchu Svatý!
Když se nedokážu něco naučit – Přijď, Duchu Svatý!

3. Nauka písně …

Apoštolové se díky darům Ducha Svatého velmi změnili. Stali se odvážnými lidmi a všem hlásali Boží království. Velebili Boha a radovali se z Jeho lásky. Nyní se naučíme píseň k Duchu Svatému, kterou budeme chválit Boha.

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci lepí nálepky a vybarvují obrázek.

2. Slovo na den – **Přijď, Duchu Svatý.**
3. Modlitba

Děti se modlí k Duchu Svatému písní …

48. NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

Katechetické cíle:

- Poukázat na působení Nejsvětější Trojice v našem životě.
- Roznícení víry a lásky k Trojjedinému Bohu.

Znalosti:

- Žák ví, že Bůh je jeden, ale ve třech Osobách.
- Chápe, že znamení kříže je chválou Nejsvětější Trojice.
- Pamatuje si, pravdu víry, která je obsažená ve slově na den.

Dovednosti:

- Žák dokáže správně udělat znamení kříže.
- Dokáže přiřadit Osobám Nejsvětější Trojice Jejich symboly.
- Dokáže zazpívat píseň …

Postoje:

- Žák vyjadřuje ochotu žít ve shodě a lásce podle vzoru Nejsvětější Trojice.
- Chválí Nejsvětější Trojici modlitbou.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, puzzle, celebrace, práce s obrázky, modlitba, zpěv.
Didaktické pomůcky: tři svíce na jednom svícnu, barevná křída, tři kousky puzzle tvořící trojúhelník s nápisy: Bůh Otec, Syn Boží, Duch Svatý.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení žáků a modlitba při svících

K. zapálí tři svíce na jednom svícnu a říká:

Za chvílí se pomodlíme při zapálených svících. Proč jsou tři – to se za dozvíme v dnešní hodině.

Modlitba písní …..

II. POZVÁNÍ K OBJEVOVÁNÍ PRAVDY O NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICI

1. Úvodní rozhovor k tématu

K. se ptá:
- Kdo stvořil celý svět?
- Kým je Pán Ježíš?
- Koho Bůh Otec a Pán Ježíš poslal celé Boží rodině?

2. Vysvětlení pojmu „Nejsvětější Trojice“

V hodinách jsme poznali Boha Otce, Ježíše – Božího Syna, který se stal člověkem a Ducha Svatého. Poznali jsem celou Nejsvětější Trojici. Zapamatujte si tuto důležitou pravdu, že je jeden Bůh, ale ve třech Osobách: Bůh Otec, Syn Boží a Duch Svatý. Jsou spolu v jednotě, jsou si rovni a vzájemně se milují. Tyto tři Osoby nazýváme Nejsvětější Trojicí.

K. píše na tabuli:

Nejsvětější Trojice

K. prosí, aby děti důkladně udělaly znamení kříže „Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“ a vysvětluje:

V této modlitbě se obracíme k Bohu, zdravíme Otce – Stvořitele, Ježíše, který se pro nás stal člověkem a Ducha Svatého. Všechny tyto tři Osoby jsou Bohem, který se o nás stará a ke kterému se modlíme.

3. Systematizace a upevnění vědomostí

K. se ptá a podle potřeby doplňuje odpovědi dětí.
- Co pro nás udělal Bůh Otec?
- dal nám celý svět
- poslal na zem Pána Ježíše
- je nejlepším Otcem

K. zpívá … a žáci opakují.
- Co pro nás udělal Pán Ježíš?
- zemřel za nás na kříži
- sytí nás svým Tělem
- učí nás skrze kněze a odpouští nám hříchy
- upevňuje naši lásku při Mši svaté

K. zpívá …. a žáci opakují.
- Co pro nás udělal Duch Svatý?
- je s námi v církvi
- osvěcuje nás, abychom rozuměli učení Pána Ježíše
- dává nám sílu k životu v dobrotě a lásce

K. zpívá … a žáci opakují.

Od chvíle našeho křtu v nás přebývá Bůh Otec, Syn Boží a Duch Svatý.

III. ODPOVĚĎ – LÁSKA PODLE VZORU NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

1. Skládání puzzle

K. připravuje z kartonu velký trojúhelník (vepsaný v kruh). Na každé části je kousek obrázku a nápis: Bůh Otec, Syn Boží, Duch Svatý. K. dělí třídu na skupiny. Každá dostane sadu puzzle. Poté připevňuje pomocí magnetů na tabuli puzzle té skupiny, která je složila nejrychleji. K. děkuje dětem za práci. Něco podobného mohou děti udělat tak, že vystřihnou puzzle z pracovního sešitu (strana s vystřihovánkami).

Zkusme si připomenout, co pro nás učinil jeden Bůh ve třech Osobách.

2. Rozhovor o následování Nejsvětější Trojice

Bůh nám dává příklad lásky a jednoty. Tím příkladem je život Nejsvětější Trojice. Jsme vyzváni k tomu, abychom následovali toto společenství svým životem. Přemýšlejme nyní, jak můžeme následovat Nejsvětější Trojici.

Odpovědi žáků např: společná práce, společná hra, gesta lásky a přátelství, dělení se s druhými.

3. Nauka písně

K. učí žáky radostnou píseň o jednotě Nejsvětější Trojice.

3. Krátká celebrace

K. uvádí:

Ctíme Nejsvětější Trojici důkladným znamením kříže, když se modlíme, když přecházíme kolem kostela, kapličky, před cestou, před jídlem. Hned po probuzení zkusme začít den znamením kříže a tím znamením den také končit. Ráno toto znamení bude prosbou o požehnání Nejsvětější Trojice na celý den a večer poděkováním za všechno, co jsme během den udělali dobrého a krásného.
K. zapálí 3 svíce a děti se shromáždí před tabulí, na které jsou jejich obrázky. Všechny děti se důkladně přežehnají, chválí Nejsvětější Trojici a třikrát opakují:
„Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému, jako byla na počátku i nyní i vždycky a navěky věků. Amen“.
IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci doplňují text a třemi vybranými barvami vybarvují nápis: „Nejsvětější Trojice“.
2. Slovo na den: **Tři božské Osoby**
3. Modlitba
Od Nejsvětější Trojice se učíme lásce a dělení mezi sebou ve společenství. Chvalme Nejsvětější Trojici písní ….
Pro život v lásce a jednotě poprosme dobrého Boha o požehnání.
K.: Ať nás požehná jeden Bůh: Otec i Syn i Duch Svatý.

49. SLAVNOST BOŽÍMU TĚLA

Katechetické cíle:
- Rozumí, že Ježíš – Syn Boží je přítomný mezi námi v Nejsvětější Svátosti.
- Postoj úcty vůči Nejsvětější Svátosti.
- Účast v procesí na Boží Tělo.

Znalosti:
- Žák ví, co znamenají pojmy: monstrance, svatostánek.
- Pamatuje si slova modlitby: „Chválená a velebená budiž bez ustání, Nejsvětější Svátost Oltářní“.

Dovednosti:
- Žák dokáže vysvětlit, proč svatostánek zaujímá v kostele tak důležité místo.
- Dokáže popsat, jak probíhá procesí na Boží Tělo.

Postoje:
- Žák vyjadřuje postoj úcty a chvály vůči Nejsvětější Svátosti.
- Aktivně se účastní procesí na Boží Tělo.

Metody a prostředky: modlitba, příběh, vedený rozhovor, práce s obrazy, zpěv, práce v pracovním sešitě.
Didaktické pomůcky: obrazy představující: lidi na procházce na různých místech, svatostánek, procesí na Boží Tělo, kněze, který jde s Ježíšem k nemocným, plakáty: procesí, Boží Tělo.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdravení a modlitba
K. pozdraví žáky a prosí, aby se děti vzájemně pozdravily. Poté ztiší třídu a začne modlitbu „Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému“.
2. Úvod do tématu
K. představuje obrazy lidí, kteří se procházejí na různých místech.
- Co představuje tento obraz?
- S kým vy chodíte na procházky?
- Proč jsou procházky tak příjemné?
- Kam nejraději chodíte na procházky?

3. Vysvětlení pojmu „procesí“
K. umisťuje na tabuli nápis:

Procesí

- Jak vypadá procesí?

Na začátku jde ministrant s křížem, potom kněz a nakonec lidé. Procesí je velmi slavnostní. Procesí se odehrávají nejčastěji kolem kostelů. Jednou v roce procesí vychází do ulic měst a vesnic. Je to na slavnost Nejsvětějšího Těla a Krve Pána Ježíše, kterou nejčastěji nazýváme Boží Tělo. Je jeden den v roce, kdy „jdeme na procházku" s Ježíšem ukrytým v Hostii.

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM V EUCHARISTII V ULICÍCH MĚST A VESNIC

1. Představení plakátu s nápisem „Boží Tělo"

Dnes si budeme povídat o velmi radostné slavnosti, slavnosti Božího Těla.

K. umisťuje plakát na tabuli:

Boží Tělo

2. Přítomnost Pána Ježíše v Nejsvětější Svátosti – rozhovor s představením obrazů

K. si může pomoci obrazy, aby připomněl dětem procesí na Boží Tělo, nebo prosí žáky, aby si otevřeli pracovní sešity na straně 100 a mluví o přítomnosti Ježíše pod podstatou chleba.

Pán Ježíš nám slíbil, že bude s námi „po všechny dny až do skonání světa" (por. Mt 28, 20).

Víte již, že Ježíš je přítomný mezi námi, je ukrytý pod podstatou chleba a vína v Nejsvětější Svátosti. Na slavnost Božího Těla kněz připravuje monstranci.

K. prosí žáky, aby ji ukázali na obrazech.

Poté v ní umisťuje Pána Ježíše ukrytého v chlebu (v hostii) a vyzdvihuje Ho, aby Jej viděli všichni lidé v kostele. Poté kněz nese monstranci ke čtyřem oltářům připraveným na různých místech ve farnosti. Takto Pána Ježíš vychází z kostelů a jde ulicemi měst a vesnic. Všichni, kteří Ho milují, zpívají Mu písně, naslouchají Jeho slovům. Takto Mu děkují za to, že je s námi.

Po tomto vysvětlení žáci mohou najít v pracovním sešitě nálepku s monstrancí a umístit ji na obrázku v rukou kněze. Na základě obrazu žáci odpovídají na otázky:

- Jak vypadá procesí na Boží Tělo?
- Co je třeba připravit na tuto slavnost?
- Co dělají dívky v bílých šatech?
- Jakými slovy ctí Ježíše v Nejsvětější Svátosti?
- Jak se máme chovat při procesí?

3. Nauka modlitba

K. učí děti modlitbu:

„Chválená a velebená budiž bez ustání, Nejsvětější Svátost Oltářní."

III. ODPOVĚĎ – CTÍT PÁNA JEŽÍŠE PŘÍTOMNÉHO V NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTI

1. Příběh

Poslouchejte, jak Matěj, váš spolužák z 2. třídy a jeho sestra Barborka prožívali den Božího Těla:

Na Boží Tělo bude pršet

„Na Boží Tělo bude pršet": povzdechla si babička a vypnula rádio. „To znamená, že nepůjdeme na procesí": zeptal se Matěj. „A já už jsem nasbírala tolik plátků květin…": posmutněla Barborka. „Kdo řekl, že nepůjdeme": usmála se maminka. „Představ si Barborko, že se všichni dívají na oblohu, kroutí hlavami a rozhodnou se zůstat doma. Potom si udělají čaj, zapnout si televizi …. a Pán Ježíš? Čeká opuštěný a zapomenutý pod zlatým baldachýnem. „To by bylo tak, jak bych si pozvala na narozeniny hosty a nikdo by nepřišel. Seděla bych sama u prostřeného stolu a bylo by mi moc smutno": řekla Barborka. „Oblékněte se a obujte se. My s maminkou už jsme připraveni": zavolal tatínek. „Vezmu tři deštníky, kdyby hodně pršelo, tak se alespoň ochráníme před deštěm": dodala babička. Matěj se beze slova začal oblékat a za chvíli už celá rodina vyrazila do kostela. Těžké mraky visely nízko nad zemí, když procesí vyšlo. Barborka v bílých šatech šla vepředu spolu s babičkou. Matěj s rodiči šel v davu věřících. U prvního oltáře nepršelo, u druhého však začalo trošku kapat. „Přivedla nás zde láska, radost a vděčnost": říkal pokojně kněz, jakby si ani deště nevšiml. „Vycházíme z kostela, protože chceme říci celému světu: Toto je náš Pán! Tak moc nás miluje, že nám dal sebe samého, abychom neustali v cestě. Může snad být větší láska?": mluvil dále kněz. Vítr silněji zafoukal a přestalo pršet. Když u čtvrtého oltáře kněz četl evangelium, někdy mezi mraky se objevil paprsek slunce. Bylo to jak ujištění z nebe „Nebojte se. Já jsem". Když večer usínal, myslel Matěj na Pána

Ježíše: „Je všemohoucí a současně tak bezbranný v malém, bílém kousku chleba. Mocný a současně pokorný, jako někdo, kdo stojí u dveří klepe a čeká na pozvání.“ Matěj našel očima malý dřevěný kříž visící nad dveřmi. „Já Tě zvu“: zašeptal. Ve tmě byl vidět sotva obrys kříže, ale Matěj věděl, že Pán Ježíš ho slyší a dívá se na něj. S láskou. Spokojeně se uvelebil na polštáři. Za chvíli už spal a teplý červnový déšť bubnoval do oken.

- Co řekl Matěj večer Pánu Ježíši?
- Proč pozval Pána Ježíše do svého srdce?

2. Nauka písně

K. učí děti píseň. Její text mají děti v pracovním sešitě.

3. Vděčnost Ježíši za Jeho přítomnost mezi námi

Pán Ježíš je s námi. Poděkujme Mu za to.

Zpěv …

1. Ježíši, děkuji Ti za to, že na nás čekáš v kostele ukrytý v kousku chleba.

Děti: Děkujeme Ježíši.

2. Ježíši, děkujeme Ti za to, že jsi stále s námi.
3. Ježíši, děkujeme Ti za to, že vždy můžeme za Tebou přijít.
4. Ježíši, děkujeme Ti za to, že vždy můžeme jít s Tebou v procesí.
5. Ježíši, děkujeme Ti za to, že Ti můžeme zpívat a naslouchat Tvému slovu.

4. Rozhovor na téma postojů v kostele při procesí

K. připomíná dětem, jak zdravíme Pána Ježíše po příchodu do kostela a také jak se máme důstojně obléknout a chovat při procesí Božího Těla. Může také vysvětlit, jak se mají zachovat, když vidí kněze, jak jde s Ježíšem k nemocnému.

IV. ROZLOUČENÍ

1. Práce s pracovním sešitem

Na slavnost Božího Těla v některých zemích lidé zdobí okna svých domů. Ve vašich pracovních sešitech máte vzory, které vám pomohou v přípravě dekorace.

K. prosí žáky, aby udělali zadání v pracovním sešitě.

2. Slovo na den – **Jdu s Ježíšem**

3. Modlitba

Hodina se končí modlitbou „Chválená a velebená…“ a zpěvem písně …

50. SRDCE JEŽÍŠOVO JE PRO NÁS OTEVŘENÉ

Katechetické cíle:

- Poznání, že v červnu zvláště ctíme Nejsvětější Srdce Ježíšovo.
- Vděčnost za lásku Ježíšova Srdce.

Znalosti:

- Žák zná události, ve kterých Ježíš ukazuje lidem lásku.
- Ví, v kterém měsíci se zvláště modlíme litanie k Ježíšovu Nejsvětějšímu Srdci.

Dovednosti:

- Žák dokáže vyprávět obsah verše J 19, 34.
- Dokáže popsat obraz Srdce Pána Ježíše.

Postoje:

- Žák vyjadřuje vděčnost Ježíši za Jeho lásku, dle možnosti se účastní pobožnosti k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

Metody a prostředky: hádanka, vedený rozhovor, analýza biblického textu, puzzle, zpěv.

Didaktické pomůcky: Bible, obraz Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, puzzle srdce s nápisem „Mé srdce miluje Ježíše“ (množství puzzle by mělo odpovídat počtu dětí), plakáty.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Modlitba
K. zve žáky k modlitbě písní …
2. Hádanka
K. dává žákům následující hádanku:
…

II. POZVÁNÍ K SETKÁNÍ S MILUJÍCÍM JEŽÍŠOVÝM SRDCEM

1. Úvod do tématu
K. zve žáky, aby našli rukou své srdce a zaposlouchali se, jak tluče. Po chvíli ticha uvádí do tématu hodiny. Může to učinit následujícími slovy:
Srdce je velmi důležité, protože díky němu můžeme žít a milovat. Srdce je symbolem lásky. Občas slyšíme „miluji se z celého srdce". Jiní malují srdce na přáních a potom je dávají těm, kteří jsou jim drazí a mají je rádi. Pán Ježíš, který přišel na zem jako člověk, měl také své srdce, které velmi všechny lidi milovalo. O tom si budeme dnes povídat.
2. Analýza biblického textu
*K. připomíná scénu ukřižování a čte úryvek z Písma svatého **J 19, 34.***
K. vysvětluje:
Pán Ježíš přišel na svět, protože nás velmi miluje. Z lásky k lidem se narodil ve stáji, učil, uzdravoval, krmil je, bral děti do náruče. Z lásky k nám se nechal přibít na kříž. Voják, který Ježíši probodl bok, probodl současně Jeho srdce, ze kterého vyšla krev a voda.
3. Představení obrazu
K. umisťuje po levé straně tabule obraz Nejsvětějšího Ježíšova Srdce a společně s žáky jej vysvětluje. Může k tomu také využít obraz z pracovního sešitu ze strany 102.
- Na co ukazuje prstem Pán Ježíš?
- Jaké symbol jsou namalované kolem srdce Pána Ježíše? (plamen, světlo, trní, kříž, paprsky)
- Co mohou znamenat?

K. nechá dětem prostor na odpovědi a poté je doplňuje.
4. Nedokončené věty – zvolání litanií k Nejsvětějšímu Ježíšovu Srdci
K. prosí, aby žáci na základě interpretace obrazu doplnili věty:
- Srdce Ježíšovo…

K. umisťuje postupně na tabuli vedle obrazu (z levé strany) plakáty s vybranými zvoláními litanií k Nejsvětějšímu Ježíšovu Srdci a společně s žáky je vysvětluje.

Srdce Ježíšovo, plné dobroty a lásky.
Srdce Ježíšovo, kopím probodené.
Srdce Ježíšovo, hořící výhní lásky.
Srdce Ježíšovo, až k smrti poslušné.

- Co nám říká zvolání litanie o Ježíšově Srdci plném dobroty?
- Co Pán Ježíš udělal z lásky k lidem?
- Kdy Pán Ježíš ukázal poslušnost až k smrti?

*Všechno, co jste řekli, Pán Ježíš udělal pro každého z nás Přečtěte si slova Pána Ježíše, umístěné ve vašem pracovním sešitě nad obraze: **(J 15, 13).***

III. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST ZA LÁSKU PLYNOUCÍ Z JEŽÍŠOVA SRDCE

1. Srdce pro Ježíše – puzzle
K. rozdává dětem části velkého srdce s nápisem „Mé srdce miluje Ježíše" a prosí, aby je vybarvily na červeno. Poté děti skládají puzzle a tvoří tak srdce pro Ježíše. Jestliže je dětí mnoho, K. může připravit dvě srdce.
2. Rozhovor o červnových pobožnostech
K. mluví s dětmi:
- Jak můžeme poděkovat Ježíši za Jeho milující Srdce?
- V kterém měsíci zvláště ctíme Ježíšovo Srdce?
- V kolik hodin se koná pobožnost k Nejsvětějšímu Ježíšovu Srdci v naší farnosti?

Červen je zvláště zasvěcený Ježíšovu Srdci. V tomto měsíci se v kostelích konají červnové pobožnosti. Při těchto pobožnostech se modlíme litanie k Nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše. V tom měsíci také máme slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova.
K. zve žáky k účasti na červnových pobožnostech. Může rozhodnout, že děti budou značit svoji přítomnost na pobožnosti tím, že vymalují srdce kolem obrazu Pána Ježíše v pracovním sešitě.
3. Nauka písně
…
IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci luští křížovku a doplňují text litanií.
2. Slovo na den - **Mé srdce miluje Ježíše.**
3. Modlitba
Píseň…

51. NAŠE PRÁZDNINY S BOHEM

Katechetické cíle:
- Díkůvzdání Bohu za čas radostného odpočinku.
- Prožívání prázdnin ve spojení s Bohem.

Znalosti:
- Žák ví, že po námaze spojené s učením přichází čas odpočinku.
- Ví, že v době odpočinku by neměl zapomínat na Boha.

Dovednosti:
- Žák dokáže dobře odpočívat.
- Dokáže odpočívat společně s celou rodinou.

Postoje:
- Žák o prázdninách chodí do kostela.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, představení obrazů, čtení z Bible, festival duchovních písní, soutěž slov na den, příběh.
Didaktické pomůcky: Bible, *obrazy, texty písní, texty slov na den.*
Upozornění: Setkání se může konat na čerstvém vzduchu.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav
Srdečně vás zdravím. Dnes se setkáváme naposledy v tomto školním roce. Celý rok jsme pracovali, učili se, poznávali jsme Boha, který je naším Otcem.
Během našich setkání jsme seznámili s 2. třídou. Příhody ze života této třídy nám pomáhali v odkrývání pravdy, že každý z nás je Božím dítětem. Po námaze spojené s učením během roku přichází čas odpočinku.
2. Modlitba
Poděkujme dobrému bohu za všechny milosti, které jsme od Něho obdrželi během tohoto školního roku.
- Co můžeme Bohu dnes poděkovat?

Poděkujme modlitbou, kterou nás naučil sám Ježíš – „Otče náš“.

II. POZVÁNÍ K ODPOČINKU SPOLU S BOHEM
1. Prázdniny – čas odpočinku
1. 1 Vedený rozhovor a představení obrazů
Každý z vás během školního roku velmi vytrvale pracoval. Po každé těžké práci si zasloužíme odpočinek. Takovým odpočinkem pro žáky a učitele jsou prázdniny.

K. spolu s dětmi umisťuje na tabuli obrazy různých míst např: řeka, hory. Prostředek tabule nechává volný, aby tam mohl umístit nápis.

- Proč potřebujeme prázdniny?
- S kým můžeme trávit prázdniny?
- Kam můžeme jet na prázdniny?
- Jaký si vaše rodiny naplánovaly prázdninový odpočinek?

1. 2 Čtení z Písma svatého – **Mk 6, 31**

Ježíšovi učedníci také potřebovali odpočinek po námaze hlásání evangelia. Poslouchejte, co jim Ježíš řekl:

1. 3 Náboženská praxe během prázdnin

Pamatujte, že odpočinek je časem, ve kterém také máme Boha chválit. V době prázdnin nezapomínejme o Pánu Bohu.

- Kde se můžeme setkat s Bohem během prázdnin?

K. může podpořit odpovědi dětí obrazy, které připojuje k předcházejícím např: obraz kostela, kříže u cesty, kapličky. K. pomáhá dětem si uvědomit, že celý svět je znamením Pána Boha.

Než odjedeme na prázdninový nedělní piknik, navštivme s celou rodinou Ježíše v kostele. Po celodenní radostné zábavě nezapomeňme o večerní modlitbě. Prázdniny jsou radostným časem odpočinku spolu s Bohem.

III. ODPOVĚĎ – VDĚČNOST ZA DAR PRÁZDNIN

1. Festival písní poznaných během školního roku v náboženství

K. organizuje pro děti Festival písní poznaných během školního roku v hodinách náboženství. Festivalu se účastní ochotníci. Žáci, kteří příliš neumí zpívat, mohou recitovat verše. Je dobré odměnit potleskem nebo drobnými dárky všechny vystupující žáky.

2. Příběh

K. čte žákům poslední příběh ze života 2. třídy:

Cesta k moři

Na konec školního roku čekalo na 2. třídu nemalé překvapení. Paní učitelka třídní spolu s rodiči zorganizovali pro celou třídu cestu k moři. Mnoho žáků ještě nikdy u moře nebylo, proto všichni netrpělivě čekali na den odjezdu. Když konečně nadešel, před školou panoval velký shon. Rodiče pomáhali naložit zavazadla. Po rozloučení, všichni žáci spolu s učiteli nastoupili do autobusu. Děti mávaly a rodiče se snažili ukrýt slzy dojetí. Paní učitelka pozdravila žáky a vysvětlila, že na začátku cesty se pomodlí o její šťastný průběh. Všichni udělali znamení kříže a pomodlili se. Po několika hodinách 2. třída šťastně dorazila na místo. „Já chci jít hned do vody. Hned si nafouknu svůj kruh“: řekl Michal. „Ne Michale, nejprve si musíme odnést zavazadla do pokoje a vybalit se“: řekl paní učitelka. „A až si odpočneme a sníme společně oběd, půjdeme se pozdravit s mořem.“ Paní učitelka poprosila děti, aby udělaly čtveřice, protože pokoje byly čtyřlůžkové. Za několik minut už všichni byli ve svých pokojích. „Podívejte se, z okna je vidět moře“: zvolala Karolína. „Jak je obrovské“: divily se spolužačky. Odpoledne celá třída běhala vesele po pláži uprostřed slunečních paprsků. „Našla jsem mušli“: zvolala radostně Veronika. „A já vidím loď“: řekl Honzík a ukázal ho kamarádům. Dominik, Michal a Tomáš hned začali stavět hrad z písku. „Jak krásný je svět, který dobrý Bůh stvořil“: pomyslela si Veronika a naslouchala šumu moře.

3. Soutěž na slovo na den

K. organizuje soutěž, která shrnuje vědomosti žáků z celého školního roku. Jejich úkolem je připomenout si slova na den, která poznali během školního roku. Vyhrává žák, který si jich připomene nejvíce. Po každém dobře vysloveném heslu K. vysvětluje v jedné větě, co ono znamená, nebo proč je důležité. Jinou verzí soutěže může být doplňování slov na den. K. připravuje nápisy s mezerami a děti doplňují.

4. Poděkování žákům a jejich rodičům

K. děkuje žákům za jejich účast v hodinách náboženství, gratuluje jim za postupy v učení a přeje jim další úspěchy. Poté předává každému dříve vypsaný diplom – poděkování rodičům za celoroční

spolupráci ve výuce a náboženské výchově 2. třídy. K. prosí žáky, aby zanesli poděkování svým rodičům a pozdravovali je.

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

K. prosí, aby žáci během prázdnin udělali poslední zadání z pracovního sešitu.

2. Slovo na den – **Prázdniny s Bohem**

3. Modlitba

Setkání zakončíme spontánní modlitbou díkůvzdání za uplynulý školní rok.

4. Rozloučení se žáky

Přeji všem krásné prázdniny, mnoho slunce a radosti. V příštím školním roce vás opět zvu na hodiny náboženství. 3. třída bude pro vás časem speciální přípravy k Prvnímu svatému Přijímání.

VI DODATEČNÉ HODINY

52. V ŘÍJNU ZDRAVÍME PANNU MARII

Katechetické cíle:

- Seznámení se s modlitbou růžence.
- Probouzet touhu modlit se růžencem.

Znalosti:

- Žák ví, že při této modlitbě rozjímáme nad životem Ježíše a Marie.
- Žák zná části svatého růžence.

Dovednosti:

- Žák dokáže jmenovat modlitby, které se na růženci modlíme.
- Žák dokáže se modlit růženec.

Postoje:

- Žák se aktivně modlí růženec.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, představení růžence, práce s obrazy, příběh, skládání růžence, modlitba (s růžemi), hádanka.

Didaktické pomůcky: obraz Panny Marie, obraz růžencových tajemství, růžence z různých materiálů, kolečka, kaštany nebo listy k složení růžence, růže pro každé dítě, váza, svíce.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Modlitba

K. umístí ve třídě obraz Panny Marie a zve k modlitbě: „Zdrávas Maria“.

2. Hádanka

K. dává dětem hádanky:

…

II. POZVÁNÍ K POZNÁNÍ, CO JE RŮŽENEC

1. Představení růženců

K. představuje různé růžence např: ze dřeva, z kovu, z kamení a ptá se:

- K čemu slouží růženec?

Růženec jsou korálky, která nám pomáhají se modlit. K. může představit také misijní růženec, na kterém každý desátek je v jiné barvě a označuje jiný kontinent.

2. Vysvětlení pojmu „modlitba růžence“

- Jaká květina se skrývá ve slovu růženec?

Růže je nejkrásnější květinou. Říká se jí královna květin. Má jemné okvětní plátky a krásné voní. Když se modlíme růženec, je to, jak bychom dávali Panně Marii růže. Růže je výrazem lásky. Náš život

můžeme přirovnat k růži, která je krásná, má však také trny. V našem životě jsou dny krásné a radostné, jsou však i dny plné smutku a bolesti.
3. Seznámení se s částmi svatého růžence
- Na které radostné chvíle ze svého života si pamatujete?

Tak jak v našem životě, tak také v životě Marie a Ježíše byly radostné chvíle. Připomínáme si je při modlitbě růžence v části radostné. Rozjímáme nad tím, jak Bůh vybral Marii, aby se stala Ježíšovou maminkou, jak Marie šla navštívit svoji příbuznou Alžbětu, radujeme se z Ježíšova narození, z Jeho obětování a nalezení v chrámě.
K. ukazuje dětem obrázky vybraných radostných tajemství a velmi krátce je komentuje.
Důležité události z Ježíšova života jako je křest v Jordánu, první zázrak v Káně, učení a výzvy k obrácení, proměnění na hoře Tábor a ustanovení Eucharistie si připomínáme v části růžence, kterou nazýváme částí světla.
Chvíle plné smutku a utrpení rozjímáme v části bolestné. Jsou to: Ježíšova modlitba v Getsemanech, bičování, korunování trním, křížová cesta a smrt na kříži.
K. může ukázat obrazy některých bolestných tajemství a krátce je komentuje.
Po bolestných událostech v Ježíšově životě byly také chvíle slávy, to znamená vítězství. Připomínáme si je v slavné části růžence.
K. ukazuje obrazy např: Ježíšova zmrtvýchvstání, nanebevstoupení, seslání Ducha Svatého, nanebevzetí Panny Marie a Její korunování.
4. Vysvětlení pojmu „tajemství“
Všem těmto událostem říkáme tajemství, protože se v nich kryjí pravdy, kterým my lidé nemůžeme zcela rozumět. Máme tedy tajemství radostné, světla, bolestné a slavné. Když se modlíme růženec, přemýšlíme o životě Maria a Ježíše.
5. Říjen – měsíc modlitby růžence – vedený rozhovor
- Koho jste viděli modlit se růženec?

Říjen je měsíc, ve kterém se zvláště modlíme růženec. Tuto modlitbu měl velmi rád sv. Jan Pavel II., řekl, že je to jeho oblíbená modlitba. K modlitbě růžence zvala sama Panna Maria. Je to kytice různých modliteb, které skrze Marii předkládáme Bohu.

III. ODPOVĚĎ – OCHOTNÁ MODLITBA RŮŽENCE
1. Poslouchání písně
Poslechněme si nyní písničku o této modlitbě …
2. Učíme se modlit růženec
K. se ptá:
- Jaké modlitby se na růženci modlíme?

K. vysvětluje, jak se modlí růženec.
Na růženci se nachází kříž, který nám připomíná o Pánu Ježíši a na medailce vidíme Marii. Na velkých (vzdálených) kuličkách se modlíme „Otče náš“. Na každé malé kuličce se modlíme „Zdrávas Maria“. Když se pomodlíme jednu modlitbu, přesuneme prst na další kuličku a znovu se modlíme „Zdrávas Maria“. Na konec každého tajemství se modlíme „Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému, jako byla na počátku i nyní i vždycky a navěky věků. Amen“.
3. Skládání růžence
Spočítejme nyní, kolik je na růženci velkých kuliček.
K. spolu s dětmi počítá velké a poté malé kuličky růžence. Potom tvoří s dětmi na podloze (na koberci) velký růženec. Rozloží vlnu a u ní papírový kříž. Na vlně rozloží rovnoměrně 5 kuliček k označení „Otče náš“ a říká:
Rozdám vám nyní věci, které nám zastupují kuličky růžence (kolečka, kaštany, šišky, listí), složte je tak, aby vznikl celý růženec.
K. pomáhá dětem s počítáním. Na konec kontroluje, jestli všechno souhlasí. Tuto část práce lze nahradit vybarvováním růžence v pracovním sešitě podle daných zásad.
4. Příběh

Poslouchejte, jak modlitba růžence změnila srdce jedněch sourozenců.

Jak růženec změnil život Barborky a Toma

Barborka s Tomem se často přeli a občas se dokonce hádali. Vše začínalo od legrace a končilo se pláčem. Jednu říjnovou neděli do jejich farnosti přijel řeholník, který mluvil o růženci. Připomínal o výzvách Panny Marie, abychom se modlili růženec, mluvil o jeho historii a o tom, jak papež zval ke společné modlitbě růžence v rodinách. Byla to dobrá příprava na slavnostní předání růženců. Kněz při mši sv. posvětil růžence a předal je dětem, které se připravovaly k Prvnímu svatému Přijímání. Paní katechetka pošeptala něco knězi a Barborka, která byla o rok mladší než Tom, také dostala růženec. Ještě, že se tak stalo, protože Barborka už začala natahovat moldánky. Před odchodem z kostela zvedly děti své růžence jako zbraň a slíbily, že touto zbraní budou bojovat pro Pána Ježíše. Skrze tuto modlitbu budou upevňovat rodiny, vlast a zachraňovat svět od války. Po cestě domů řekl Tom Barborce: „Barborko! Pamatuješ, co říkal ten řeholník? Růženec nás může změnit, ale musíme se ho společně modlit." „Máš pravdu. Říkal, že rodina, která se společně modlí růženec, se stává lepší a může mnoho u Boha vyprosit." „Ale kdo se u nás bude modlit? Strachoval se Tom. „Tatínek má často noční směny v práci a maminka chodí večer dávat injekce. Zůstáváme jenom my. Ale ty Barborko, asi se nechceš se mnou modlit?" „No, co. Můžeme to zkusit. Mohu se s tebou modlit, jsi přece můj bratr." „Opravdu? Souhlasíš? Začneme už dnes." A začali. Večer Tom četl krátká rozjímání k tajemstvím. Společně klečeli a po chvíli ticha se modlili jeden desátek. Tom se modlil do půlky každou modlitbu a Barborka druhou půlku. Tak to bylo každý den. Občas se s nimi modlil tatínek, občas maminka. Něco se začalo měnit v jejich vzájemných vztazích. Tom už Barborku nepokoušel. Bylo mu hloupé ji dráždit, když se přece spolu modlí. Hádali se, čím dál méně. Tom už neříkal spolužákům, že je to strašné neštěstí mít sestru. A Barborka řekla kamarádce, že má dobrého bratra. Jednoho večera Barborka nemohla usnout. Dveře do ložnice rodičů byly pootevřené. Náhodou uslyšela, jak maminka říká tatínkovi: „Bojím se o děti, možná jsou nemocné? Přestaly se přít a málokdy se hádají. Možná s nimi půjdu k lékaři?" Barborce ze samé radosti začalo silněji tlouct srdce. S vděčností se podívala na růženec. Hned poté usnula. Ráno o tom řekla Tomovi. „Víš, Báro, maminka má pravdu. Onemocněli jsme na růženec. Ale to je dobrá nemoc."

- Co v životě Barborky a Toma změnila společná modlitba růžence?

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci luští rébus a K. vysvětluje, jak vybarvovat růže.

2. Slovo na den **– Kytice růží pro Pannu Marii.**

3. Modlitba

K. postaví uprostřed složeného růžence svíci a modlí se s dětmi desátek růžence. První polovinu modlitby říkají chlapci, druhou děvčata. Děti mohou po modlitbě každého „Zdrávas Maria" vložit jednu růži do vázy, a tak se utvoří kytice růží pro Marii.

53. JSEM POMOCNÍK MISIONÁŘŮ

Katechetické cíle:

- Seznámení se s misijním rozměrem církve.
- Probouzet touhu pomáhat misionářům.

Znalosti:

- Žák ví, co jsou to misie a kdo je to misionář.
- Jmenuje způsoby, jak lze pomáhat misionářům.

Dovednosti:

- Žák dokáže vysvětlit, v čem spočívá práce misionářů.
- Dokáže nadchnout druhé k pomoci misionářům.

Postoje:

- Žák modlí se za lidi, kteří neznají evangelium.
- Modlí se za misionáře.

- Vyjadřuje ochotu pomáhat misionářům.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, příběh, čtení z Bible, práce s obrazy, zpěv.
Didaktické pomůcky: Bible, text příběhu, text písně, obrazy nebo fotky představující práci misionářů, globus, svíce.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a modlitba
K. srdečně zdraví děti a zve je k modlitbě „Otče náš".
Před chvílí jsme se obraceli k dobrému Bohu modlitbou, kterou nás naučil Ježíš. Boha v ní nazýváme naším Otcem, protože od křtu jsme Jeho dětmi.
2. Úvod do tématu
Vzpomeňte si na známou pohádku o „Červené Karkulce".
- Jak se tato pohádka začíná?

K. doplňuje odpovědi dětí:
Pohádka se začíná tím, že maminka pošle Červenou Karkulku k nemocné babičce, aby jí zanesla léky a jídlo. Maminka dává holčičce určité poslání, které má splnit.
- Jaké poslání měla Červená Karkulka?
- Co znamená slovo „poslání"?

Poslání znamená poslat někoho, aby udělal něco velmi důležitého. Dnes v náboženství budeme mluvit o misiích.
II. POZVÁNÍ K POZNÁNÍ JEŽÍŠOVA POSLÁNÍ
1. Čtení z Písma svatého
*K. čte **Mt 28, 19 – 20.***
Ježíš svým učedníkům svěřil následující poslání:
- Jaké poslání dostali od Ježíše učedníci?

Učedníci se rozešli a hlásali Ježíšovo učení. Putovali po celém světě a předávali Ježíšovo učení lidem. Po nich přišli další, kteří hlásali evangelium, to znamená radostnou zvěst o spáse. A tak více než před 1000 lety došla zvěst o Ježíši i k nám do České republiky.
- Kde se seznamujeme s Ježíšovým učením?

2. Představení obrazu
K. ukazuje globus a říká:
Na světě jsou země, kde lidé neznají pravého Boha. Mnoho lidí nezná Ježíše – našeho Spasitele, neznají ani jeho evangelium.
K. spolu s dětmi si prohlížejí fotky lidí různé barvy pleti a ukazují na globusu, kde tito lidé bydlí.
3. Nauka písně
Poslouchání nebo učení se refrénu písně …
4. Vysvětlení pojmu „misionář" a seznámení se s jeho prací
Protože jsou na zemi lidé, kteří čekají, aby mohli poznat Boha, církev k nim posílá misionáře. Misionáři jsou kněží, řeholní sestry, lékaři, zdravotní sestry a další. Z lásky ke Kristu a k lidem opouštějí svoji rodnou zemi, své příbuzné a přátele a jedou do jiných zemí, aby tam hlásali evangelium.
K. ukazuje dětem fotky představující práci misionářů a vysvětluje její specifiku. Žáci si mohou prohlédnout obrázek v pracovním sešitě ze strany 108 a nalepit nálepku.
III. ODPOVĚĎ – HLÁSÁNÍ JEŽÍŠOVA UČENÍ
1. Příběh
K. čte dětem příběh:

Dominik – pomocník misionářů

V neděli jsem šel s rodiči do kostela. Již dříve jsem se dozvěděl, že ten den bude setkání s misionářem. V kostele bylo mnoho lidí. Otec Marek – tak se misionář jmenoval – ukazoval multimediální prezentaci a vyprávěl o zvycích lidí, mezi kterými pracuje. Pracuje v Africe v zemi, která se nazývá Togo. V té zemi je velmi málo měst, většina lidí bydlí na vesnicích. Jsou velmi chudí. Kvůli

podvýživě jsou nemocní, a dokonce umírají – zvláště děti. Většina lidí neumí číst ani psát. Pouze některé děti mají to štěstí, že mohou chodit do školy. Lidi shromážděné v kostele vyprávění velmi zaujalo. Hned chtěli také pomáhat. Jedna paní dokonce chtěla odjet s otcem Markem na misie, ale když uslyšela o hadech a škorpionech, přešla ji chuť. Já jsem byl velmi zvědavý, jakým jazykem se tam mluví. Dozvěděl jsem se, že otec Marek tam mluví francouzsky. Někdo se kněze zeptal, jestli se někdy setkal s někým, kdo trpí malomocenstvím. Ukázalo se, že otec Marek se s nimi nejen setkal, ale často je právě s lidmi postiženými malomocenstvím. Slaví pro ně mše svaté a zpovídá je. „To je ale těžká práce“: pomyslel jsem si. Chtěl bych také jednou odjet na misie, abych tam mohl hlásat evangelium. Na konec kněz poprosil všechny o pomoc. Řekl, že proto, abychom mohli pomáhat lidem v Africe, není nutné být dospělý a odjíždět do dalekých krajů. Jsou i jiné způsoby. Naslouchal jsem s čím dál větším zájmem. „Církev v misiích potřebuje vaši pomoc“: říkal otec Marek. „Na prvním místě potřebuje vaši modlitbu. Na úmysl misií můžete také obětovat svoje těžkosti spojené s učením ve škole a také bolest, když jste nemocní, nebo když je vám smutno. Misie potřebují také materiální pomoc. Vy také můžete být misionáři“: zdůraznil misionář a obrátil se k dětem. Přiznávám, že mě to velmi potěšilo, protože jsem chtěl, aby všichni lidé poznali Ježíše. Po setkání s misionářem tatínek dostal misijní kalendář a maminka přispěla peníze na misie. Při odchodu z kostela jsem dostal záložku do knížky, na které byla fotka afrického dítěte a slova „Dělme se vírou jak chlebem“. Z druhé strany byla krásná modlitba, kterou jsme se večer společně pomodlili.

- Na jaké setkání byl Dominik?
- Kde pracoval otec Marek?
- O co misionář prosil?
- Jak můžeme pomáhat misionářům?

2. Vysvětlení misijního týdne

K. vysvětluje, jak se děti mohou přidat k hlásání evangelia:

Již brzy budeme prožívat Misijní týden. V tom týdnu se budeme modlit na úmysl misionářů a dětí, mezi kterými pracují. Můžeme také s dovolením rodičů přispět částkou peněz. Když máme rádi Ježíše, chceme se s druhými dělit tím, co máme – vírou, dobrými skutky a materiálními dary. A tehdy je to tak, jak bychom to všechno obětovali samotnému Ježíši. Takové dávání nás činí šťastnými, protože díky naší pomoci, někdo velmi od nás vzdálený, pozná dobrého Boha.

IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

K. prosí, aby žáci v pracovním sešitě našli stranu 109 a rozšifrovali, kdo pracuje na misiích.

2. Slovo na den – **Pomáhám misionářům**

3. Modlitba

K. zapálí svíci a zve všechny děti k modlitbě za misie a misionáře slovy libovolné modlitby nebo refrénem písně …

54. BŮH NÁS ZVE DO NEBE

Katechetické cíle:

- Seznámení se s pravdou o věčném životě.
- Radost z přítomnosti svatých a následování jejich života.

Znalosti:

- Žák ví, k čemu nás Bůh zve.
- Ví, kdy slavíme slavnost Všech svatých. Zná jména některých svatých.
- Dokáže jmenovat, jaké vlastnosti má svatý.

Dovednosti:

- Žák dokáže vysvětlit, co bychom měli dělat, abychom byli svatými.
- Dokáže vyprávět o sv. Dominiku Savio.

Postoje:

- Žák dává najevo radost a vděčnost za svaté a své patrony.

- Touží svým životem odpovědět na výzvu ke svatosti.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, práce s obrazy svatých, příběh, čtení z Bible, analýza biblického textu, hádanka, modlitba.
Didaktické pomůcky: Bible, text písně, šedý papír, marker, obrazy svatých, text hádanky.

I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a modlitba
K. srdečně zdraví třídu, zve k modlitbě a písni na začátek setkání. Pomodlíme se známou písničkou …
2. Úvod do tématu
Dnes v náboženství budeme mluvit o speciální slavnosti výjimečném pozvání, jaké Bůh má pro každého z nás. Bůh nás zve ke svatosti.
K. ukazuje žákům kalendář, ukazuje na 1. listopadu a vysvětluje:
1. listopadu slavíme slavnost Všech svatých. Shromažďujeme se na mši sv. a vzpomínáme na ty, kteří již zemřeli a díky tomu, že vynikali v činění dobra nazýváme je svatými. Ten den vzpomínáme nejšťastnější z lidí.

II. POZVÁNÍ K RADOSTI VĚČNÉHO ŽIVOTA S BOHEM

1. Rozhovor o věčném štěstí
Každý z nás chce být šťastný. Když někomu přejeme, nejčastěji mu přejeme štěstí.
- Jak poznáme, že je někdo šťastný?

K. doplňuje odpovědi dětí a dále vysvětluje.
Existuje takové štěstí, které se nikdy nekončí, to znamená, že trvá věčně. Dárcem takového štěstí je Bůh. On nás zve k radosti ze života v nebi a chce, aby každý z nás tam byl spolu s Ním.
2. Pozvání ke svatosti
*K. čte z Písma svatého **Lv 11, 44b.***
Poslechněme si, jak nás Bůh zve, abychom byli svatí.
K. umisťuje tato slova na tabuli.
- K čemu nás Bůh zve?
- Proč Bůh chce, abychom byli svatí?

Bůh chce, abychom s Ním na vždy přebývali v nebi a byli navěky šťastní, protože nás miluje. Tak moc nám chce dát věčný život, že poslal na zem Ježíše, který nás vede do nebe. V nebi na nás čeká štěstí, které si nyní jen stěží dokážeme představit. Svatý Pavel o nebi napsal: **(1 Kor 2, 9)**
Mnoho lidí odpovědělo na Boží pozvání. Tak dobře žili, že je Bůh po smrti vzal k sobě a dal jim věčné štěstí v nebi. Říkáme jim svatí, to znamení navždy šťastní. Jejich štěstí spočívá v tom, že jsou blízko Bohu.
3. Svatí, které můžeme následovat
K. umisťuje na tabuli obrazy svatých: sv. Mikuláš, sv. Josef, sv. František, sv. Bernardeta, sv. Jan Pavel II., může také umístit obrazy patrona farnosti.
K. se ptá:
- Čí podobizny vidíme na tabuli?

K. se může zeptat, co si žáci pamatují ze života těchto svatých nebo sám může připomenout nejdůležitější události.
4. Radostný den – slavnost Všech svatých
Jména mnoha svatých známe a ctíme je v jednotlivých dnech roku.
K. ukazuje liturgický kalendář a ukazuje, kdy si připomínáme např: sv. Mikuláše, patrona farnosti …
Jsou také svatí, které neznáme, ale radují se s Bohem v nebi. Mohou to být naše zemřelé babičky, dědečkové, tety nebo známí. Církev je slaví 1. listopadu. Je to velmi radostný den – slavnost Všech svatých. Kněz si ten den na mši sv. obléká bílé šat na znamení radosti, že tolik lidí, kteří žili zde na zemi, jsou již v nebi.
Každý z nás má v nebi svatého přítele, který na nás zvláště pamatuje a na zemi nám pomáhá. Ten svatý přítel má stejné jméno jako my a říkáme, že je to náš svatý patron. On se o nás stará. Protože je Bohu blízko, je dobré ho prosit o pomoc.

III. ODPOVĚĎ – NÁSLEDOVÁNÍ SVATÝCH

1. Příběh

Dnes vám budu vyprávět o jednom chlapci, který se stal svatým. Ještě nedávno si lidé mysleli, že svatými mohou být pouze dospělí. Ukázalo se však, že děti mohou dorůst ke svatosti rychleji než dospělí.

K. umisťuje obraz sv. Dominika na tabuli a vypráví:

Sv. Dominik Savio

Dominik pocházel z Itálie. Rostl v laskavé a starostlivé péči rodičů, kteří ho učili, že Bůh je dobrý milující Otec. V 7 letech přijal První svaté Přijímání. V době to bylo něco výjimečného, protože děti obvykle přijímaly Pána Ježíše až ve 12 letech. Dominik se vyznačoval pílí v učení a hlubokou zbožností, což mu však nepřekáželo ve hře a zábavě. Zabraňoval hádkám mezi kamarády. Ochotně pomáhal potřebným a učil náboženství mladší děti. Bůh dal Dominikovi neobvyklé dary. Známe jsou zázraky z jeho života. V nevysvětlitelný způsob několikrát nalezl umírající, aby k nim mohl v pravou chvíli přijít kněz se svatým přijímáním. Když jednou Dominik nepřišel do školy, začali ho hledat. Našli ho v kostele, zahleděného do svatostánku a ponořeného v modlitbě. Ta „chvilka" trvala až 7 hodin. Když měl Dominik 15 let, onemocněl na tuberkulozu. Blížila se jeho smrt, ale on byl klidný, vždyť přece ve svém životě dělal pouze dobro a byl přítelem Ježíše a Marie. Stal se svatým, je patronem ministrantů, protože se ochotně účastnil mše sv. a rád při ní sloužil.

- V čem bys chtěl následovat svatého Dominika?

2. Cesta ke svatosti – vedený rozhovor

K. se ptá dětí:

- Kdo se může stát svatým?
- Kdo z vás by se chtěl stát svatým?
- Jak máme žít, abychom byli Bohu blízko?

K. umisťuje pod tabulí žebřík namalovaný na šedém papíře. Na jednotlivých stupních žebříku žáci s pomocí K. vpisují, co nám pomáhá stát se svatými.

IV. ROZLOUČENÍ

1. Hádanka

Na konec si poslechněte hádanku a řekněte, o kom je:

…

1. **Práce s pracovním sešitem**

K. prosí žáky, aby udělali zadání v pracovním sešitě.

3. Slovo na den – **Chci být svatý.**

4. Modlitba

Svatí jsou Božími přáteli, prosme je, aby se za nás u Boha přimlouvali. *Modlitba – vzývání svatých, které jsme poznali v hodině, eventuálně k patronům dětí ze třídy:*

Svatý Františku – oroduj za nás.
Svatý Mikuláši – oroduj za nás.
Svatá Bernadetto – oroduj za nás.
Svatý Dominiku Savio – oroduj za nás.

55. MODLÍM SE ZA ZEMŘELÉ

Katechetické cíle:

- V modlitbě pamatuje na zemřelé.
- Stará se o hroby zemřelých.

Znalosti:

- Žák ví, že existuje věčný život.
- Ví, co je to očistec. Ví, kdy si připomíná všechny věrné zemřelé.

Dovednosti:

- Žák dokáže vysvětlit, proč se modlíme za zemřelé.

- Dokáže se modlit slovy: „Věčné odpočinutí“.

Postoje:

- Žák se modlí za zemřelé.

Metody a prostředky: rozhovor, příběh, představení svící a obrazů.
Didaktické pomůcky: obraz hřbitova, svíce.

I. ZÁHÁJENÍ

K. zdraví děti a zve je ke společné modlitbě „Zdrávas Maria“.

2. Opakování vědomostí

Bůh zve člověka k věčnému životu. V minulé hodině jsme mluvili o dnu, ve kterém slaví svátek všichni obyvatelé nebe.

- Jak se tato slavnost nazývá?
- Kdy ji slavíme?

Dnes si budeme povídat ještě o jednom důležitém dni, kde vzpomínáme všechny věrné zemřelé.

II. POZVÁNÍ K MODLITBĚ ZA ZEMŘELÉ

1. Památka všech zemřelých

2. listopadu prožíváme zádušní den, kdy vzpomínáme na všechny věrné zemřelé. Ten den zvláště pamatujeme v modlitbě na zemřelé. Modlíme se za ně při mši sv., u hrobů na hřbitově i doma.

2. Příběh

Poslechněte si, co den ten udělal Vojta ze 2. třídy:

Jak pomáhat zemřelým?

2. listopadu bylo velmi chladno. Babička řekla Vojtovi, aby se teple oblékl, protože půjdou na hřbitov navštívit zemřelé: dědečka Antonína a tetu Helenu. „Přece včera jsme byli na mši sv.?“: divil se Vojta. „Ano“: odpověděla babička, „ale dnes je také zvláštní den. Včera jsme vzpomínali na ty, kteří jsou v nebi. Dnes navštívíme všechny zemřelé, kteří kvůli hříchům, kterých se dopustili, nemohou být ještě s Bohem v nebi.“ „Nejsou ještě s Bohem?“: zeptal se chlapec. „A kdy s Ním budou?“ „Do nebe budou moci jít, až se očistí od hříchů.“ „A kde jsou tedy teď?“: vyptával se dále Vojta. „Nyní jsou v očistci. Tam činí pokání a odprošují Boha zato, že Ho málo milovali. Kvůli tomu trpí a velmi se jim stýská“: vysvětlovala babička. Vojta se zamyslel. Přes celou cestu na hřbitov nic neříkal. Přemýšlel nad tím, jak jim musí být smutno, když jsou tak daleko od Boha. „Babičko, můžeme nějak těm zemřelým pomoct?“: zeptal se nakonec. „Samozřejmě“: usmála se babička. „Vždy, když se modlíme a zapalujeme na hrobech svíce, pomáháme jim rychleji odejít do nebe.“ „Tak se pomodlíme za zemřelé z naší rodiny, aby mohli už navždy být s Bohem“: řekl Vojta. Spolu s babičkou zapálil na hrobech příbuzných svíce a pomodlil se modlitbu za zemřelé.

3. Otázky k příběhu

- Na koho zvláště pamatujeme 2. listopadu? Proč ne všichni zemřelí jsou s Bohem?
- Kde jsou zemřelí, kteří se připravují na setkání s Bohem? Jak můžeme pomoct zemřelým dostat se do nebe?

III. ODPOVĚĎ – MODLITBA ZA ZEMŘELÉ

Aby se zemřelí mohli, co nejrychleji dostat do nebe, potřebují naši modlitbu. Dnes se naučíme modlitbu, ve které budeme prosit Boha a věčné štěstí pro zemřelé.

K. učí modlitbu:

Věčné odpočinutí, dej jim, Pane a světlo věčné ať jim svítí, ať odpočívají ve svatém pokoji. Amen.

2. Hřbitov – místo vzpomínání a modlitby za zemřelé

K. představuje fotky nebo obrazy hřbitova.

Hřbitov je místo, kde spočívají těla zemřelých. Přicházíme tam, abychom se za ně modlili. Je to místo, kde se máme chovat tiše, neměli bychom tam běhat, abychom uctili ty, kteří tam spočívají.

3. Zapálení svíce a modlitba za zemřelé

Znamením vzpomínky na naše zemřelé je také světlo, které zapalujeme na jejich hrobech. Tím, že zapalujeme svíce, vyjadřujeme to, že na naše zemřelé pamatujeme.

K. představuje hřbitovní svíci a zapaluje ji.

Vzpomeňme si nyní na všechny zemřelé z našich rodin a poprosme dobrého Boha, aby je přijal k sobě.
K. říká:
Pomodlíme se za ….
Žáci jmenují zemřelé, za které se chtějí pomodlit. Končíme modlitbou „Věčné odpočinutí".
IV. ROZLOUČENÍ

1. **Práce s pracovním sešitem**

K. prosí, aby si žáci našli stranu 112 – 113 v pracovním sešitě, čte zadání a vysvětluje je.
2. Slovo na den – **Věčný odpočinek.**
3. Pozvání k účasti na mši sv.
Pamatujte nato, abyste byli v ten den, kdy vzpomínáme všechny věrné zemřelé na mši sv. a abyste navštívili hroby svých příbuzných.

56. KAŽDÝ MŮŽE BÝT DOBRÝ JAKO SVATÝ MIKULÁŠ

Katechetické cíle:
- Seznámení se se životem a dobrotou sv. Mikuláše.
- Postoj dobroty vůči druhým podle vzoru sv. Mikuláše.

Znalosti:
- Žák ví, jak žil sv. Mikuláš.
- Rozumí, že dnes sv. Mikuláš koná skrze druhé lidi.

Dovednosti:
- Žák dokáže vyprávět o událostech ze života sv. Mikuláše.
- Dokáže být dobrý vůči druhým podle vzoru sv. Mikuláše.

Postoje:
- Žák vyjadřuje touhu následovat dobrotu sv. Mikuláše.
- Touží dělat druhým radost dobrými skutky.

Metody a prostředky: vedený rozhovor, příběh, práce s textem, zpěv, recitace verše, psaní dopisu sv. Mikuláši.
Didaktické pomůcky: obraz sv. Mikuláše, nahrávka nebo text příběhu „Dopis sv. Mikuláši", text hádanky, nahrávka písně: …, text verše: … papír na dopisy.
I. ZÁHÁJENÍ

1. Pozdrav a modlitba
K. zdraví žáky a poté se společně modlí písní …
II. POZVÁNÍ K POZNÁVÁNÍ DOBROTY SV. MIKULÁŠE
1. Hádanka
…
Po správné odpovědi se K. ptá:
- Co víte o sv. Mikuláši?

K. spolu s dětmi připíná na tabuli obraz sv. Mikuláše a krátce doplňuje odpovědi dětí.
- Kde nyní přebývá sv. Mikuláš?

Víme již, jak dobře žil na zemi sv. Mikuláš. Stal se biskupem města Myra, kde vyrůstal. Díky dobrým skutkům, které konal, ho nyní můžeme nazývat svatým. Víme také, že svatí se za nás u Boha přimlouvají a vyprošují nám potřebné milosti. Rovněž svatého Mikuláše můžeme prosit o pomoc.
2. Příběh
K. čte příběh:
Poslechněte si, o co prosil sv. Mikuláše jeden chlapec:

Důležitý dopis pro sv. Mikuláše

Blížil se 6. prosinec. Sv. Mikuláš seděl a četl dopisy, které mu posílaly děti před jeho svátkem. Starého biskupa, kterého všichni v nebi měli moc rádi, obklopili andílci. Otevírali mu dopisy a třídili je. Občas si svatý Mikuláš nevěděl rady se čmáranicemi dítěte, které se sotva začalo učit psát. Tehdy andílci brali takový dopis do svých jemných rukou četli ho svatému nahlas. „Co tam napsal?“: vyptával se starostlivě svatý. „Vezmi to a podívej se, protože nemohu ty čmáranice přečíst.“ Andílek vzal další dopis a četl: „Prosím Tě, sv. Mikuláši, abys mi přinesl koleje.“ „Aha, koleje a co dál?“ „A také vlak, abych se do něho vlezl já, můj pejsek ´Tapka a můj kocourek Lapka.“ „Ho, ho, ho a ještě něco?“ Andílek čte dál: „Aby byla dlouhá dráha. Protože chci svým vlakem objet svět kolem dokola.“ „No, no. Copak je to za cestovatele? A tady v tomhle dopise, co je napsané? Nedokážu ho přečíst.“ Andílek vzal dopis. Po chvíli řekl: „Tentokrát jej ani já nemohu přečíst.“ „Tak to zkoušej.“ „Vážený sv. Mikuláši.“ „No, to není tak těžké přečíst. Ale co dál,“ Andílek obtížně slabikoval: „Prosím, abys mi přinesl, poslal pravou klobásu. Tak dlouhou, aby mi stačila do dalšího roku. A příští rok Tě prosím o stejnou.“ „To je vše“: oddechnul si andílek. „Odkud má takovou chuť na klobásu? : divil se sv. Mikuláš. Další dopis byl na čtení velmi jednoduchý. Sv. Mikuláš si ho přečetl sám: „Ještě nikdy jsem neměl medvídka pandu, můj méďa už je starý, jedno ucho po skoro utržené a vlastně obě, a už má jen jedno oko, protože druhé se někde ztratilo. A mě se nejlépe usíná s méďou.“ Ale další dopis bylo opět těžké přečíst. Svatý Mikuláš podal andílkovi pomačkaný kousek papíru. „možná dopis padl do vody.“ „Nebo ho psal v dešti“: řekl druhý andílek, který se díval prvnímu andílkovi přes rameno. „Čti, čti, škoda času. Máme ještě tolik dopisu na přečtení“: řekl sv. Mikuláš netrpělivě. „A stále přicházejí nové.“ „Svatý Mikuláši“: začal slabikovat andílek. „To už víme. Čti dál“: vybízel ho netrpělivě sv. Mikuláš. „Neprosím Tě o žádné hračky“… „Je to také jeden z těch, kteří mají dobrý apetit?“ „… ani Tě neprosím o žádné sladkosti.“ „Co on tam vymýšlí?“ „Prosím Tě jen o jedno.“ „No, a o co?“ „Uzdrav maminku.“ Náhle se udělalo se ticho. Zmlkl i andílek, který dopis četl, překvapený tím, co přečetl. Po chvíli ticha se sv. Mikuláš tiše zeptal: „To je vše, co je tam napsané?“ „Ještě ne.“ „Čti dál.“ „Maminka je už dávno těžce nemocná a žádné léky jí nepomáhají. Lékař řekl: Že už jen Bůh ji může zachránit.“ Znovu nastalo ticho. Tentokrát slzy nedovolovaly andílkovi číst dál. „Už je to všechno?“ „Ne“: odpověděl andílek se stisknutým hlasem. „Pomyslel jsem si, že k Pánu bohu není tak jednoduché se dostat, protože tolik lidí Ho stále o něco prosí, proto Ti píšu, aby ses přimluvil u Pána Boha za moji maminku.“ Sv. Mikuláš by už nejraději vstal, ale pocítil, že není schopen vstát z křesla. Řekl andílkovi: „Ukaž mi to dítě.“ Andílek se podíval na adresu a rozhlížel se po Zemi. Odsunul rukou obláček, který mu překážel a řekl: „Támhle“ a ukázal rukou. Sv. Mikuláš přimhouřil oči, spěšně se podíval a uviděl chlapce v nemocnici u postele své maminky. „To znamená, že maminka ještě žije.“ Energicky vstal z křesla. „Za chvíli se vrátím.“ „A kam jdeš, sv. Mikuláši?“ „Jak kam jdu?“ podivil se svatý. „Za Pánem Bohem, prosit Ho, aby maminku uzdravil.“

- O co prosily děti v dopisech sv. Mikuláše?
- Která prosba nejvíce dojala sv. Mikuláše?
- Proč sv. Mikuláš přišel prosit Pána Boha o zdraví chlapcovy maminky?

Sv. Mikuláš, když ještě žil na zemi, pomáhal lidem v jejich potřebách. Byl velmi dobrý vůči dospělým i dětem. Také nyní v nebi se o nás stará.

III. ODPOVĚĎ – NÁSLEDOVÁNÍ SV. MIKULÁŠE V DOBROTĚ

Naši rodiče nás velmi milují. Často od nich dostáváme mnoho dárků. Tím oni napodobují sv. Mikuláše.

- Čím vás obdarovávají rodiče přes celý rok?

2. Dopis pro sv. Mikuláše

K. rozdává dětem připravený dopisní papír, aby samostatně napsali dopis pro sv. Mikuláše.

Připravte nyní dopis pro sv. Mikuláše, do kterého napíšete nebo namalujete svůj vysněný dárek. Poproste v dopisech o to, aby se sv. Mikuláš přimlouval u Boha za vás, za vaše rodiče a příbuzné. Můžete vzpomenout také o dárcích pro sebe a své blízké.

3. Recitace verše

Dříve připravený žák čte z pracovního sešitu verš …

Zamysleme se nad tím, co můžeme udělat doma dobrého. Svými dobrými skutky uděláme rodičům velkou radost. Takové chování jim udělá větší radost, než balíček od sv. Mikuláše. A nejdůležitější je to, že dobro můžeme dělat celý rok, ne pouze v den svátku sv. Mikuláše.

IV. ROZLOUČENÍ

1. Příchod sv. Mikuláše

Nyní má pro vás překvapení.

K. zapne nahrávku písničky … V tu chvíli vchází někdo převlečený za sv. Mikuláše a rozdává dětem drobné dárky např: obrázek sv. Mikuláše, sladkosti. Když zůstane čas, žáci děkují sv. Mikuláši slovy: …

2. Slovo na den – **Chci být dobrý.**

1. **Práce s pracovním sešitem**

Žáci malují postavu sv. Mikuláše a to, co mohou darovat druhým.

4. Modlitba

K modlitbě k. shromažďuje děti u obrazu.

- Co se můžeme učit od sv. Mikuláše?

Poprosme ho tedy těmito slovy:

Svatý Mikuláši,
Vypros nám u Boha milost,
abychom byli dobří vůči druhým.
Skrze Krista našeho Pána. Amen.